

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

Yıl 7 / Sayı 87 / 15 Ekim / 2.5 DM

Sömürgeci operasyonlar boşa çıkıyor GÜZ ATILIMIMIZ SÜRÜYOR

Ulusal kurtuluş mücadelemiz, Güz Atılımı ile yeni bir atağa geçerken, sömürgeci saflardaki çıkmazdan çıkış arayışları da sürüyor. Bir yandan Kürdistan'da kapsamlı operasyonlar geliştirilip, baskı, işkence ve cinayet politikasına yeni örnekler eklenirken, diğer yandan da en üst düzeyde geliştirilen toplantılarda Kürdistan sorunu tartışılıp, ne tür önlemlerle sonuç alınabileceği üzerine tartışmalar yapılıyor.

Diğer taraftan ARGK güçleri sömürgeci ordu güçleri ve işbirlikçilerine yönelik pusu ve baskın eylemleriyle sömürgecilere yeni darbeler indirirken, Kürdistan halkının eylemliliği de Nusaybin ve Bingöl'de şehitlere sahip çıkışta ortaya konduğu gibi giderek yayılıyor.

30 Eylül günü bir toplantı yapan Milli Güvenlik Kurulu'nun baş gündem maddesini bir kez daha Kürdistan'daki ge-

Devamı 3. sayfada

ERNK İLE DAYANIŞMA KAMPANYASINA KATILIMINI DAHA DA GÜÇLENDİR!

Kürdistan'da bağış kampanyası için çalışan emekçiler...

Yurtseverler, demokratlar, devrimciler!

ERNK ile Dayanışma Kampanyası sürüyor. Ulusal kurtuluş mücadelemizin mad-

di-manevi, siyasi-mali her yönden çökertilmesi çabalarına karşı, ERNK'ye her yönden güçlü bir destek sunarak düşmanlarımızı kahredelim!

Kürdistan halkı şehitlerine sahip çıkıyor ve sömürgecilerden hesap soruyor

Kürdistan halkının sömürgeci uygulamalara karşı tepkisi her geçen gün yeni bir alanda eyleme dönüşüyor. Daha Silopi olayının yankıları sürerken, bu kez de Nusaybin'de sömürgecilerin yeni bir vahşetine tanık olundu ve halk kitleleri ayağa kalktı.

9 Ekim günü Akarsu bucağının kırsal kesiminde sömürgeci işgal güçleri ile çatışmada şehit düşen ARGK gerillalarının cenaze töreninde halk ile kolluk kuvvetleri arasında çatışma çıktı.

Kürdistan'dan aldığımız haberlere göre, sömürgeci çatışmada şehit düşen ARGK gerillalarının cansız bedenleri üzerinde insanlık dışı uygulamalara başvurarak, burun ve kulaklarını kesip, gözlerini oyduktan sonra helikopterlerden fırlatmışlardır. Ardından, bu caniyane suçlarını gizlemek için gerillaların cesetlerini ailelerine dahi göstermeden gömmüşlerdir. Bu vahşi uygulamanın yarattığı nefretle 3000'i aşkın Kürdistanlı, gerillaların cenaze törenlerine katılıp, saygı duruşunda bulunmuştur. Bunun üzerine sömürgeci kolluk kuvvetleri halkın üzerine ve havaya ateş açarak, kitleyi dağıtmaya kalkmıştır. Ancak kitle, öncülerine bağlılığını dile getiren ve sömürgeci-leri lanetleyen sloganlar ve taş yağmuru ile sömürgecilere karşılık vermiştir. "Kahrolsun faşizm, kahrolsun baskı" sloganları ile sömürgeci cinayet şe-

bekelerinin üzerine yürüyen kitleler, mezarların açılarak sömürgecilerin vahşi uygulamalarının teşhir edilmesini istemiştir. Saatlerce süren gösteride halkın üzerine ateş açılması sonucu yaralananlar olmuş ve onlarca kişi gözaltına alınmıştır.

Diğer taraftan, Bingöl'ün Yamaç bucağına bağlı Haz köyü yakınlarında sömürgecilerle girdikleri çatışmada şehit düşen Vahdettin KITAY (Veli) ve Abdullah BUCUKA (Necmi) yoldaşlar ile ismi belirlenemeyen bir diğer yoldaşın Bingöl'de yapılan cenaze törenine de 5 bini aşkın kitle katılmış ve şehitlere bağlılığını göstermiştir.

Bu her iki olay da Kürdistan halkının her geçen gün artan bilinçlilik ve kararlılığının göstergesi olurken, aynı zamanda şehitlerin yolunda yürüme ve sömürgecilerden hesap sorma azmini de ortaya koymaktadır. Öncülerine kitlesel olarak sahip çıkma ve sömürgeci katillerden hesap sorma düzeyine ulaşmış bir halk yenilmezdir.

Sömürgeci eğitimin iflas belgesi: TV'DE "GAP KANALI"

Ulusal kurtuluş mücadelemiz, büyük askeri başarılarıyla birlikte, sömürgeci asimilasyoncu eğitime de büyük darbeler indirdi ve onu büyük oranda işlemez duruma getirdi. ARGK gerillalarının birçok alanda sömürgeci eğitim kurumlarını ateşe vererek yakması ve öğretmenleri uyarması sömürgeci eğitimi büyük çıkmaza sokma sonucuna yol açtı. Yüksek maaş ve primlere rağmen, öğretmenler sömürgecilerin yönlendirmesi altında görev yapmak istemiyorlar.

Bu gelişmeler üzerine sömürgeciler, Kürdistan'daki asimilasyoncu eğitiminde yeni düzenlemelere gitmek zorunda kaldılar. Önce koruyamadıkları kırsal kesimlerdeki okulları, belirli merkezlerde toplama çalışmalarını başlattılar. Mücadelemizin yoğun gelişmeler yarattığı alanlarda öğretmenlerin güvenliklerini sağlayamadıklarını H. Kozakçıoğlu devlete verdiği bölge raporunda itiraf ediyordu. "Kanal GAP", MGK "Milli Gü-

venlik Kurulu'nun son dönemlerde yaptığı yoğun toplantılar sonucu devreye sokuldu. Bu, sömürgeci rejimin Kürdistan'daki çıkmazına çözüm arayışının bir ürünüdür. Pratikte yürümeyen, büyük engellerle karşılaşan asimilasyon politikasına iletişim aracı TV ile işlerlik kazandırılmak isteniyor.

"Kanal GAP", haftanın 5 günü (Pazar ve Cumartesi günleri dışında), 14.00-17.30 arası, Kürdistan'ın 14 iline yönelik yayın yapacak. Bu yayın programı ile, sömürgeci rejim, ulusal kurtuluş mücadelemize yönelik karalama kampanyası yürütmek ve halkımızı kazanmaya çalışacak! Bu yayınlar, ulusal kurtuluşçu düşünce ve mücadelenin geliştiği Mardin, Siirt, Adıyaman, Hakkari, Dersim, Bingöl, Diyarbakır, Elazığ, Urfa, Antep, Maraş, Muş, Bitlis ve Van gibi bölgelerde gösterime sunuluyor.

Bu uygulamanın mücadelemize yönelik bir kampanya olduğu açıktan itiraf ediliyor. Özel programdan sorumlu TRT yetkilileri de, "Kanal GAP"ın devreye girdiği günlerde, Türkiye'yi bölmeye çalışan dış güçlerin etkinliğini azaltmak hedefleniyor" açıklamasını yaptılar. Devamlı şunları belirtiyor yetkililer: "Ancak bunlar, programlar arasında serpiştirilerek, yöre halkının tepkisine neden olmadan yapılacaktır." Açıklamadan görüldüğü gibi, sömürgeci artık ulusal kurtuluşun bilinciyle uyanan halkımızı dikkate almak zorunda kalıyorlar. Ve istedikleri gibi, sömürgeci politikalarını uygulayamayacaklar.

17 EKİM DEVRİMİNİN
72. YILDÖNÜMÜ
TÜM PROLETERLERE
VE EZİLEN HALKLARA
KUTLU OLSUN!

Proletaryanın direniş bayrağını
zafer burçlarına
sökülmemesine diken
bir dönüm noktası:

**BÜYÜK
EKİM DEVRİMİ**

10. sayfada

RÖPORTAJLAR: "Tüm yurtseverler mücadeleye borçludur"

8. sayfada

GÜNEY KÜRDİSTAN PÊŞMERGELERİ ANLATIYOR

8. sayfada

B. Almanya'da tutuklu Kürt politikacı Selahattin Çelik: DAVAMIZ ÜZERİNE BAZI NOTLAR

"Davamız bir terör davası değildir. FAC emperyalizminin sömürgeci Türk devleti için açtığı bir davadır. Dava Kürt halkına ve özgürlük savaşına karşı açılmıştır. Onurumuzu ve halkımızın ulusal çıkarlarını emperyalist temsilcilere yargılatmayacağız, bundan kimsenin kuşkusu olmasın.

Diğer yandan, bir halkın özgürlük davasını, FAC hukukunun yargılama sınırları içine sokmak, Alman halkı ve demokratik güçleri açısından da çok tehlikelidir.

Tekrarlıyorum; her onurlu insan gibi görevimizi yapacak, asıl suçluları sanık sandalyesine oturtacağız."

11. sayfada

Ülkemizin her karış toprağı, şehitlerimizin kanlarıyla kızıla boyanmıştır. Şehitlerimiz, Partimizin günden güne gelişip güçlenmesine kaynaklık eden, halkımızın en değerli varlıklarıdır. Onlar, Parti çizgisinin en iyi uygulayıcıları ve yürütücüleridir. Onlar, ülkemizin bağımsızlığa ve halkımızın özgürlüğe kavuşması için, hiçbir kişisel kaygıya düşmeden, kişisel beklentiler içine girmeden, her türlü zorluğu ve tehlikeyi göze almış ve bu uğurda hayatını feda etmesini bilmiş, kararlı ve sözünün eri ölümsüz kahramanlarımızdır. Ölümsüz kahramanlar kervanına katılarak soylu yerini almış, Partimizin değerli bir kadrosu, ARGK'nin seçkin bir komutanı da Hamit DAĞTEKİN (Hasan) yoldaştır.

Hamit DAĞTEKİN yoldaş, 1960 yılında Gercüş'un Becirman köyünde yoksul bir ailenin çocuğu olarak dünyaya gelir. Çok küçük yaşta babasını yitirir. Geçimlerini sağlamak üzere, 1970'li yıllarda ailece Batman'a, daha sonra Beşiri'ye yerleşirler. Henüz çocuk yaşına rağmen kendisi de bizzat çalışıp ağabeylerine yardımcı olarak, ailenin geçimine maddi katkıda bulunur. Hamit yoldaşın küçük yaşta yaşam kavgasına atılması onda olgun, yaşama karşı sorumluluk duyan proleter bir kişiliğin şekillenmesini de beraberinde getirir.

Hamit yoldaş halkın içinde bulunduğu yoksulluğa, acıya, işkenceli yaşama ve ağalar ile devletin halk üzerindeki açık olan sömürü ve baskılarına tanık oluyor ve bizzat buna maruz kalıyordu. Halkın bu durumuna üzülüyor, egemen güçlerin baskı ve zulmüne ise içten içe kin ve öfke besliyordu. Hamit yoldaş, çok mert, fedakar ve cesur biriydi. Gururluydu. Bu olumsuz, alçaltıcı yaşamı gururuna yediremiyor, mevcut ortama isyan etmek istiyordu. Ancak tek başına bir şey yapamayacağını anlayan Hamit yoldaş, sömürü ve baskının nedenlerini araştırmaya ve kurtuluş yolunu bulma arayışına yönelir. Bu arada reformist-milliyetçi Kürt küçük-burjuva örgütlerin tartışmalarını dinler, çalışma tarzlarını ve yaşam biçimlerini gözler. Bu örgütlere, bel bağlanamayacağını hemen anlar.

Bilindiği gibi 1978 yılına gelindiğinde Partimiz, ülkenin birçok yerinde olduğu gibi, Batman

GARZAN CEPHESİNİN ÖLÜMSÜZ KOMUTANI HAMİT DAĞTEKİN

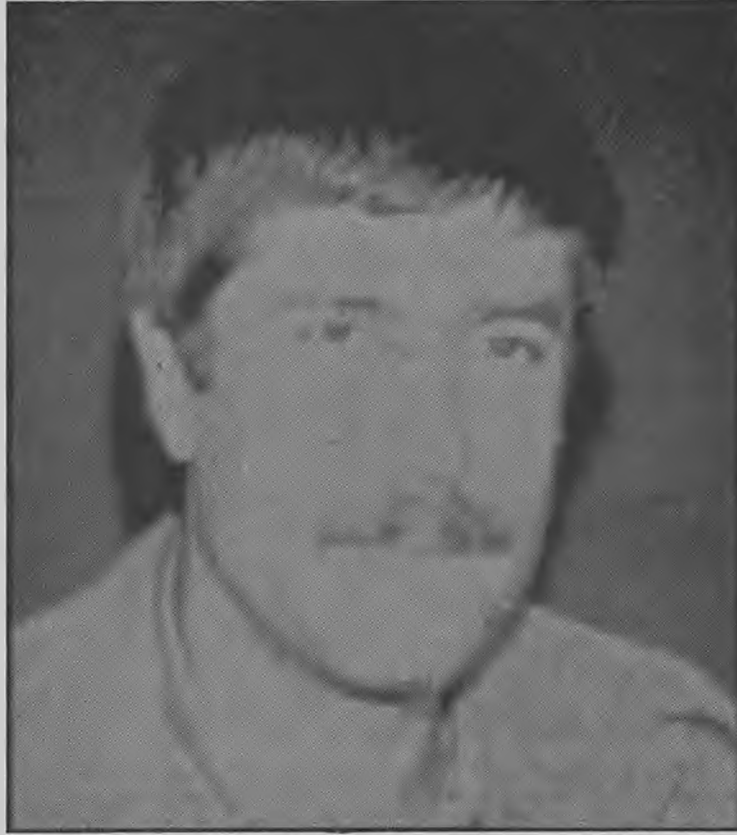
alanında da büyük bir gelişme gösterir. İşçi, köylü, esnaf, aydın-geçlik vb. yurtsever tüm sınıf ve katmanların büyük bir sempatisini kazanır ve coşkuyla karşılanır. Partinin ideolojisi, politikası ve stratejisi, Hamit yoldaşın da ilgisini çeker ve 1978 yılında Harekete büyük bir sempati duyarak, mücadeleye Batman alanında katılır.

Hamit yoldaş, başlangıçta sempatisiz düzeyinde sürdürdüğü ilişkisini kısa bir sürede, daha aktif bir mücadeleyle profesyonel devrimciliğe dönüştürür. Hamit yoldaş, mücadeleye büyük bir coşkuyla sarıldı. Artık O, egemen güçlerin ve sömürgecilerin tarih boyunca, tahrip ve talan ettiği tüm ulusal değerlerimizi bir anda alıp koparırcasına, düşmana karşı intikam duygusuyla dolu, görevlerine sadık bir partiliydi. O çalışkan, atak, cesur, dayanıklı ve Partiye sonuna kadar bağlı, içinde hile olmayan sade devrimci bir kişiliğe sahipti. O, bireycilikten nefret eder, kolektif çalışmayı hep esas alırdı. Hamit yoldaş, halka büyük bir saygı duyar; kitleye gittiğinde bazen iki-üç saat onları dinlerdi. Böylelikle kitlenin sorunlarına daha gerçekçi çözüm getirip onları ulusal kurtuluş saflarına çekmeyi bilen pratik bir anlayışın sahibiydi. Bu özelliğiyle gittiği her yerde kitlelerin sevgisini kazanırdı.

Hamit yoldaş, henüz Partinin ideoloji ve politikasını tam olarak kavramadığı 1979 döneminde, Partiyi ve Partiye katılım konusunu şöyle izah ediyordu: "PKK'nin yükü çok ağırdır. Tüm düşman güçler her taraftan ona saldırıyor, daha şimdiden onu yoketmek istiyorlar. Neden saldırıyorlar? Çünkü biz, mevcut düzeni yıkıp, kendimize ait bağımsız bir devlet kuracağız da ondan. Bu, büyük bir şeydir. Meseleye ciddi yaklaşmamız lazım. Onun için Partili olmak isteyenler, kendini tam olarak adamalıdır. Şahsen ben; kendimi Partiye tam olarak adamamış kişilerle yola çıkmak istemem. Dolayısıyla, ben de kendimi tam olarak adamıyorsam, Partili yoldaşlar benimle yola çıkmayı istemezler. Kısacası Parti, dürüst insanların birliğidir." Evet O, halkın özgürlük kavgasının, baskı alınmayacak bir kavga olduğunu daha o zaman farketmişti.

Hamit yoldaş, Partili yoldaşlarına müthiş bir saygı duyardı. "Yoldaşını sevmeyen; ben Partiyi seviyorum diyemez, eğer diyorsa da, kesinlikle samimi değildir" diyerek, Parti ve yoldaş sevgisine ayırım koymazdı. Yine, Mahsum Korkmaz Akademisi'nde eğitimini görürken, yoldaşlarına ilişkin Partiye verdiği bir raporda; "Arkadaşlarım en değerli varlıklarımdır. Gerçekten de arkadaşlar en değerli varlıklardır..." diyerek, Partiye duyduğu saygıyı yoldaşlara olan sevgisinde dile getiriyordu.

12 Eylül 1980'de, giderek karanlık Türkiye demokratik halk

hareketini ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini bastırmak amacıyla, faşist-askeri ordu, darbeye yönetime el koyar.

Bu dönemde yapılan bir ihbar sonucu, Hamit yoldaş da yakalanır. Daha önce yakalanan arkadaşları kendisine polise karşı takınılacak tavır ve işkencelerin oyunlarını boşa çıkarma konusunda yapılması gerekeni anlatmak isterlerken; "Anlatmaya gerek yok. Kesinlikle beni çözmezler. Benden üç kelimenin dışında hiçbir şey alamazlar; bilmiyorum, görmedim, tanımıyorum. Çözülme diye bir şey aklımın ucundan geçmiyor. Her türlü işkenceye hazırım. En ufak bir hata yaparsam kesinlikle hiç kimsenin yüzüne bakamam..." diyerek kararlılığını belirtir. Ve yapılan ağır işkencelere büyük bir direnişle karşılık vererek, bu sınavdan da yüzünün akıyla çıkmasını bilir. İki aylık sorgulama sonucunda, delil yetersizliğinden dolayı Hamit yoldaş serbest bırakılır. Henüz serbest bırakılmadan önce Hamit yoldaş sık sık "Beni bir daha sağ olarak ele geçiremezler" diyerek bir kez daha intikam duygularını dile getiriyordu. Serbest bırakıldıktan hemen sonra, tekrar Partiye ilişkiye geçmeyi başardı.

Hamit yoldaş, 1982 yılının başına kadar Gercüş-Midyat alanında görev alarak başarılı bir pratik sergiler. Daha sonra geri çekilme kararının bir gereği olarak Lübnan sahasına gider. Bu alanda teorik-pratik eğitimini yeniler, tekrar kaynağa dönüş hareketine katılır. Eruh ve Sason alanında öncü birim üyesi olarak görev alır. Sason alanında Ali Ozansoy alçağının ihaneti ve düşmanın sürekli operasyonları Hamit yoldaş, PKK militanlığına yaraşır bir pratik sergilemekten alıkoymadı. O, daha da bilenmiş devrimci intikam duygusuyla düşmanın üstüne yürüdü. 1986 yılının başında Partinin çağrısı üzerine Mahsum

Korkmaz Akademisine gider. III. Kongre hazırlıklarına güçlü bir şekilde katılır. Kongre platformunun güçlü çözümlemelerinde yer alarak kendi kişiliğinde önemli oranda bir dönüşümü gerçekleştirir. Ve 1987 yılında özgürlük atılımının öncüleri saflarında yer alarak yeniden ülke pratiğine yönelir. Özgürlük atılımının ilk yılında, koşullara denk düşen, Partinin sağladığı gelişmelere önemli katkılarda bulunarak başarılı bir pratik sergiler.

Bilindiği gibi, tüm toplumsal devrim süreçlerinde zaferi yakınlaştırmak için, bazı önemli niteliksel atılımlar yapılarak, yeni dönemlere girilir. Ülkemiz ulusal kurtuluş hareketinde de hayati bazı atılımlar yapılmıştır. Bunlardan en önemlileri; Partimiz PKK'nin ilanı, '83 kaynağa dönüş, kongre ve özgürlük atılımıdır. Özgürlük atılımımız; her şey bir parça özgür vatan toprağı yaratma şiarında ifadesini bulur. Ve döneme büyük bir coşkuyla girilerek, hatırı sayılır önemli gelişmeler sağlanır. Gerilla savaşı ülkenin her tarafında oturur. Gerçekleştirilen yoğun eylemlilikle düşmanın siyasi prestijinin yanında, askeri etkinliği de önemli oranda kırılır. Öyle ki, düşmanla günleri bulan muharebelere girilir. İşte bu muharebelerden biri de, 10 Şubat 1988 tarihinde Kozluk'un Melefa mıntıkasında gerçekleşir. Bu muharebede, beş kişilik bir gerilla birimi ile beş bin kişiyi aşkın faşist ordu sürüsü arasında günboyu çatışma sürer. Dünyada hiçbir savaş biçiminin kabul edemediği, bire karşı bin kişi düşecek kadar muazzam güç dengesizliği, kuralsızlığı, ulusal kurtuluş mücadelemizde bir kural, bir yasa haline geliyor.

Kozluk'ta 10 Şubat 1988'de günboyu çıkan çatışmada 40'a yakın faşist Türk askeri ve iki helikopteri safdışı bırakılır. Olağanüstü güç dengesizliğine rağmen,

düşman istediği sonuca ulaşamaz. Karadan başarılı olmayacağını anlayan düşman, bu sefer havadan kimyasal bombalarla saldırıya geçer. Sonuçta, düşmana büyük bir kayıp verilirken ARGK birliğinin seçkin komutanlarından Hamit DAĞTEKİN (Hasan) yoldaş, Eyüphan YÜCE (Ferhat), Ahmet TAYÇUR (Murat) ve Mustafa REŞİT yoldaşlar, birlikte yüce bir direniş örneğini sergileyerek, soylu kanlarıyla kutsal vatan toprağını sulayıp şehadete ulaşırlar.

Hamit yoldaş, sömürgecilerin, işbirlikçilerin, hain-ajan kesimlerin korkulu rüyası, halkımızın bağrında filizlenen, onun güven ve cesaret kaynağıdır. O, on yıl boyunca elde silah düşmana karşı halkını savunan, savaşı içinde savaşı öğrenen, savaşa savaşa gerçek bir komutan olmayı başarabilen ve Partimizin çekirdekten yetiştirdiği bir militandı. Hamit DAĞTEKİN yoldaş, feodal-işbirlikçi güçlere, düşmanın ajan-milis ve resmi ordu güçlerine karşı, gerçek bir halk komutanı edasıyla savaştı. O, düşman güçlerine karşı sayısız eylem gerçekleştirerek, onlarca subay ve askerini safdışı edilediği eylemlere komuta etmiş, korkusuz yiğit bir halk kahramanıydı. O, sadece askeri alanda pratik olarak güçlü bir komutan olmakla yetinmemiş, aynı zamanda "Komutan Kimdir" broşürünü de hazırlayarak, örnek komutan kişiliğinin teorik açılımını yapmış, Parti faaliyetlerine bu yönlü de katkı sağlama görevini başarıyla yerine getirmişti.

Hamit yoldaş, 10 Şubat 1988 yılında şehit düşüğünde, ailesinin tüm ısrar ve girişimlerine rağmen cenazesi verilmez. Sömürgeciler, barbarlıklarına yaraşır tarzda, "Kardeşin dünden bu yana bizimle çatışarak onlarca asker ve subayımızı öldürdü. Sen halen gelmiş bizden cenazesini istiyorsun..." diyerek abisini iki-üç saat işkenceye alırlar. Ve bilindiği gibi Hamit ve diğer dört yoldaşın cesetleri, Siirt'in Kasaplar Deresi denen toplu mezarlığa atılır.

Evet Hamit, Eyüphan, Ahmet ve Mustafa yoldaşlar! Siz Partimizin, halkımızın en kutsal değerleri, ülkemizin hayat kaynağı rahat uyuyun. Yattığınız yer Kasaplar Deresi de olsa, rahat uyuyun. Çünkü şehitsiniz. Çünkü, atom bombası gibi patlamak üzere olan toprağımızın ateş gübresisiniz. Ve bugün halkımız manevi komutanlığınızda şaha kalkmış, zaferden zafere emin adımlarla ilerliyor.

Hamit yoldaş; Parti ve halk sevgisiyle dolu yüreğin, halkımızın uzak olmayan bir sürede güzel günlere kavuşmasının müstusudur. Partiden, büyük komutan Başkan APO'dan aldığı güveni, cesareti, fedakarlığı ve azmini örnek alıyor, soylu mücadeleyi saygıyla anıyoruz. İntikamınızın, kavganızın bedeli; Bağımsız, Birleşik, Demokratik Kürdistan olacaktır!

Sömürgeci operasyonlar boşa çıkıyor

GÜZ ATILIMIMIZ SÜRÜYOR

Baştarafı 1 sayfada

lişmeler teşkil etti. Sömürgeci Cumhurbaşkanı Kenan Evren başkanlığında gerçekleştirilen MGK toplantısına, Başbakan Özal, Genelkurmay Başkanı Torumtay, Milli Savunma Bakanı Safa Giray, İçişleri Bakanı Abdülkadir Aksu, Kara, Hava ve Deniz kuvvetleri komutanları, MGK Genel Sekreteri Sabri Yirmibeşoğlu, Dışişleri Bakanlığı Müsteşarı Tugay Özçeri, Emniyet Genel Müdürü Sabahattin Çakmakoglu ve Sömürgeci Vali Hayri Kozakçioğlu katıldılar. Toplantıda ulusal kurtuluş mücadelemizin engellenemeyen gelişmesi ele alınarak, önlemler üzerinde duruldu. Suriye, İran ve Irak'ın mücadelemize destek verdikleri iddiasıyla bu ülkelere karşı sert tavır alınması kararına varıldı ve hemen ardından Özal'ın Suriye'ye su kısıntısına gideceği tehditi ortaya atıldı. Ancak daha önceki tehditler gibi bu tehdit de havada kaldı. ARGK gerillalarının karayollarının yapımı önüne çıkardığı engeller üzerinde de durulan toplantıda, sömürgeci iş yapım araçlarının korunması ile bir komutanın görevlendirilmesi kararına vararak acizliklerinin yeni bir örneğini sergilediler. Kürdistan halkının mücadele saflarına akınının ciddi boyutlara ulaştığının itiraf edildiği toplantıda, sömürgeci devletin tecritini önlemek için propaganda faaliyetinin güçlendirilmesi ve sömürgeci eğitimin hızlandırılması kararına varıldı. Ayrıca sömürgeci kolluk kuvvetleri için yeni zırhlı araçların alınması kararlaştırıldı.

MGK toplantısında alınan kararlar gözönünde bulundurulduğunda sömürgecilerin çaresizliği ve kendi kendilerini yenilemekteki güçsüzlükleri çarpıcı bir biçimde gözler önüne serilmektedir. Gelişen mücadelemiz karşısında çaresiz duruma düşen sömürgecilerin savunma konumunda oldukları gerçeği bu kararlarda çarpıcı biçimde sergilenmektedir. Öyle ki, eldeki olanaklarını nasıl koruyacakları konusunda baş tartışma konusu olarak belirmekte, her seferinde olduğu gibi, "daha çok asker, daha çok araç" ikilemini aşamamaktadırlar. Aynı şekilde, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketinin kitleler üzerindeki prestiji ve onları etkileme gücü de itiraf edilerek, devleti şirin gösterme çabalarının artırılması ihtiyacı ortaya konmaktadır. Bu durum, sömürgecilerin Kürdistan'da dayandıkları zeminin her geçen gün biraz daha kayganlaştığını ortaya koyuyor.

Bu gerçek, bir türlü önü alınamayan ulusal kurtuluş savaşımızın gelişim grafiğinde de kendisini ortaya koyuyor. Geçtiğimiz günler yine Kürdistan'da kıyasıya bir savaşı yaşanmış ve mücadelemizin yeni kazanımlar elde ettiği bir dönem oldu.

◆ Şırnak'ın Güllüce köyü yakınlarında, Namaz Dağı'nda operasyon yapan sömürgeci kolluk kuvvetleri ile ARGK gerillaları arasında Eylül ayı sonlarında bir çatışma meydana geldi. Çatışmada sömürgecilere ağır darbe vuran ARGK gerillala-

rından 1'i şehit düştü, 1'i de yaralı yakalandı. Çatışma ardından bölgeye takviye güç gönderen sömürgecilerle ARGK gerillalarının çatışması uzun süre devam etti. Sömürgecilerden birçok ölü ve yaralı verilmesine karşılık kayıplar kamuoyundan gizlendi.

◆ Yine, Eylül ayı sonlarında Başkale'ye bağlı Işıklı köyünün Bulgurlu mezarası ile Örenkaya ve Kırballı köylerine ARGK gerillalarınca baskınlar düzenlendi. Sömürgecilerle işbirliği içindeki gerici aşiretlere büyük darbele- rin vurulması üzerine, sömürgeciler ile aşiret güçlerinin ortaklaşa geliştirdiği operasyonlar gerçekleştirildi. İbrahimbey dağlarında günlerce sürdürülen operasyonlarda sömürgeciler hiçbir sonuç alamazken, gerici aşiret reisleri ve uşakları da Başkale'nin köylerini terketmeye başladılar. Geliştirilen eylemlerle ARGK'nin otoritesinin güçlendiği yörede okulların açılması da duyulan korku nedeniyle ertelendi; öğretmenler köylerden alınarak Van'a gönderildiler. Botan alanından sonra büyük gelişmelerin yaşandığı bu alanda da aşiretçi-feodal yapı ve sömürgeci asimilasyon politikası ölümcül darbeler aldı...

◆ İbrahimbey dağlarında Er-tuşi aşiretinden 450 işbirliğinin de katılımıyla geniş çaplı operasyon yapan sömürgeci güçler, operasyon sürecinde sık sık gerillaların pusu eylemleri ile yüz yüze gelerek kayıplar verdi. 26 Eylül sabahı ARGK gerillalarının yeni bir pususuna düşen sömürgeciler, çok sayıda ölü ve yaralı verdiler. Basın, kayıpları 3 er ile 1 özel hareket timinin yaralandığı şeklinde yansıttı.

◆ 27 Eylül gecesini de Başkale'nin Yukarıküme köyüne yönelik bir baskın eylemi gerçekleştirildi. Köy korucuları ile ARGK gerillaları arasında saatler süren çatışmadan sonra ARGK güçleri kayıp vermeden üslerine çekildiler. Eylem ardından, köydeki karakol inşaatında çalışan 10 işçi işi bırakmak zorunda kaldı.

◆ Ulusal kurtuluş mücadelemizin etkinliği dört bir tarafta artarken, kırsal alanların yanı sıra kentlerde de ARGK saflarına katılımlar, artış göstermeye başladı. Mücadelemizin son dönemlerde güçlenme kaydettiği alanlardan biri olan Malatya'da da İnönü Üniversitesi'nde öğrenim gören 1'i bayan 8 öğrenci ARGK saflarına katıldı.

◆ 29 Eylül günü de Van'ın Çatak ilçesine bağlı Çatlıca köyünden 14 kişi ARGK saflarına alındı.

◆ Aynı gün Çatak'a bağlı Konağa köyü ile Narlı bucağı arasındaki yola barikat kuran ARGK gerillaları gelen araçları durdurarak kitleye propaganda yaptılar.

◆ Ekim ayı başında Bingöl'e bağlı Genç ilçesinin Doğanca köyü Eskimezra mevkiinde ARGK gerillaları ile sömürgeci kolluk kuvvetleri arasında çatışma çıktı. Saatlerce süren çatışmada sömürgecilere çok sayıda ölü ve yaralı kaybı ver-

dirilirken, 2 ARGK gerillası şehit oldu, 1'i yaralı olarak yakalandı.

◆ 4 Ekim günü Gürpınar'ın Özlüce ve Sahmanız köyleri arasında bir özel otomobili durduran ARGK gerillaları, otomobil sürücüsünü birlikte götürdüler.

◆ 7 Ekim'de Doğubeyazıt'ın Demirkapı köyüne bir baskın eylemi gerçekleştiren ARGK gerillaları ajan köy muhtarı Baran Basut'u ölümlle cezalandırdılar. Daha sonra asimilasyon yuvası köy ilkokulunu ateşe veren gerillalar kayıp vermeksizin alandan uzaklaştılar. Yangını söndürmeye gelen itfaiye ekibinden bir asker de gerillaların kurduğu tuzaktaki bombanın patlaması sonucu ağır yaralandı.

◆ 7 Ekim günü Hakkari'nin Yüksekova ilçesine bağlı Dilekli köyünün Dibecik mezarısında bir köy korucusu ile kardeşi ARGK gerillalarınca ölümlle cezalandırıldı.

◆ 8 Ekim gecesini Bingöl'ün Yamaç bucağına bağlı Haz köyü yakınlarında bir ARGK birliği ile sömürgeci kuvvetler arasında çatışma çıktı. Çatışmada sömürgecilere ağır kayıplar verilirken, 3 ARGK gerillası da şehit düştü. Sömürgeciler kayıplarını sadece 1 polisin öldürüldüğü şeklinde yansıttılar.

◆ 9 Ekim günü Nusaybin'e bağlı Akarsu bucağının Kırnak kesiminde sömürgeci ordu güçleri ile bir grup ARGK gerillası arasında çatışma çıktı. Çatışmada 4 ARGK gerillası şehit olurken, ağır darbe alan sömürgeciler kayıplarını sadece 2 jandarmanın yaralandığı şeklinde açıkladılar.

◆ Aynı gece Siirt'in Şırnak ilçesi kırsal alanında, Kocagili köyünün Sotektepe mevkiinde devriye gezen sömürgeci güçlere pusu kuran ARGK gerillaları çok sayıda sömürgeci askeri öldürüp, birçoğunu yaraladılar. Çıkan çatışmada 2 ARGK gerillası da şehit düştü.

Gürpınar'da katliam:

1 köylü ölü, 1'i ağır yaralı

"Kozakçioğlu düpedüz yalan söylüyor"

Van'ın Gürpınar ilçesine bağlı Yukarıbeşparmak mezarısında Türk ordu birliğinin, köylüleri ve evleri taraması sonucu Sidan aşiretine mensup Nedim Öner öldü; Mehmet Öner ise ağır yaralandı. Nedim 31, Mehmet ise 7 çocuk babasıydı.

Bölge Valisi faşist Hayri Kozakçioğlu, 4.10.1989 tarihli basın açıklamasında olayı, "... Bir araç içerisinde ateş açılmıştır. Açılan bu ateşe anında karşılık verilmiş, çıkan silahlı çatışma sonunda 1 terörist ölü, 1 terörist ağır yaralı, 4 terörist de sağ ele geçirilmiştir" şeklinde duyuruyordu.

Olaya Yukarıbeşparmak köylüleri büyük tepki göstererek suç duyurusunda bulundular. Düzenledikleri cenaze törenine ise binlerce kişi katıldı.

Nedim Öner'in annesi ve ağabeyi; Mehmet Öner'in ise annesi açıklamalarda bulunarak, Vali Kozakçioğlu'nun yalan söylediğini ve köylülerin suçsuz ol-

duklarını belirttiler. Ve olayın sorumlularının cezalandırılmaları gerektiğini söylediler.

"Kapımız çalındı, Nedim açtı. Askerler onu dışarı istediler. Mehmet'le birlikte dışarı çıktı. Bu sırada köyün çevresindeki panzerler koyunlara ve çobanlara ateş açmaya başladılar. Oğlum Nedim, komutana, 'Bunlar çoban, ateş etmeyin, hepsini getiriyim' dedi. Bunun üzerine üstteğmen, 'Bin taksiye git ve panzerlere aşağı inmelerini söyle' emrini verdi... Nedim taksiye biner binmez, altı asker birden ateş açmaya başladı. Nedim yere düşünce üzerine atlamak istedim. Askerler bizi dipçikle eve soktular. Biz içeri girer girmez de evin duvarını taramaya başladılar. Sabaha kadar bizi dışarı çıkarmadılar... Dışarı çıkmama izin verilince, oğlumun cesedine değil, komutanın üzerine doğru koştum. 'Dinsiz kafirler' diye bağurdım. 'Evladımı neden öldürdünüz?' Komutan bana hakaret etti. 'Daha fazla zıvalarsan seni de gebertiriz' dedi. Nedim'in cesedinden 26 kurşun çıktı. Şimdi, 'Oğlun siyasi' diyorlar. TV yalan söylüyor. Çatışma olmuş diyorlar, vallahi yalan..." Nedim'in annesi Fatma Öner, nefret ve kin dolu bu sözleriyle gerçeği dile getiriyor.

Mehmet Öner'in annesi Sitti Öner, oğlunun suçsuzluğunu dile getirerek, "Katillerden davacıyız" diyor.

Sidan aşiretinin reisi ve Nedim Öner'in ağabeyi Kaya Öner ise, olayı savcılığa intikal ettirdiklerini ve TRT hakkında da tazminat davası açacaklarını belirterek şunları açıkladı:

"Kardeşim kasten öldürüldü... Savcıya olayı iletтік. Kardeşimin kanı yerde kalmayacak. Ateş emri veren Hayati üstteğmen ve askerler cezalandırılmalı... Kozakçioğlu, şimdi 'Bunlar teröristtir' diye açıklama yapmış, çatışma çıktığını söylüyor. Düpedüz yalan atıyor."

Hayri Kozakçioğlu'nun açıklaması ile görgü tanıklarının ifadelerine bakıldığında, bu katliamın, önceden hazırlanmış bir senaryo sonucu gerçekleştiği ortaya çıkıyor. Kamuoyunca, TC'nin son dönemlerde özellikle Van çevrelerinden aşiretleri silahlandırma ve onları mücadelemize karşı savaştırma girişimlerinde bulunduğu biliniyor. İşbirlikçiliği ve uşaklığı iliklerine kadar yaşayan bazı aşiret reislerinden destek gördüğü de bilinen gelişmeler arasında. TC sömürgeciliği, bu tür katliam girişimleriyle aşiretlere gözdağı vermek ve onları yanına çekmek amacındadır.

Bu son olayda da görüldüğü gibi, TC artık tüm vahşet girişimlerine rağmen halkımızdan yüz bulamamaktadır. Bırakalım halkı vahşetiyle yanına çekmeyi, tersine bu yönlü barbarca uygulamalarıyla halkımızın kendisine olan nefretini misliyle arttırıyor.

Günümüzde faşist terörüyle halkımızı karşısına alan Türk ordusu, artık kendisini affettiremeyecektir. Çünkü bu çapulcu robot ordu, Kürdistan'da her gün suçlarına suç eklemektedir. Halkımız bu suçların hesabını tek tek soracaktır; hiçbir güç faşist sömürgecileri kaçınılmaz sondan kurtulamayacaktır.

İngiliz Devletini protesto eden Kürt mülteci ŞİHO İYİGÜVEN ÖLDÜ

Şiho İyigüven bir süre önce Kürdistanlı bir grupla birlikte siyasi iltica talebiyle İngiltere'ye sığınmıştı. Kürt mülteci Şiho ile bir arkadaşı geçen hafta Perşembe günü, İngiliz hükümetinin iltica başvurularına olumsuz yanıt vermesini ve yüzlerce Kürdü sınır dışı etme tehditini protesto ederek kendilerini yakmışlardı. Müdahale sonucu hastaneye kaldırılan protestocu Kürtlerden Şiho İyigüven bir hafta sonra öldü.

Olayın duyulması üzerine, İngiltere'deki çeşitli çevreler İngiliz hükümetinin ilticacı Kürtlere karşı tutumunu kınadılar. Televizyon, radyo ve basın organları olayı geniş bir şekilde işlediler.

İngiltere'de yaşayan Kürt ve Türklerden oluşan 200 kişilik bir grup, İngiliz İçişleri Bakanlığı önünde protesto gösterisi yaptı. Göstericilere İngiliz İşçi Partisi milletvekillerinden J. Corby de katılarak, iltica talebinde bulunanların sınır dışı edilmemeleri gerektiğini açıkladı. Ayrıca üç ayrı gözaltı merkezinde toplanan Kürtlerden 80 kadarı, yemek boykotuna giderek İngiliz hükümetini protesto etti.

İngiltere İçişleri Bakanlığı yaptığı açıklamada, Kürt mültecinin ölümü nedeniyle soruşturma açılacağını belirtti.

Halkımızdan insanların bu şekilde trajik ölümlerinden Türk sömürgeciliği sorumludur; ve insanlarımızın sürüldükleri emperyalist ülkeler ise başvurdukları uygulamalarla suç ortaklığı yapmaktadırlar. Halkımız kendi topraklarından sürülme ve emperyalist ülkeler kendilerine sığınan insanlarımızı en ağır uygulamalara maruz bırakmaktadırlar. İnsanlarımız bu şekilde bir çıkmazla karşı karşıya bırakılmaktadırlar. Sömürgeci TC, sürgün politikası ile halkımızı kendi vatan topraklarından zorla koparmaktadır. İnsanlarımız kendilerini "demokrasinin kaleleri" olarak gösteren Avrupa ülkelerine sığınıyorlar. Açık ki, TC, Kürtleri Kürdistan'da hangi nedenle kabul etmiyorsa, Avrupa ülkeleri de o nedenle insanlarımızı kabul etmiyor. Kürdistan'ın ve Kürt halkının bu duruma getirilmesinde yalnız faşist TC devleti değil, emperyalist ülkeler de suç sahibidir. Nitekim, TC'nin ayakta tutulmasına ve onun faşist uygulamalarına açıktan destek veren yine emperyalist Avrupa ülkeleridir.

Türk devletinin ekonomik ve siyasi politikası ve bu faşist politikanın toplum üzerindeki yıpratıcı etkileri söz konusudur. Artık dayanılmaz düzeye ulaşan faşist uygulamalar toplumu patlama noktasına getirmiştir. Bu nedenle toplumun dikkatleri başka yönere çekilerek, kurtuluşun devrimde değil, başka alanlarda olduğu gösterilmektedir.

Bu nedenle, yurtdışı alanlarında yaşamakta olan -başta gençler olmak üzere- tüm insanlarımızı, kurtuluşun ancak Kürdistan'ın bağımsızlık koşullarında gerçekleşebileceğini belirterek, bunun için ulusal kurtuluş mücadelesinde aktif rol oynamaya çağırıyoruz.

DİYARBAKIR MEKTUBU

DİYARBAKIR NİHAİ HESAPLAŞMAYA HAZIRLANIYOR

Yaklaşık yedi yıl önce, ağır baskı koşullarının egemen olduğu bir dönemde ailem ile birlikte, çocuk denilen bir yaşta terketmek zorunda kaldığım ülkeme, yetişkin bir insan olarak geri döndüyordum. Ülkem Kürdistan ile Avrupa'da tanıştım. Yurtsever bir aileden olduğum için doğal olarak bu saflarda olmam gerekiyordu. Diyarbakır'a gittiğimde herkes bu saflarda idi. Tabii durumu duymak ile yaşamak ayrı şeylerdir.

Tarihimizin hiçbir döneminde, halkımız arasındaki böylesi dayanışmaya kimse şahit olmamıştır. Diyarbakır'da saflar çok nettir. Herkesin ne olduğu biliniyor. Bir tarafta yurtsever ve devrimciler, diğer tarafta ise işbirlikçi hainler. Fakat yurtseverlerin safları giderek güçlenirken, hain işbirlikçi saflar zayıflıyor ve çöküşe doğru sürükleniyor. Devletin kullandığı zor yolu, işkence ve para ile satın almıyor. Yurtseverlerin örgütlediği ise Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine olan inançtır. İnancın uşaklığına karşı zafer kazanacağı da ortadadır.

Kürdistan Halk Kurtuluş Ordusu (ARGK) sadece isimden ibaret bir ordu değildir. Eskiden de, halk ve devrimcilik adına birçok hareket ve ordu kuruldu, fakat belli bir süre sonra tarihe karışarak kayboldular. ARGK ise Kürdistan halkının malı, sesi, gücü ve koruyucusu durumundadır. Ben Kürdistan'a gitmeden önce, sömürgeci faşist Türk devletinin yarattığı terör ortamı içerisinde halkın bu derece mücadeleye sahip çıkabileceğine inanmıyordum. Gördükten sonra zaferin kesin olarak bizim olacağına inandım. Kürdistan'da şehitlerimiz efsaneleşiyor. Halk kahramanı Alaattin ZOĞURLU halen de unutulmadı, herkes ondan bah-

sediyor. Mücadeleye katılanlar onu örnek alıyor; çünkü o, halkın kalbinde silinmez izler bırakmıştır.

DİYARBAKIR'DA GÜNLÜK YAŞAM

Sömürgeci-faşist Türk devleti halka gözdağı vermek için en gelişmiş silahlarıyla her gün gövde gösterisi yapıyor. Tıpkı ABD emperyalistlerinin Vietnam'da yaptığı gibi. Mesai saati 06.00 da başlıyor. Önce savaş uçakları havalanıp şehir üzerinde alçaktan birkaç tur atıyor, ondan sonra helikopterler uçmaya, gelişmiş diğer askeri araçlar caddelerde dolaşmaya başlıyor. Onları takiben arama-tarama yapılıyor; herkese düşman gözüyle bakılıyor; faşist ordunun davranışı da zaten düşmanca. Ve en son Fransız emperyalistlerinin hediyeleri PUMA'lar havalanıyor. Halk bu gibi korkakça gösterilere alıştığı için artık endişelenmiyor. Geçenlerde ARGK'nin bu PUMA'lardan iki tane düşürdüğünü herkes biliyor.

Reformizmin yarattığı tahribat ve anti-PKK politikasından dolayı, Diyarbakır halkı, 1982-86 yılları arasında bir bocalama dönemi geçirdi. Ulusal kurtuluş mücadelesinin giderek gelişmesiyle 1987 yılında kesin tavır koydu. Bugün ise, boyun eğmez, sömürgecilerden korkmaz tarihi başkentimiz çok hızlı bir örgütlenme dönemini yaşıyor ve görevini yerine getirmeye hazırlanıyor. Artık sadece, kent köyü örgütlemiyor, köylerden kente gelip örgütleme yapanlar çoğunluktadır. Kitap okumak, toplantılara katılıp teorik eksiklikleri gidermek, köylere gidip okumakla mümkündür. Halk komiteleriyle ilişki kurmak bu gibi durumlarda daha kolaydır. Basın namusundan nasibini alamamış gerici gazetelerin manşetlerinde, PKK ve Kürdistan sorunu hep birinci haberdır. Burnu kırılan ve yenildiği herkesçe artık kabul edilen, "kahraman" Türk ordusunun şerefini kurtarmaya çalışıyor burjuva basın. Şovenizm göklere çıkarıldı, bu da tutmadı. Kürtçeyi serbest bırakmakla, sömürgeci statü devam ettirilmeye çalışılıyor. Bu da tutmayacak.

Manşet atma yarışına 2000'e Doğru da katıldı. Örneğin "PKK Ordulaşıyor", "PKK'nin savaş taktikleri" gibi başlıklar atıyor. Kökeninde Kemalizm olan 2000'e Doğru bile, Kürdistan halkıyla ilişki kurmak için PKK'yi işliyor, çünkü hayatın her alanında PKK konuşulup tartışılıyor. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinden bahsetmeden gazetecilik yapmak olanaksız; bu, yaşamın dışında kalmak demektir. Her kemalist gibi, 2000'e Doğru da TC'nin birlik ve bütünlüğünden yanadır. Sömürgeci faşist devletin akıl hocalığını yaparak, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin sekteye uğra-

ması için, kültürel ve siyasi özerkliği ön plana çıkarmak için çaba sarfediyor.

Kürdistan halkı, bu planı farkedecek kadar bilinçlidir artık. Halk sadece PKK'ye sempati duyup desteklemiyor, mücadeledeki yerini de alıyor, sömürgecilerin en çok korktuğu da budur. Çünkü Kürdistan'da tabansız kalmışlardır. Diyarbakır'da olağanüstü koşullarda yetişen nesil motor güç durumundadır. Yeni nesil, mücadeleden başka bir şey düşünmüyor. Eski hareketlerin artıkları, halkın ilgisini çekmiyor, artık PKK düşmanlığını da yapamıyorlar.

ARGK sadece kırsal alandan beslenmiyor. Şehirlerden de onlarca asker Halk Kurtuluş Ordusu saflarına katılıyor. Diyarbakır'da olduğum dönemde, Fiskaya semtinden 11 kişi ARGK saflarına katılmıştı. 10 Ağustos günü, bir grup ERNK taraftarı, Diyarbakır'ın en işlek caddesi olan Melik Ahmet Caddesi'nde saat 16.00'da bir eylem gerçekleştirdi. İki bayan eylemci asfalt yola benzin dökerek trafiği durdurdu, daha sonra yol kenarında park edilen bir aystubayın arabasına da benzin dökerek yaktılar. Sonra Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi ve zindan direnişi ile ilgili sloganlar atarak eylemlerini başarıyla sonuçlandırdılar.

Sömürgeci TC'nin Diyarbakır'da güçsüz bir gösteriye ihtiyacı var. Bu iş için de, paravan olarak kullanabileceği Sosyalist Parti (SP) vardır. 1 Ağustos günü, böyle bir eylem için ERNK taraftarları alana çekilmek istendi. Fakat provokasyon olduğu önceden belli olduğu için kimse katılmadı. Katılmayınca da eylemden vazgeçildi. Çünkü polis ve asker olayı önceden bildiği için tedbir almış ve gösteriyi çok

sert bastırarak Diyarbakır halkına gözdağı vermek istiyordu. Yurtseverlerin eylem için uygun zamanı bekleme kararı ile polis amacına ulaşmadı. Zindan direnişini desteklemek amacıyla, SP binasında yaklaşık 40 kişi açlık grevine başladı. Polis binayı kontrol altına aldı, girip çıkanlardan kimlik sordu. Ziyaret edenlerin sayısı gittikçe arttı, daha sonra videoya almaya başladı. Buna rağmen ziyaret edenlerin sayısı gün geçtikçe arttı. Polis bu defa ziyaretçilerden bazılarını gözaltına almaya başladı, gene de dayanışmayı engelleyemedi.

İçin bağış kampanyası başlatıldı. TV, radyo, basın propagandasına, afişlemeye, zor ve tehdide rağmen Diyarbakır halkı hiçbir ilgi göstermedi. Bağış kampanyası tam bir fiyaskoyla sonuçlandı; sadece 400 binlira toplanabildi.

Kaldığım yer köylülerin uğrak yeri olduğu için sık sık olayları değerlendirme imkanımız oldu. Bu Kürdistan köylülüğünü tanımama ve politik bilincini öğrenmeme yardımcı oldu. Okuyuculara bir iki olayı anlatmayı yararlı görüyorum.

Bunlardan biri şöyle diyordu: "Ben dine inanıyorum ama Hz.Muhammed'in her şeyden önce kendi halkı için mücadele ettiğine de inanıyorum."

APO ise, Kürdistan halkı için mücadele ediyor. Onun için hepimiz O'na sonsuz saygı duyuyoruz. Sorun dini sorun değil, ulusal kurtuluş sorunudur. Bu iki olguyu karşı karşıya getiren TC'nin ajanlarıdır."

Daha yaşlıca olan bir başkası ise daha politik davranıyordu. Aramızda şöyle bir konuşma geçti:

-Dayı, dağdakiler köyünüze iniyorlar mı?

-Sen bu konuşmaları bırak, ben daha üç hafta önce coplandım.

-Dayı, polis, asker çok mu sizin oralarda?

-Evet.

-O zaman bizimkiler de çok değil mi?

-Tabii biri olunca diğeri de olur.

-O zaman sana uğramışlardır.

-Hayır, bana uğramadılar.

Dayı tam gitmek üzere iken, ona seslendim:

-Dayı, gelirlerse selamlarımı söyle.

-Aleyküm selam!

Bu sözler dayının ağzından kaçırılmış olacak ki, dönüp bana ters baktıktan sonra çekip gitti.

Diyarbakır'dan 14 Ağustos'ta çıktım. 15 Ağustos yıldönümü dolayısıyla olağanüstü önlemler alınmaktaydı. Polis, asker, ajan vb. gibilerin yüzlerinde tedirginlik ve korkuyu farketmek zor değildi. Şehirin giriş ve çıkışlarında, önemli yerlere kum torbaları yığılmış ve MG-3'lerle donatılmıştı.

Diyarbakır sessiz geçen yıllardan sonra, gerçek örgütüne kavuşmuş; halk dalga dalga mücadeleye saflarına akıyor. Ne yapacağını, nereye ne zaman ve nasıl ulaşabileceğini her zamankinden daha iyi kavramıştır. Diyarbakır, şimdi ilçeleri, bucakları ve bine yakın köyüyle, dolup taşan yurtseverliğiyle ve ulusal bağımsızlığı olan inancıyla tarihi hesaplaşmaya ve zafere hazırlanıyor.

"Şeyh Saidlerin, Seyid Rızaların, Mazlumların, Agitlerin ve nice adsız kahramanların intikamını alacağız." ARGK gerillaları, kırsal kesimde köylülere bunları söylemişti...

Rêzan

Impressum:
Metin Özkan
Adlerstr. 7
2085 Quickborn

Yazışma adresi:
BERXWEDAN
c/o Feyka-Kurdistan
Postfach 15 31
5300 Bonn 1

Ödeme adresi:
BfG. - Bonn
Konto Nr.: 12 05 24 21 00
BLZ: 380 101 11

Avustralya 3.00 \$
Avusturya 18.00 s.
Belçika 60.00 bfr.
Danimarka 8.00 dkr.
Fransa 6.00 ff.

Hollanda 3.00 hlf.
İngiltere 0.80 £
İsveç 6.00 skr.
İsviçre 2.50 sfr.
Norveç 10.00 nkr.

Özal Starasbourg'da protesto edildi

(Strasbourg/Berxwedan)

27.09.1989 tarihinde toplanan Avrupa Konseyi Parlamento'su'na katılmak ve bir konuşma yapmak üzere Strasbourg'a gelen T. Özal, bir grup ERNK taraftarınca protesto edildi.

Avrupa Konseyi Parlamento binası önünde düzenlenen protesto eylemine 100 civarında Kürdistanlı yurtsever katıldı.

Eylem süresince sık sık "Katil Özal", "Faşist Özal", "Kürdistan'da katliamlara son" vb. sloganları atan yurtseverler, eylemlerini yaklaşık olarak dört saat sürdürdüler. Eylemde Türkiye ve Amerika bayraklarının yakılması önemli derecede dik-

katleri çekti. Faşist Türk devletini ve destekçisi olan Avrupalı emperyalist ülkeleri protesto eden yazılı metin okundu. Eyleme katılan yurtseverler tarafından devrim andı okunduktan sonra eyleme son verildi.

Eylem süresi boyunca çevrede "önlem alma" adı altında bulunan Fransız polisinin tutumu ve yer yer eyleme müdahalesi ise provokasyon kokuyordu. Gözdağı vermek için eylem alanından sorgulamak üzere götürdükleri iki yurtseveri daha sonra serbest bıraktılar. Eylem, Fransız basınına da yansdı. 2. ve 3. televizyon kanalları ise eylemi haber bülteninde kamuoyuna duyurdular.

Fransız polisi neyin peşinde?

Fransız polisi, Kürdistanlı yurtseverlere yönelik saldırılarına, "yeni metodlara" başvurarak devam etmektedir. Uzun bir dönemden beri Forbach ve çevresinde bulunan Kürdistanlı yurtseverlerin evlerine düzenlediği baskınlara hiçbir gerekçe göstermezken, son dönemlerde bu tür baskılarına ölüm tehdidini de eklemiş bulunmaktadır.

Polis, 27 Eylül 1989 tarihinde Avrupa Konseyi önünde faşist Özal'ın gelişini protesto etmek için bir araya gelen yurtseverleri kimlik kontrolüne tabi tuttu ve "Strasbourg şehri size yasaktır, aksi takdirde hepinizi içeri atarız" tehditinde bulundu. Buna rağmen yurtseverler, eylem gerçekleştirdiler. Protesto eylemi sonuçlandıktan sonra sokak ortasında bazı yurtseverleri tutuklamakla yetinmeyen polis, mafyavari yöntemle başka bir yurtseveri de alıp ıssız bir ormana götürerek şakağına silah dayamış ve "eylemi örgütleyen kimdir" vb. sorularla yurtseveri itirafa zorlamıştır. Tüm bu çirkefçe

zorbalığa rağmen, istediklerini elde edemeyen polisler, alıkoydukları yurtseveri dağılındaki ormanlık alanda tek başına bırakarak ayrılmışlardır.

Bir taraftan Fransız polisinin bu tür insanlıkdışı uygulamaları süregelirken, diğer taraftan Fransız devleti kendisini, sözümona Kürt halkının "dostu", Kürt halkının "haklarını savunan" ve bu tür vesilelerle konferans ve toplantılar düzenleyen bir güç olarak göstermeye çalışıyor. Bu ne çifte standart? Açık ki, tüm bunlar birer aldatmaca ve uyutmacadan öte bir şey değildir. Fransız devletinin yurtseverleri ajanlaştırma politikası ile, Türk devletinin Kürdistan'da egemen kılmak istediği ihanet politikası arasında hiçbir fark yoktur.

Fransız polisinin bu insanlıkdışı ve anti-demokratik uygulamalarını protesto ediyor ve lanetliyorum.

Forbach'tan bir yurtsever
29.9.1989

Fransa'da dayanışma geceleri

(Paris/Berxwedan)

2.9.1989 tarihinde, Paris'in Sarcelle semtinde ERNK Semt Komitesi tarafından "Şehit ve Tutuklu Aileleriyle Dayanışma Gecesi" düzenlendi.

Gerçekleşen semt düzeyindeki geceye 200'ün üzerinde yurtsever kitle katıldı. Gece programı, saygı duruşu ve açılış konuşmasıyla başladı. Ardından Koma Serhed folklor ekibi, çocuk ve bayan folklor ekipleri peşisıra birbirinden güzel oyunlar sergileyerek büyük beğeni kazandılar. Ozan Tirej ve Ozan Agit'in devrimci-direnışçi türkülleri gece kitlesini coşturdu. Ayrıyeten yapılan siyasi konuşma ve "ERNK Bağış Kampanyası'nın duyurusu coşkuyla karşılandı.

En son gelenekleşleşen Apo Hate Hilvanê halayıyla gece programı başarılı bir şekilde son buldu.

Rennes/Berxwedan

7.10.1989 günü Fransa'nın Rennes kentinde Kürdistan'da Şehit ve Tutuklu Aileleriyle Dayanışma Gecesi düzenlendi. Geceye 400'ün üzerinde yurtsever bir kitle katılımı sağlandı.

Oldukça coşkulu ve disiplinli geçen dayanışma gecesinin programı, şehitlerin anısına saygı duruşuyla başladı. Peşpeşe sahneye çıkan koro, ozanlar ve folklor ekipleri birbirinden güzel direnişçi parçalar ve oyunlar sunarak gece kitlesinin büyük beğenisini kazandılar.

Yapılan Türkçe ve Fransızca siyasi konuşmanın yanı sıra, oynanan kısa bir skeç büyük bir ilgiyle izlendi. Kitlenin coşkun alkışları arasında devam eden gece programı, en son Apo Hate Hilvanê halayıyla son buldu.

★

HOLLANDA:

(Amsterdam/Berxwedan)

Hollanda Sosyalist İşçi Partisi'nin (PvdA) Gençlik Örgütü (Jonge Socialisten), 15 Eylül 1989 günü "Kürdistan ve Hollanda politikası" adlı bir gece düzenledi. Bu gecenin çalışmalarına MERA ve Solidariteit Groep Koerdistan da katıldılar. Gecenin amacı; Hollanda politik partilerinin, Kürt halkının kendi kaderini bağımsızca tayin edebilme hakkına, Kürdistan bağımsızlık mücadelesine yaklaşımlarını tartışmak ve toplantıya katılan politik partilerin bu konudaki görüşlerini almak. Toplantıya Hollanda'nın beş büyük partisi olan PvdA (Hollanda Sosyalist İşçi Partisi), Groen Links ve CDA (Hollanda Hristiyan Demokratlar Partisi), D'bb (Demokratlar bb) ve VVD (Hollanda Demokratik Özgürlükler Partisi) çağrılmıştı. Bu Partilerden toplantıya, PvdA, Groen Links ve CDA adına Amsterdam Belediye Encümen üyeleri katıldılar. Toplantı başlamadan önce Almanya WDR televizyonunda yayınlanan Kürdistan tarihi ile ilgili video filmi, Hollandacaya çevrilmiş şekliyle gösterildi. Daha sonra Kürt halkının bir dostu olan ve Ortadoğu'da Lübnan ve Filistin meselesiyle ilgilenen bir politikacı, Kürdistan tarihi hakkında genel ve kısa bir konuşma yaptı. Açıklamadan sonra toplantıya katılan politik partilerin sözcülerine tanınan beş dakikalık konuşmaya geçildi. Groen Links adına parlamento üyesi Andree van Es, ilk konuşmayı yaparak, "Kürt halkının kendi kaderini kendisinin tayin etmesini ve kendi devletini kurma hakkını desteklediklerini" söyledi. PvdA adına konuşan Weirsmann (İşçi Partisi'nin uluslararası dış ilişkiler sözcüsü), Avrupa sosyal demokrasisinin ve emperyalizmin reformist politik çözüm yöntemi olan "kültürel özerklik"ten yana olduklarını söyledi. CDA adına konuşan Amsterdam belediyesi encümeni Jon Von Jonge ise, bu konuda konuşulanlar hakkında politik olarak açıklamalarda bulunmayacağını, konuşulanları ve söylenenleri partisinin yetkili organlarına ileteceğini söyledi.

Sözcülerin konuşmalarından sonra tartışma bölümüne geçildi. Sorulan sorular dört konuyu içeriyordu; Kürdistan'ın bağımsızlığı, Kürdistan'da soykırımlar, kimyasal silahlar, NATO'ya bağlı devletlerin TC devletine yapmış oldukları ekonomik, politik ve askeri yardımlar, Kürdistan'da insan hakları ve Güney Kürdistan'dan gelen "mültecilerin" durumu ve Hollanda'da üçüncü azınlık durumunda bulunan Kürtlerin bu ülkedeki eğitim, basın ve yayın (radyo, tv) hakları.

Olumlu bir ortam içinde geçen toplantıya 150'ye yakın Hollandalı ve Kürdistanlı kitle izleyici olarak katılmıştı. Hollanda'da ilk kez böyle bir toplantının düzenlenmesi olayı, kitle ve kamuoyu üzerinde olumlu bir etki bıraktı. Toplantıya çağrılmış olan D'bb ve VVD sözcüleri katılmadılar.

Tartışma bittikten sonra toplantı Koma Zilan müzik grubunun söylediği türkülerle olumlu bir şekilde sonuçlandı.

15 Ağustos'un yeni yıldönümü coşkuyla kutlandı

Libya'nın Trablus kentinde 15.09.1989 tarihinde düzenlenen 15 Ağustos'u kutlama gecesi, 3000 dolayında bir kitle katılımı sağlanarak, büyük bir devrimci coşkuyla kutlandı.

Geceye Kürdistanlı yurtseverlerin yanı sıra birçok ilerici güç de katılarak kutlama mesajları sundular. Bu güçler; Libyalılar, Filistinliler ve bazı Afrika ulusal kurtuluş hareketleriydi.

Program, saygı duruşu ve programın sunulmasıyla başladı. Programın sunulmasından sonra Kürtçe siyasi konuşma yapıldı. Ardından Trablus merkezi folklor grubu devrimci halk oyunlarını sergiledi. Folklor gösteri-

sinden sonra Arapça siyasi konuşma yapıldı. Ardından, Koma Karker, hazırladığı devrimci türkü ve halk ağıtlarını sundu.

Gecenin birinci bölümü tiyatro oyunuyla sonuçlandı. İkinci bölümü, Parti adına yapılan Türkçe siyasi konuşma ile başladı. Ardından Trablus merkezi çocuk grubu hazırladığı programı sundu. Zavva folklor ekibi derlediği oyunları sergiledi. Ardından tekrar tiyatro oyunu sunuldu ve Binwelid ile Ziletin folklor ekipleri programlarını sundular. Gece, çok coşkulu bir şekilde Koma Karker'in ikinci programı ve APO Hate Hilvanê türküsüyle sonuçlandı.

Yunan hükümetini protesto amacıyla ATİNA'DA AÇLIK GREVİ

(Atina/Berxwedan)

Gerek Türkiye ve gerekse Kürdistan'daki gelişmeler karşısında bir çıkmazı yaşayan sömürgeci-faşist Türk devleti sorunlarının kaynağını başka yerlerde aramaya çalışıyor. Bir nebze de olsa rahat bir nefes almak için sorunlu olduğu ülkelere bile çeşitli tavizlerle vaadlerde bulunuyor. Bunun en açık örneklerinden birisi de Yunanistan'da yeni kurulan sağ hükümetle olan ilişkileridir.

Bilindiği gibi yaklaşık iki ay önce, Yunanistan sağ iktidar partisinin başkanı Antalya'ya gidiyor. Antalya'da Turgut Özal'la ikili bir gizli görüşme yapıyor. Yapılan bu görüşmede resmi olmayan kaynaklara göre Turgut Özal, Ege, Trakya ve Kıbrıs konusunda belli bazı tavizler vaadediyor. Buna karşılık ise Miçotakis'ten Türkiye'nin AT'ye girmesine karşı katı tutumunu yumuşatmasını ve Yunanistan'a iltica eden Türkiyeli ve Kürdistanlı siyasileri geri iade etmelerini talep ediyor. Yine aynı kaynaklardan edinilen bilgilere göre bu konularda bazı anlaşmalara varmışlardır.

Zaten Yunanistan hükümetinin

son dönemlerde Türkiye'ye bakış açısında yumuşamaya gitmesi söz konusu olan anlaşmayı doğrular niteliktedir. Nitekim kısa bir süre önce kamuoyunun büyük tepkisine rağmen, Yunan hükümetinin aldığı yeni ve ani bir kararla 20'ye yakın Türkiyeli ve Kürdistanlı siyasi sığınmacı faşist Türk devletine teslim edildi.

Bunun üzerine Türkiyeli ve Kürdistanlı devrimci örgütler biraraya gelerek, Yunan hükümetinin son yaklaşımını ve anti-demokratik hareketini, düzenledikleri bir açlık grevi eylemiyle protesto ettiler. 3.10.1989 tarihinde ERNK, SVP, TKP-B, THKP-C/Acilciler, TKKKÖ, TKEP, Av. Dev-Genç, TKP/ML, Dev-Yol ve MLSPB taraftarları, Atina'nın Akademias bahçesinde düzenlenen açlık grevi eylemi iki gün sürdü. Eylem, Yunan kamuoyunda büyük bir ilgi uyandırdı. Yunan basını da eylemi üç gün boyunca genişçe işledi. Eylemin son gününde Yunanlı demokratlardan ve mültecilerden oluşan 150 kişilik kalabalık bir grup, parlamento binasına yürüyerek, eylem taleplerini içeren dilekçeyi içişleri Bakanlığı'na sundu.

ERNK bağış kampanyası ile dayanışma gecesi yapıldı

(Hannover/Berxwedan)

01.10.1989 tarihinde Batı Almanya'nın Hannover kentinde "ERNK Bağış Kampanyası ile Dayanışma Gecesi" düzenlendi. Gerçekleşen bu dayanışma gecesine 500'ün üzerinde bir yurtsever kitle katıldı. Epey yüklü ve zengin olan gece programı kitle tarafından ilgiyle izlendi.

Gece programı, koro ekibinin sahneye çıkarak devrimci marşlar okumasıyla başladı. Ardından Celle çocuk folklor ekibinin sergilediği folklor oyunları, kitlenin coşkun alkışlarıyla karşılandı. Bağış Kampanyasının ulusal kurtuluş mücadelesindeki yeri ve önemini, bunun yanında Kürdistan'daki son gelişmeleri ve savaş muharebelerinin bilançosunu içeren siyasi konuşma yapıldı. Konuşma sürerken sık

sık "Bijî Serok APO", "Bijî ERNK" sloganları atılıyordu. Döneme uygun, halkın mücadeleye olan bağlılığını ve direnişini dile getiren tiyatro, içeriği ve anlamı itibarıyla büyük beğeni kazandı. Tiyatrodan sonra sahneye çıkan Ozan Dilgeş'in direnişçi türküleri ve özellikle Cizre'de şehit düşen yiğit Kürdistan kadını Berivan yoldaş üzerine bestelediği türkü gece kitlelerinin coşkun alkışları ve "Berivanlar ölmez" sloganıyla karşılandı. Ardından Koma Welat folklor ve müzik ekipleri birbirinden güzel oyunlar sergilediler ve türküler okudular. Yine, Koma Amed'in sunduğu canlı ve coşkulu müzik programından sonra düzenli ve disiplinli geçen gece programı, "Bijî Serok APO" sloganıyla son buldu.

Silopi halkıyla dayanışma gecesi yapıldı

(Bonn/Berxwedan)

30.09.1989 tarihinde Batı Almanya'nın Başkenti Bonn'da, Silopi halk ayaklanmasıyla dayanışma amacını taşıyan yerel düzeyde bir gece düzenlendi. Bonn-Kürdistan Centrum bünyesinde düzenlenen geceye 200'ün üzerinde bir katılım sağlandı.

Başta Silopi şehitleri olmak üzere Kürdistan ve dünya devrim şehitleri anısına bir dakikalık saygı duruşundan sonra başlayan gece programı, zengin içeriğiyle kitlenin büyük beğenisini kazandı. Yapılan Kürtçe siyasi konuşmada son gelişmeler

ve buna bağlı olarak Silopi direnişi değerlendirilerek, düşmanın Kürdistan'daki faşist uygulamaları teşhir edildi. Ardından Bonn çocuk müzik grubu ile Koma Berivan müzik grubu devrimci-direnişçi türkülerıyla geceyi daha da renklendirdiler. Gecede Silopi direnişi ve halk ayaklanmasını dile getiren kısa bir tiyatro oyunu da oynandı.

Ayrıca, "ERNK ile Dayanışma Kampanyası"nın açılışı ve kitleye duyurusu coşkuyla karşılandı. Gece programı, Ozan Şemdin'in okuduğu direnişçi türküler ve en son Apo Hate Hilvanê halayıyla sonuçlandı.

Bülent Ecevit, Demokratik Sol'un Başkanı mı, emperyalizmin uşağı mı?

DSP Genel Başkanı Bülent Ecevit, 16 Eylül'den başlayarak Avusturya'nın değişik şehirlerinde birtakım toplantılar yaptı. Özellikle Alevi tabanına sahip olan Türkiye-Avusturya Dostluk Derneği'nin davetlisi olarak Avusturya'ya gelen Ecevit, 18 Eylül'de Viyana'da da "Avrupa Topluluğu ve Türkiye ilişkileri" konulu bir konferans verdi. Konferans boyunca Türk milliyetçiliğine övgüler yağdırıldı ve Türk-lük şahlandırılmak istendi. Geçmişteki Osmanlı yayılmacılığını da Avrupa'daki kapitalist gelişmeye katkı olarak değerlendiren Ecevit, bununla yayılmacılıklarını meşru göstermeye çalıştı.

Aynı zamanda demokrasi ve barış üzerine nutuklar çeken bir dönemin "Karaoğlan", 12 Eylül'ün başarısızlığını da eleştirdi ve generallerin başaramadığını kendilerinin başaracağını imajını yarattı.

AT'ye girememenin ezikliğini dile getiren bay Ecevit, Türkiye'nin çıkarları temelinde Türk işçilerini birliğe çağırdı.

Ecevit'in konuşmasından sonra, salonda bulunan yaklaşık 500 dinleyiciden bazıları söz hakkı alarak konuşmak ve soru sormak istediler. Ecevit söz hakkı veremeyince, salonda bulunan 15-20 civarında ERNK taraftarı ile bu bay arasında tartışmalar gündeme geldi. İrkçi ve şovenistçe konuşmalarından dolayı, ERNK'li taraftarların protestosuna hedef olan Ecevit,

"Kürdistan yoktur, ben size Türkiye faşisttir dedirtmem" belirlemesiyle kışkırtmacılık yaptı. Buna ERNK'li taraftarlar, "Vur gerilla vur, Kürdistan'ı kur" sloganıyla cevap verdiler. Bu ve benzeri sloganlar toplantının sonuna kadar tekrarlandı.

Daha sonraki günlerde bu bay, Avusturya'daki bazı bakanlarla görüştü ve TC'nin çıkmazdan kurtulması için yardım istedi.

Bizce Ecevit'in Avusturya ziyareti arkasında birçok neden bulunmaktadır. Avusturya-Türkiye ilişkilerinde belli bir yumuşamaya gidilmek ve Türkiye'ye gereken yardımların aktarılması istenmektedir. Ekonomik ve askeri yardımın yanısıra, siyasi olarak da sosyal-demokratların Türkiye'ye ilişkin düşüncelerine başvurulmuştur. Bundan kısa bir dönem önce TC Dışişleri Bakanı, Avusturya Dışişleri Bakanı

Devamı 16. sayfada

İSVİÇRE:

(İsviçre/Berxwedan)

23.09.1989 günü İsviçre'nin Ticino Kantonunda Aderiscono Gurupo R Mendirisi'nin organize ettiği "İlticacılar Günü" kutlandı.

Kutlamaya ERNK taraftarları ve daha başka kuruluşlar da katıldılar. Bu dayanışma kutlamasına 300'e yakın kitle katıldı.

ERNK taraftarları "İlticacılar Günü"nde aktif şekilde yer aldılar. Kutlamada yayın sergisi açıldı, Kürt yemekleri tanıtıldı. Ayrıca ERNK taraftarları adına, Kürdistan'daki gelişmeleri dile getiren bir konuşma yapıldı.

"İlticacılar Günü" kutlamasında, kültürel programın ağırlıklı bölümünde ERNK taraftarı folklor ekibi, koro ve bir ozan yer aldı. Yapılan kültürel gösteriler, kitlenin büyük beğenisini kazanarak, onları oldukça coşturdu.

Kutlamada ERNK'li yurtseverler, Kürdistan'ı başarılı şekilde temsil ederek, yabancı kitlelerin sıcak dayanışmasını sağladılar.

İNSAN HAKLARI VE KÜRDİSTAN

(Hamburg/Berxwedan)

Hamburg Üniversitesi büyük salonunda SHP milletvekilleri, 16 Eylül 1989 cumartesi akşamı çevre illerden de gelen kalabalık bir kitle önünde bu temayı işlediler. Gece, Alman "Gesellschaft für bedrohte Völker" örgütü çatısı altında ve Kürt siyasetler tarafından tertiplenmişti. Bu yüzden irili-ufaklı tüm Kürt ve Türk siyasetçileri, yayın masalarıyla gecede yerlerini almışlardı. Geceye birkaç saz sanatçısı da eşlik etti. İlk konuşmacı, Kırşehir Cezaevi firarı mahkumu Hasan Hüseyin Yıldırım oldu. Biraz uzun süren konuşmasında Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine de değinen H. Hüseyin Yıldırım, PKK adını anmamaya dikkat etti ve sömürgecilerle, emperyalistleri "ilahlar" olarak tanımlamayı nedense hep tekrarladı. Kürtçe şiir ve türkülerden sonra SHP'nin bu konuda TBMM'de birkaç kez çıkış yapmış milletvekili Mehmet Ali Eren söz aldı. Yalnız SHP merkezince önceden yazılıp kendisine verilen ve SHP'nin güncel Kürdistan politikasının bir taslağı olan yazıyı okumakla yetindi. Daha sonra Ahmet Türk söz aldı. Fakat uzun konuşmadı. Bu sırada geceye katılan ERNK taraftarları "Beşirler ölmez, Bijî PKK", "Vur gerilla vur, Kürdistan'ı kur" sloganları atıldılar. Ahmet Türk, Kürdistan'da olağan hale getirilen çoban ve köylü katliamlarına örnekler verdi ve PKK'nin Kürdistan'daki hakimiyetinin giderek geliştiğini söyledi. Ardından Şerafettin Kaya, bir konuşma yaptı. Ş. Kaya konuşmasında, "Bizim sorunumuz insan hakları değil, bağımsız bir Kürdistan'dır. Kürdistan'a sahip olmanın da tek yolu, dağlarda peşmerge olmaktan geçer" diye bir açıklama yaptı. Artık en bağınaz ağzların bile Kurdoloji'den bahseder olduklarına dikkati çekti.

Gecede Türkiye'ye sığınmış 36 bin (mülteci) Kürt için yardım toplandı. Toplanan yardım miktarı, 1200 civarındaki kitleye rağmen ancak 300 DM kadar oldu.

22 Eylül 1989

12 EYLÜL CUNTASINI PROTESTO EYLEMLERİ

(Kopenhag/Berxwedan)

9 Eylül 1989 günü Danimarka'nın Kopenhag kentinde 12 Eylül faşizminin protesto yürüyüşü yapıldı.

Kopenhag'ın en işlek caddelerinden geçen yürüyüş korteji, miting alanı olan Hükümet Meydanı'nda biraraya geldi. Yapılan konuşma ve gösterilerle coşkulu geçen yürüyüş, kamuoyunun da ilgisini çekti. Yürüyüşü, yöresel radyolar kamuoyuna duyururken, gazeteler de haber bültenlerinde yer verdiler.

Yürüyüşe katılan kitlenin çoğunluğunu ERNK taraftarları oluşturuyordu. 12 Eylül faşizmini protesto yürüyüşünü, ERNK, Av Dev-Genç, KAWA, TKP-B ve TKDK-KUK örgütleri taraftarları ortaklaşa düzenlediler.

(B. Berlin/Berxwedan)

16.9.1989 tarihinde Batı Berlin'de 12 Eylül faşist cuntasının 9. yılı düzenlenen bir yürüyüşle protesto edildi.

Kürdistanlı, Türkiyeli ve Almanyalı devrimci, demokrat ve yurtseverlerin ortaklaşa düzenledikleri yürüyüşe 250'nin üzerinde kitle katılımı sağlandı. Wittenbergplatz'de biraraya gelen yürüyüş kitleleri, saat 10.00 civarında Türk Konsolosluğunun bulunduğu alana doğru harekete geçti. Kitle sloganlar eşliğinde miting alanına vardı. Yapılan siyasi konuşma ve sunulan mesajlarla 12 Eylül faşizmi bir kez daha lanetlendi.

Yürüyüşü; ERNK, Av. Dev-Genç, TDKP ve TKP-ML Hareketi Batı Berlin taraftarları ortak düzenlediler.

Hollanda-12 Eylül'ü protesto yürüyüşü

Amsterdam/Hollanda:

12 Eylül faşizmini protesto etmek için, Hollanda'da ERNK, EKİM, TDKP, Av. Dev-Genç, Dev-İşçi, TKP-ML Hareketi taraftarları ortak bir yürüyüş eylemini gerçekleştirdiler. TKP-ML (Partizan) ise, eyleme destekleyici düzeyde katıldı.

Yürüyüş, 9 Eylül 1989 gününde 500 kişilik Kürdistanlı ve Türkiyeli kitlenin katılımı ile gerçekleşti. Ortak bir birlik platformu temelinde gerçekleştirilen yürüyüş eylemi, olumlu ve sağlıklı bir ortam içinde başladı. Yürüyüş güzergahı boyunca her örgüt, ortak atılması gereken sloganlarla birlikte, örgütsel olarak kendine özgü sloganlarını da attılar. Bu durum, yürüyüş eylemini daha da güçlendiriyordu. Çünkü artık kitlelerde, birbirlerine karşı ve örgütlere karşı olan önyargılar artık eski rağbeti görmüyordu. Hollanda özgülünde katılım olumluydu. Fakat bazı aksaklıklardan dolayı yürüyüşe daha değişik alanlardan katılacak olan kitleler, zamanında alana ulaşamadıklarından eyleme katılamadılar. Bu da yürüyüşün katılımını etkiledi. Yürüyüş korteji toplanma alanında biraraya geldikten sonra üç dilde (Hollandaca, Türkçe ve Kürt-

çe) konuşmalar yapıldı. Kitle dağılmadan önce ERNK taraftarları bir araya toplanarak mücadele andını içtiller. Eylem olgun ve olumlu bir hava içerisinde son bulurken, faşist sömürgeci TC devleti bir kez daha, kamuoyu nezdinde teşhir edildi.

(Stockholm/Berxwedan)

9 Eylül 1989 günü Devrimci Birlik Platformu öncülüğünde Stockholm'de sömürgeci faşist Türk cuntası, 9. yılında bir protesto gösterisiyle lanetlendi.

Şehir merkezinde gerçekleşen gösteriden sonra Türk Elçiliğine doğru yürüyüşe geçildi. Yoğun bir şekilde dağıtılan bildiriler ve kararlıca atılan slogan sesleri İsveç kamuoyunun ilgisini çekti. Özellikle ERNK taraftarları Türkçe, Kürtçe ve yabancı dilde "Vur gerilla vur Kürdistan'ı kur" vd. sloganları gür şekilde haykırdılar. Yapılan konuşmalarla faşist cunta teşhir edildi.

Gösteri esnasında İsveç polisinin sergilediği tutum ise provokasyona açık davetiyeydi. Bu esnada bir yurtseveri de tutuklamak istedi. Ancak, kitlenin soğukkanlılığı ve kararlılığıyla polisin bu provokasyonuna gelinmediği gibi, yurtseverin tutuklanmasına da müsaade edilmedi. Amacına ulaşan eylem, başarıyla sonuçlandı.

ADIM ADIM KÜRDİSTAN

Geçmişin ticaret merkezi, günümüzün direniş kalesi

AMED
(Diyarbakır)

—IV—

ULUSAL KURTULUŞ
MÜCADELEMİZDEKİ YERİ

Diyarbakır, Kuzey-Batı Kürdistan'ın TC egemenliğinde sömürgeleşmesiyle birlikte, yine aynı sömürgecilik tarafından üzerinde en çok oynanan beldelerimizdendir. Türk egemenlerinin, Kuzey-Batı Kürdistan'ı sömürgeleştirme süreci oldukça sancılı geçiyordu. Bölgesel de olsa, denilebilir ki, Kürdistan'ın bu parçası bir boydan bir boya isyanlara sahne oluyordu. İşte Türk sömürgecileri açısından, Diyarbakır'ın önemi bu dönemde ortaya çıkacaktı. Kuzey-Batı Kürdistan'ın orta yerinde kurulmuş olan Diyarbakır'ı Türk egemenleri isyanları kanla bastırmada tampon bir bölge olarak kullandılar. İşbirlikçileri bu merkezde topladılar ve isyanların bastırılmasını da yine Diyarbakır'da planladılar.

Geçmiş dönemlerde Diyarbakır'a Kürdistan'ın başkenti gözüyle bakılıyordu. Önemli düzeyde bir kozmopolit yapıya sahiptir. Toplumun her kesiminden kişiliklerin uç noktada çıktığı bir alandır. Bu konumuyla sahip olduğu zemin, her yönlü gelişmeye açıktır.

Türk egemenleri tarafından, geçmişten günümüze kadar Diyarbakır, kemalist kültürün yaygınlaşıp boy vermesi için çok yönlü girişimlerde bulunduğu merkezdir. Burada Kemalizmin bir maketi oluşturulmak isteniyor. MİT merkezinin son dönemlere kadar Diyarbakır'da bulunması anlamlıdır. Diyarbakır'da, Kürdistan'ın her yöresinden insanlar yaşamaktadır; işçisinden bürokratına kadar. Diyarbakır'dan birçok Kürdistan bölgesine ulaşım olanağı da bulununca; sömürgeciler bundan en üst düzeyde yararlanmaya çalışıyorlar. MİT'in bir görevi de, çevre illerden de akın eden işsizler ordusundan insanlarımızı sahte vaatlerle kandırıp ajanlaştırmaktır.

Diyarbakır'ın bu gelişkil yapı-sından ötürü, burada birçok yönlü gelişme ortaya çıktı ve geçici olarak gelişmeler de sağlandı. Doğrunun kaybettirildiği ve yanlışların doğru olarak sunulduğu bir zeminde, bu yönlü gelişmelerin ortaya çıkması doğaldır da.

Türk sömürgeciliği tarafından ihanet rolü oynattırılmak istenen Diyarbakır, 12 Eylül askeri darbesinden önceki yıllarda Kürt küçük-burjuva ve ilkel milliyetçiliğin yuvalandığı bir alandı. Kürdistan adına yola çıktıklarını iddia eden bu güçler, kendi sınıf çıkarlarına uygun her türlü entrikalarda, aslında ulusal kurtuluşçu bilincin muğlaklaştırılmasının çabasını yürütüyorlardı. Kürt reformist ve uşak takımı, çalışmalarıyla ulusal kurtuluşçu gelişmenin önüne diktikleri engeller, Türk sömürgeciliğine fazlasıyla hizmet ediyordu. Nitekim bu alanda küçük-burjuva reformistlerinin önemli etkinliğine ulaşmaları ve Türk sömürgeciliğinin buna sessiz kalması altında yatan nedenler oldukça anlamlıdır.

Hiçbir çarpıtmaya ve muğlaklığa yer vermeyen Kürdistan'ın ulusal kurtuluşunu önüne hedef koyan Ha-

reketimiz, Diyarbakır'a el atar atmaz, Türk sömürgeciliğinden önce Kürt küçük-burjuva reformistlerini ve işbirlikçi hain takımını karşısında görüyordu. Bu güçler Hareketimize karşı işbirliği temelinde saldırı cephesi oluşturdular. Bölge halkında ulusal kurtuluşun bilincini uyandırmak ve onu politik güce dönüştürmek için yoğun çabalar içerisine giren Hareketimizin mensuplarına kurşun sıkmaktan bile çekinmediler. Sömürgeciliğin ve diğer reformist küçük-burjuva güçlerin saldırı furyasına rağmen, Hareketimizin gelişmeye yüz tutan etkinliği kırılmadı.

Hareketimizin, ulusal kurtuluş ve bağımsızlık düşüncesini ilk taşıdığı Kürdistan alanlarından biri Diyarbakır'dır. Kısa sürelerle de olsa Hareketimizin birçok önder kadrosu bölgede çalışmalarda bulundu. Kısa bir süre Mazlum DOĞAN yoldaş da Diyarbakır faaliyetlerinde sorumluluk üstlendi. Günümüzde cezaevinde bulunan Orhan Aydın yoldaş da Diyarbakır çalışmalarında yer alıyordu. Bu süreçte Diyarbakır'ın kenar semtlerinde yoğun olmak üzere, şehir merkezinde de önemli gelişmeler yaratılır. Bu dönemde, DDKD adlı işbirlikçi güç Hareketimizin çalışmalarını yürüten devrimcilere en çok saldıran örgüt konumuna geçer. Hareketimiz her türlü saldırı ve maddi olanakların kıtlığına rağmen kararlı bir mücadele geliştirir. Bölgede bağımsızlık mücadelesi, ortamın kozmopolit yapısını önemli oranda netliği ulaştırır. Hareketimizin sömürgeciliğe yönelen kararlı ve ihtilalci mücadelesi büyük saygınlık uyandırır. 1980'in Mart ayında Partimizin ilan ettiği Kızıl Hafta'nın en çok yankı yarattığı alanların başında Diyarbakır gelir. Bir hafta süresince esnafın kepenk indirme eylemi, sömürgecilerin ve Kürt küçük-burjuva reformistlerin tüm baskı ve tehditlerine rağmen, başarıyla sonuçlanıp amacına ulaştı. Hareketimizin Kızıl Hafta eylemi, Türk sömürgeciliğine ve reformist küçük-burjuva güçlerine büyük korku saldı ve Partimizin ciddi bir güç olduğunu kabul ettirdi.

Bu dönemden sonra, Partimize yönelik saldırıların yoğunlaşmasıyla birlikte tutuklamalar da yaygınlaştırdı. Partimizin etkinliği ve gelişme yaratan çizgisi bu şekilde yok edilmek istendi. Bu saldırı kampanyası bir süre sürdüldükten sonra, Türk sömürgeci egemenliği iktidarını ordusuna devrediyordu.

Partimizin yurtdışına hazırlık amacıyla çekilmesiyle birlikte, direniş sürecini cezaevlerindeki PKK önder, kadro ve sempatizanları başlatıyordu. Direnişin başını çeken, Diyarbakır zindan direnişçileri oluyordu. Türk egemenlerinin bar-barlığının en uç noktada konuşturduğu Diyarbakır zindanlarında Mazlum yoldaşın tarihsel büyük eylemiyle direnişin fitili ateşlendi. Sömürgeciliğin, artık cezaevlerinde tüm devrimci tutukluları teslim aldığı ve böylece mensup oldukları hareketleri biteceğini sandığı bir dönemde, Mazlum yoldaş cezaevlerinin kararlı ortamını direniş ateşiyle av-

Mazlum DOĞAN

dınlatarak yeni bir çıkış açıyordu.

Diyarbakır zindanındaki bu direniş kıvılcımının etkisi Kürdistan ve Türkiye sınırlarını aşarak, dünyanın birçok alanında yankısını buldu. Böylelikle başlatılan direniş süreci ardından, Kürdistan ve Türkiye'deki cezaevleri peşpeşe direnişlere sahne oluyordu. Bu süreçte de Diyarbakır Cezaevi, direnişlerdeki öncü rolünü korumakla kalmadı, bu rolünü çok daha ileri düzeyde geliştirme başarısını da gösterdi. Ferhat KURTAY, Mahmut ZENGİN, Eşref ANYAK ve Necmi ÖNER'in kendilerini yakma eylemi, eşsiz bir cesaret ve fedakarlık örneği oluyordu. Bir süre sonra da Kürdistan halkının büyük önderi M. Hayri DURMUŞ yoldaş çıkarıldığı mahkemede yaptığı açıklamayla 14 Temmuz Ölüm Orucu eylemini başlatıyordu. Eyleme büyük entemasyonalist Kemal PİR, yiğit halk kahramanları Akif YILMAZ ve Ali ÇİÇEK yoldaşların da içinde yer aldığı PKK'li savaş esirleri katılarak, TC sömürgeciliğinin ölüm silahı işlemez kılınıyordu. Bu eylemin de etkisiyle birlikte, cezaevlerindeki direnişler kitleselleşecekti.

Aynı şekilde Diyarbakır'daki bu cezaevi direnişleri, Türk sömürgeciliğini çığına döndürecek. İşte sömürgeci egemenliğin sözcüsü azgın faşist Kenan Evren tam da bu dönemde denk gelen bir sırada Diyarbakır'a yaptığı bir inceleme gezisinde, "Bazıları var, başlarını keserseniz de ideolojilerinden vazgeçmezler. Böylelerini asmayalım da besleyelim mi?" açıklamasında bulunuyordu. Bu sömürgeci faşist halk düşmanının sözkonusu açıklamasına, açık ki PKK'li savaş esirlerinin ölümüne direnişi geliştirmeleri kaynaklık ediyordu.

Diyarbakır zindanında görkemli direnişlerin yoğunlaşmasıyla birlikte, işkencelerin ve baskı uygulamalarının dozu da artıyordu. En akılalmaz işkence türleri uygulanarak, ihanetçi hareketlere geçirilerek, komplo ve provokasyonlar gündemleştirilerek direnişlerin önüne geçilmeye çalışıldı. Her şeye rağmen, Diyarbakır zindanındaki direniş ateşi söndürülemedi; tersine bu direniş ateşi daha

da gürleştirdi ve cezaevi, devrimin bir okulu haline getirildi.

PKK'li savaş esirlerinin savunmaları tarihe maledildi. Sömürgeci mahkemeler, savaş esiri yoldaşlarımız tarafından sömürgeci egemenliğin yargılandığı mahkemeler durumuna getirildi. Yoldaşlarımız Partimizi, devrimi ve sosyalizmi savunarak siyasi zafer kazandılar; ve "Tarihin hakkımızdaki hükmü beraattır" dediler.

Diyarbakır zindanının öncülük ettiği cezaevi direnişleri, 12 Eylül askeri-faşist cuntasının Türkiye ve Kürdistan halkları üzerinde alabildiğine baskıyı yoğunlaştırarak toplumun üzerine bir karabasan gibi çöktüğü bir dönemde, devrimin umudunu taze tuttular. Dolayısıyla geçici mücadelesizlik ortamının yarattığı boşluk bu şekilde dolduruldu. Diyarbakır zindan direnişi, diğer bir yönüyle de, yurtdışına çekilen hareketlere ülke zemininde mücadeleyi başlatma çağrısı oluyordu. (Partimiz, Kürdistan'a dönerek aynı zamanda cezaevi direnişlerine de yanıt veriyordu.)

Geçmiş isyanlarda, teslimiyetin ve ihanetin merkezi olarak kullanılan Diyarbakır, bu kez sömürgeci egemenliğin umudunu kursağında bıraktı. PKK'li savaş esiri yoldaşlarımız, Diyarbakır'ı direnişin kalesi haline getirerek, çağdaş Kürdistan tarihinde yepyeni bir cezaevi mirası yarattılar. Nitekim, yoldaşlarımızın kanları ve canları pahasına yarattıkları direniş mirasının, ulusal kurtuluş mücadelemize katkısı küçümsenmez düzeydedir. Günümüzde de Diyarbakır zindanında başlayan direniş geleneği, sömürgeci cezaevleri politikasını boşa çıkarıyor ve devrimci tutukluların birçok hak talebinin gerçekleşmesini sağlıyor. Artık Türkiye ve Kürdistan'daki herhangi bir cezaevinde başlayan direniş, diğer tüm cezaevlerindeki devrimci tutukluları da direnişe geçirebiliyor. Direnişler, tüm cezaevlerinde dayanışma temelinde dalga dalga yayılıyor. Böylelikle sömürgeci cezaevi yönetimlerine geri adım atılıyor.

Diyarbakır'da kök salarak, tüm cezaevlerinin odağı durumuna getiren direniş geleneğinin ortaya çıkardığı en önemli gelişmelerden biri de, aile hareketinin yaratılmasıdır. En zor koşullar ortamında boyveren direnişler, tutuklu aile ve yakınlarını aktif olarak harekete geçirdiği gibi, toplumun diğer tüm yurdlı kesimlerinin de seslerini yükseltmesine yolaçtı. Türk sömürgeciliği artık cezaevlerine yönelirken, direnişlerin yarattığı toplumsal muhalefeti de dikkate almak zorunda kalıyor.

PKK'li savaş esirleri, sömürgeci-faşist uygulamalara boyun eğmeyip direnişler geliştirerek, TC'nin "demokrasi havariliği"nin faşistlik olduğunu dünya kamuoyuna da duyurdular. Bununla da, TC'yi uluslararası platformlarda teşhir ve tecrit ederek, onun büyük engellerle karşılaşmasına yolaçtılar. Böylece uluslararası alanda, TC'nin demokratlığında, cezaevlerindeki uygulamalar ölçü olarak alınmaktadır.

Genel hatlarıyla aktarılan bu tarihsel önemdeki vakıaların yaratı-

cısı Diyarbakır zindanıdır. İhanet ve direnişin kıyasıya çatıştığı; ve arkasındaki tüm olanaklara rağmen ihanetin direniş duvarında parçalandığı Diyarbakır zindanı, ulusal kurtuluş mücadelemize büyük katkılarıyla anılmaya hak kazanmıştır.

Büyük acıların, zorlukların yaşandığı ve küçümsenmez bedellerin ödendiği Diyarbakır zindanında, büyük önderlerimizin kanı vardır. Diyarbakır zindanı denilince Mazlum, Hayri, Kemal ve Ferhat yoldaşlar akla gelir. Bu yoldaşlarımız değerli canlarını feda ederek, cezaevlerindeki direniş geleneğinin yaratıcısı oldular. Diyarbakır, onlarsız düşünülemez.

Partimizin 15 Ağustos Atılımıyla başlattığı yeni dönem ulusal kurtuluş mücadelesi Diyarbakır'a da uzandı. Gerilla gruplarımız bölgenin kırsal kesimlerinde çalışmalar yürütürken, diğer yandan şehir merkezi faaliyetlerine de yönelindi. Partimizin militanlarından Alaattin ZOĞURLU ve Mehmet DAĞ yoldaşlar, şehir çalışmalarını yürüttükleri sırada bir işbirlikçi ajan tarafından ihbar edildiler. Bir evde kuşatılan yoldaşlarımız, "teslim ol" çağrısına ateşle karşılık vererek çatışmayı başlattılar. Yoldaşlarımız kahramanca direnerek şehit düştüler.

Yine Diyarbakır'ın kuzeyinde faaliyetlerini yoğunlaştıran ARGK gerillaları önemli gelişmeler kaydettiler. Geliştirilen eylemlilik sonucu birçok işbirlikçi ajan, korucu ve asker cezalandırıldı. Aynı şekilde sömürgeci eğitim politikasına da büyük darbe vuruldu; asimilasyon kurumu olan onlarca okul yakıldı. Hani, Bismil ve diğer yörelerde Türk sömürgeci birlikleriyle çıkan çatışmalarda, ARGK gerillaları önemli başarılar sağladılar. Özellikle Diyarbakır-Bingöl hattında önemli eylemlilik yaşandı, yaşanıyor.

Diyarbakır şehir merkezinde son dönemlerde, ulusal kurtuluşçu çalışmalar daha genişleyerek devam etmektedir. Özellikle öğrenci-gençlik arasında propaganda ve örgütlenme çalışmaları yoğun şekilde yürütülmektedir. Öğrenciler çeşitli eylemler gerçekleştirerek ulusal kurtuluşun gelişmesinde katkılar sunmaktadırlar. Yine geçtiğimiz aylarda, Kürdistan'ın geneline karşı komplo ve ajanlaştırma faaliyeti yürüten MİT merkezine bomba konuldu. Bu bomba yerleştirme eylemi dışında yine MİT'e yönelik çok yönlü eylemler sürdürülmektedir. Deşifre olan ve kendisini koruma gücünü yitiren MİT merkezi Diyarbakır'dan Bingöl'e taşınmak zorunda kaldı.

Türk sömürgeciliğinin, NATO üslerinin de bulunduğu Diyarbakır'ı Kemalizmin ve ihanetin kalesi durumuna getirme çabalarına karşı, ulusal kurtuluş mücadelemiz bu yapının parçalanarak tasfiyesini hedeflemektedir. Bu yönlü atılan adımlar giderek güçlendirilecektir.

Gelecek sayıda:
DERSİM (Tuncelli)

“Tüm yurtseverler mücadeleye borçludur”

Soru: Kürdistan'a hangi tarihte ve hangi alana gittiniz?

Cevap: 1989 yılının Ağustos ayının başında yıllık iznimi geçirmek üzere Mardin'in X... kazasına gittim.

Soru: En son hangi tarihte Kürdistan'a gitmiştiniz? Halkımızın o dönemdeki durumu ve şimdiki durumu arasında nasıl bir fark buluyorsunuz?

Cevap: En son 1983 yılının sonlarında Kürdistan'a gitmiştim. O dönemde bulunduğumuz M... alanında Parti ile bazı ilişkilerimiz vardı. Fakat yetersizdi. Kürdistan'a gittiğimde o döneme özgü olan tarzda bazı şeyleri dile getirmeye çalıştım. Ancak insanlar benimle adeta alay ediyorlardı. Bana, "Sen deli olmuştun" diyorlardı. Böyle bir sorun halkın gündeminde yoktu. Bazıları biliyorduydu da kendi aralarında gizli kalıyordu. Fakat bu seneki gidişimde çok değişik bir durumla karşılaştım. Hayretler içerisinde kaldım. Çünkü bundan birkaç yıl önce bilinmeyen, tartışılmayan bir sorun bugün, 7'den 70'e herkesin ve her yerde konuşulduğu tek bir mesele olmuştur.

Soru: Yukarıda belirttiğiniz gibi Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi büyük bir gelişme kaydetmiş. Peki sizce bu gelişme nasıl oldu? Ve Kürdistan halkı bunu nasıl yorumluyor?

Cevap: Evet görüştüğüm, tartıştığım tüm insanların, o yörede kendi aralarında koydukları bir isim vardır. Parti ve ARGK savaşımları için "Yên ji me çêtir" deyimini kullanıyorlardı. (Yani bizden daha iyi ve değerli olanlar.) Diğer taraftan mücadeleyi az tanıyanlar, "Yên ji der ve" deyimini kullanıyorlardı. (Yani dışarıdakiler) Bu gelişmeler ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin geldiği bu aşama, Partinin ve ARGK'nin yürüttüğü bilinçli, kararlı, örgütlü mücadele ve halkımızın yiğit savaşçılarının doktğu kanlar bedelinde olmuştur. Ayrıca halkımızın mücadeleye bakış açısı çok duyarlı ve sevindiricidir. Buna örnek: Görüştüğüm halkımızın tüm kesimlerinden (imam, esnaf, işçi, şoför, hacılar, bayanlar) insanların şunu diyorlardı: " Keşke bir gün ARGK savaşçıları da görseydik. Ve ihtiyaçları olan şeyler neyse onları temin etseydik. En azından böylece bir yardımımız olurdu mücadeleye." Ayrıca bana hep şu teklifte bulunuyorlardı: "Sen onların durumunu biliyorsun. Acaba onların en acil ihtiyaçları nelerdir. Bize söyle hemen temin edip onlara ulaştıralım." Ve tanıdığım birkaç aile iki torba dolusu egypti (tütün, ayakkabı, kazak, sabun, çorap, sigara vs.) bana teslim ederek savaşçılara ulaştırmamı istedi. Eyalari, ilişkiyi sağlayarak, B... köyüne yolladık. Yani halk mücadeleye çok destek veriyor.

Soru: Az önce belirttiğiniz gibi izniniz 15 Ağustos Atılımının yıldönümüne rastladı ve bildiğiniz gibi bugün, halkımızın tarihinde yeniden varolma gününün başlangıcıdır. Ve ARGK'nin 5. yıldönümüne rahlıyordu. O dönemde düşman nasıl bir durum yaşıyordu?

Cevap: Düşman, çok olağanüstü

bir durum yaşıyordu. Silopi'de Ağustos ayının 14, 15, 16. günlerinde sürekli alarında ve büyük bir korku içindeydi. Yani her an büyük bir saldırı olacak gibi hazır bekliyorlardı. İlçede jandarma karakolu, polis karakolu ve tabur bulunmaktadır. Jandarma karakol binasının çatı bölümünde adeta bir kale şeklinde mevziler ve korunma kuleleri kurulmuş. Askerler, polis ve özel timler gece saat 20.00'den 23.00'e kadar çarşıda tur atıyor; harabe bir binaya girip gizleniyorlardı. Sözde bu halleri ile ilçe halkının can güvenliğini sağlıyorlardı. Bunları kendi gözlerimle gördüm. Bu üç gün boyunca her an bir saldırıya uğrayacakları endişe ve korkusu ile tabur askerleri, gece saat 19.00'dan sabah saat 07.00'ye kadar sürekli silah sıkıyorlardı. Yani "biz hazırız, uyumuyoruz" demek istiyorlardı. Bu silahların sesleri ile çevredeki köyler bile uyuyamıyordu. Aynı zamanda bu üç gün boyunca Habur Köprüsü'nde hiçbir görevli memur kalmıyordu. Çünkü ARGK gerillaları köprüye uyarı mektubu göndermişlerdi.

15 Ağustos gecesi ilçenin 7 camisine bildiri asılmıştı. Bu bildiride, bundan böyle camide hutbenin Türkçe değil, Kürtçe okunması gerektiği yazılıyordu. Bu bildirilerden biri ilçenin en büyük camisinde 3 gün asılı kaldı. İmam ve herkes gelip baksın okusun ve doğru yolu görsün diye. Bildiride halka, mücadeleye daha fazla yardım çağırısı yapılırken, gençlerin de TC'ye askerliğe gitmemeleri çağırısı yapılmıştı. Halk, bunları görünce çok sevindi. Düşmanın durumuyla alay ediyorlardı.

Soru: Bildiğiniz gibi faşist Türk devletinin yetkilileri Cudi Dağı'ndan çok bahsettiler. Burada ARGK'nin üslendiğini ve bir temizlik operasyonu başlattıklarını söylüyorlardı. Acaba gerçekten ne yaptılar ve halk buna nasıl bakıyordu? Özellikle de tüm Botan alanında devrimcilerin durumu nasıldır?

Cevap: Evet Cudi Dağı'ndan çok bahsedildi. Çünkü Cudi Dağı'nda ARGK savaşçılarının barındığı doğrudur. Ve düşman kesinlikle buraya girememiştir. Kesin tarihi hatırlayamıyorum, fakat 15 Ağustos veya 16 Ağustos olacak; 15 Ağustosun yıldönümünde süper faşist Hayri Kozakçıoğlu bir demec verdi: "İşte Cudi Dağı'na girdik" diye. Onbinlerce asker, özel tim, koy korucusu ve en gelişmiş silahlarla denilebilir ki, Cudi Dağı'nın on metre yukarısına bile çıkamadılar.

Ve o faşist, televizyonda konuşurken, herkes ona küfrederek şunu diyordu: "Katil, ne zamana kadar bu yalanları konuşacaksın. Yalanların yakında bitecek. Sonun hüsran olacaktır."

Bilindiği gibi basın da işledi. Gundikê Remo köyünde (Anılmış) direniş var. Ben ülkedeyken o köyden gelen 80 yaşlarında bir ihtiyar amca ile konuştum. Kendisine şunu sordum: Diyorlardı ki Cudi Dağı ve çevresinde operasyonlar ve çok büyük sayıda asker var. Dağ, taş, mağara, her yer "mehmetçiğin" denetimi altındadır. Sen buraya nasıl geldin? O da bana şu cevabı verdi: "Vallahi ben gelirken orada tek bir asker bile görmedim. Ve onlardan herhangi bir korkumuz da yoktur. Çünkü ben gelirken Cudi Dağı'nın doruklarında ulusal bayrağımız üç gün üç gece halkımızın üzerinde şemsiye olup dalgalanıyordu. Ayrıca biliyorsunuz düşman bizi zorla göç ettirmek istedi. Biz gitmedik. Onların amacı bizim, partizanlarımızla olan ilişkilerimizi koparmaktır. Eğer daha fazla zorlarsa, hepimiz dağa çıkıp ARGK saflarında yerimizi alarak sömürgecilere karşı savaşıyoruz. Ben bile bu yaşla savaşıyorum."

Soru: Geline bu aşamada mücadeleye karşı ajan, hain ve köy korucularının durumu nedir?

Cevap: Silopi ilçesi ve köylerinde köy korucuları yok denecek kadar azdır. Tüm bölgede birkaç kişidir, onlar da evden çıkamıyorlar. Eskiden beri bölgede hakim olan birkaç ağa ailesi vardı, bölge halkı üzerinde hakimiyetleri ve sömürleri çok fazlaydı. Şimdi ise, gelişen ulusal bağımsızlık mücadelesi karşısında öyle bir korku ve panik içerisine girmişler ki, nereye saklanacaklarını bilmiyorlar. Ayrıca korkuları yüzünden mücadeleye çok büyük maddi yardımlarda da bulunuyorlar. Eskiden beri varolan birkaç ajan da sürekli askeri karargahta yatıp kalkmaktadırlar. Diğer taraftan özel tim denilen hayvanlar sürüsü ise, gezgin bir şekilde gelip gidiyorlar. Geldiklerinde epey ahlaklılık yapıyorlar. Onların sabit ikametgahları olmadığı için halk bir şey yapamıyor. Yoksa onları imha etmek için her şeyi yaparlar. Buna açık bir örnek vereyim; halkın anlattığı bir olay şöyle olmuş: Ağustos ayının başlarında özel tim denen alçaklar, ARGK savaşçılarının kılığına girerek H... köyüne gi-

diyorlar. Ve muhtarı çağırıyorlar. Muhtara, "Biz gidiyoruz. Bize falan yere bir-iki kız getireceksin, getirmezsen seni öldüreceğiz" diyorlar. Muhtar istenilen noktaya bir kızla giderken, yolda tesadüfen bir ARGK grubu ile karşılaşılıyor. Arkadaşlar durumu öğrenince, "Siz nasıl yaparsınız bunu? Biliyorsunuz biz halkımızın şerefli ve namusu için de savaşıyoruz. Fakat siz gidin, biz sizi arkadan takip edeceğiz. Tam noktaya varınca siz çekilin, biz ateş edeceğiz" diyor ve söyledikleri gibi o noktaya varıyorlar. Mağarada altı özel tim mensubu varmış. Arkadaşlar hepsini tarayıp öldürüyorlar ve muhtara "Gördün işte, onlar bizden değil, özel tim elemanlarıdır. Bizim gibi giyinip dolaşıyorlar. Bundan böyle dikkatli davranın" diye açıklık getiriyorlar. Benzeri bir olay da Hakkari'de yaşanıyor ve aynı yöntemle beş özel tim elemanı orada da öldürülüyor.

Soru: Bunların dışında sizin tanık olduğunuz eylemler veya halktan öğrendiğiniz ne gibi gelişmeler vardı?

Cevap: Bu süre içerisinde benim tanık olduğum çarpışmalar olmadı. Fakat her gün radyo, TV ve gazeteler günlük eylemleri veriyorlardı. Bunun dışında halktan duyduğum çok eylemler vardır. Bunlardan biri şu: H... köyünde Temmuz ayının ortalarında sekiz genç kendi istekleri ile ARGK'ye katılmıştır. Bunlardan ikisi kız, diğerleri erkekti. Bunlar giderken köylüler de traktöre erzak doldurarak birlikte Cudi Dağı'na gidiyorlar. Bunlar ARGK grubuna ulaştıkları anda, bir düşman birliği ile karşılaşılıyorlar. ARGK savaşçıları düşman birliğine şu çağırısı yapıyorlar: "İsterseniz çarpışalım veya biz geçinceye kadar geri çekilin." Buna karşılık düşman birliğinin komutanı, askerlerini toplayarak askerlerine şunu söylüyor: "Oğlum dikkatli olun, biz bunlarla baş edemeyiz. Biz çarpışsak bizim tümümüzü öldürüp giderler. Boşa kendimizi öldürtmeyelim. Bunlar isterse Kürdistan'la kursunlar bize ne."

Bunu olayın içinde yer alan bir yurtsever bana anlattı. İkinci eylem Ağustos ayının 20'sinde

Cizre'ye bağlı Şax ve Hevler köylerinde sekiz ajan-hainin öldürülmesiyle gerçekleşti. Suçları, daha önceki senelerde bazı ARGK savaşçılarının katledilmelerine bizzat katılmalarıydı. Böylece cezalarını topluca buluyorlar. Üçüncü bir olay ise, ARGK gerillalarınca safdışı bırakılmış birkaç askeri karakola ilişkindir. Şırnak'a bağlı Şixê Reş mıntıkasında üç taraktör askeri karakola erzak götürüyorlarmış. ARGK savaşçıları yollarını kesip teslim alıyorlar. Yanlarında askerler de varmış. Traktör şoförlerinden biri arkadaşlara şunu söylüyor: "Eğer erzakı birliğe yetiştirmesek hepimizi öldürürler." Ayrıca yanlarında büyük bir karpuz da varmış. Hem karpuzu paylaşıyorlar, hem de alabildikleri kadar erzağı da alıyorlar ve şoförü karakol komutanının yanına gönderiyorlar. Şoför komutana, "Apocular yolumuzu keşerek yanımdakileri esir aldılar ve bırakmıyorlar. Bize herhangi bir zararın gelmesi için senin gelip erzağı aldığına dair kağıdı imzalaman gerekiyor" diyor. Komutan şoföre şunu diyor: "Yahu evvelki akşam on sandık fişek verdim onlara, benden daha ne istiyorlar." Ancak mecburen kalkıp gidiyor ve erzağı aldığına dair kağıdı imzaladıktan sonra şoförler geri dönüyor. Diğer bir olay da, Şırnak'a yakın bir mesafede ARGK savaşçıları pusbu kuruyorlar. Sabahdan akşama kadar hiçbir devlet aracı gelip geçmiyor. Akşam üzeri bir YSE kamyonu rast geliyor, onu yakıyorlar. Daha sonra imdada polis ekibi yetişiyor. Çıkan çatışmada polislerden üçü yaralanıyor. Arkasından askeri konvoy geliyor, ona da ateş ediyorlar ve onlar da geri kaçmak zorunda kalıyorlar. Bu olay 17-18 Ağustos tarihlerinde olmuştur.

Soru: En son Berxwedan gazetesi aracılığı ile iletmek istediğiniz bir mesaj var mı?

Cevap: Ülkede, tüm zorluklara, baskı, işkence ve imkansızlıklara rağmen, halk mücadeleye destek verirken başta ben olmak üzere Avrupa'da bulunan tüm yurtseverler mücadeleye borçludur diyorum.

Fransa-M... 'dan bir ERNK taraftarı

GÜNEY KÜRDİSTAN PÊŞMERGELERİ ANLATIYOR

Berxwedan muhabiri Güney Kürdistan'da üç nesil boyunca, sömürgeci gerici Irak rejimine karşı mücadele eden fedakar ve yurtsever bir peşmerge ailesiyle Kuzey İsveç'te görüştü. Peşmerge ailesi kısa geçmişlerini, ilkel önderliğin çağdışı mücadele anlayışını ve Kuzey Kürdistan'da PKK önderliğinde sürmekte olan Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi hakkındaki görüşlerini kısaca anlattı.

Kısa geçmişinizi anlatır mısınız?

Bizler Amediyeliyiz. Peşmerge olduktan sonra Hêvindkan köyünde kalıyorduk. Bizim ailenin, yurtseverliği çok eskilere dayanır. İngilizler, dedemi 24 yıl

hapse mahkum etmişti. Babam da 9,5 yıl hapis yatmış eski bir savaşçıdır. Beş kardeşiz, bizler de 1974 yılından beri hep mücadelenin içinde olduk ve yurtseverlik görevlerimizi yerine getirmeye çalıştık. Amedye 70 yıldan beri, hep mücadele merkezi halindeydi. Bizler ve diğer tüm yurtseverler, doğal olarak bu mücadelede yer aldık.

Güney Kürdistan'da 1918'den beri aralıklarla süren mücadeleler neden başarıya ulaşmadı?

Otonomiye hedef olarak önümüze koyan önderliğin hatasından. Hangi hatalar diyeceksiniz! Belirteyim; aşiretçilikten

kalan yetersizlik ve bilinçsizlik, aşiret çıkarlarının ulusal çıkarların önüne çıkarılması, feodal yapıdan kaynaklanan geri yapı ve onun getirdiği hantallık da buna eklenince, bu sonuçlar ortaya çıktı.

Otonomi sorunu çözebilir mi?

Otonominin sonuca götürmeyeceğini pratikte yaşadık. Otonomi için savaşmak ve ölmek bile, en büyük yanlışlıktır. Sonra düşman modern silahlara sahip ve ileri bir örgütlülük içinde. Biz ise, düşünsel ve örgütsel alanda hiç değişmedik. Değişmesi gereken, ilkel önderliğin düşüncesi idi. Fakat çok zordur. Ondan dolayı otonomi mücadelesi iflasla sonuçlandı. Bundan sonra da sonuca gidemez.

Güney Kürdistan'da otonomi için mücadele eden partileri nasıl değerlendiriyorsunuz?

Kurtuluşun önünde en büyük engel bu partilerdi. Bunlar yirmi yıl birbirleriyle savaşarak (1966-86) ulusal birliğin sağlanmasını engellediler. Sonra da, savaş tüccarlığı yaptılar. Bu yüzden halkın güvenini kaybettiler. Bilinç düzeyi çok düşük olan halk, bunların yüzünden Cahş'lığı seçti. Onbinlerce genç, İran-İrak savaşının başlamasıyla "öleceksek kendi ülkemiz için ölelim" düşüncesiyle bu güçlerin askeri kamplarına kadar geldi. Bu gelenleri, çeşitli oyalama ve baskılarla dağıttılar. Faşist Baas yönetimi bu durumu iyi değerlendirerek, bir yasa çıkarttı ve Kürt gençlerini İran savaşına göndermeyeceğini açıkladı. Fakat silah vererek kendi köylerinde bekletti. Savaş, onun lehine gelişmeye başlayınca da, bu gençleri ihanete zorlayarak bu güçlere karşı bile kullandı. Sonra halk, bu partilerin İran, hatta Türkiye ile ilişkili olduklarını biliyordu ve "Cahş olacaksak kapımızda olalım, Türkiye veya İran'a değil" dedi. Tabii bu tavır da doğru değildi. Fakat bilinçsiz insan çıkmaza girince ne yapabilir? Sonra cahş örgütlenmesine karşı PKK'nin yaptığı gibi aktif mücadele yürütülmedi. Peşmergelerin, şehit ve yaralı vererek ele geçirdiği birçok azıllı cahş liderleri, ikibin, üçbin dinar karşılığında serbest bırakılıyordu. Bu durum peşmergelerin maneviyatını kırdı ve isteyerek savaşmadılar.

Güney Kürdistan'da tüm partiler aynı iği yapıyor muydu?

Zaten Güney Kürdistan hareketleri arasında fazla bir fark yoktu. Buna IKP de dahildir. Bunların isimleri ayrı olmasına rağmen, aralarında fazla bir fark görmedik. Tüm de cahş şefleriyle ilişki içindeydiler. Biri tutukluyor, diğeri araya girerek serbest bırakılıyordu. Cahşlığın gelişmesinde bu önemli rol oynadı. 1983-84'te YNK'nın Saddam ile oturmasıyla bu iş artık resmileşti. Cahşlığın varlığı peşmergenin varlığına bağlı olduğu için, cahşlar savaşın bitmesini istemiyordu. Aynı düşünce, bu ilkel hareketlerde de hakimdi. Aynı zamanda her iki kesim de, savaşın neticeye ulaşmasına karşıydılar, çünkü bu hareketlerin savaş tüccarlığı da son bulacaktı. Bunlar, halkı sonuca gidemeyen savaşlarda yönetmeye

alışmışlar. Barış koşullarında ömürleri çok kısa olacaktı.

Bunların yeniden toparlanması söz konusu olabilir mi?

Bunlar (gülerek), çok zavallı durumda, kendilerini bile kurtaramazlar. Basit bir şey söyleyeyim, onların çocukları emperyalist ve sosyalist ülke okullarında burslu olarak okurken, onbinlerce şehit çocuğu, İran ve Irak'ta dilenmekte ve karnını doyurabilmek için çöplükleri dolaşmaktadırlar. Kuzey Kürdistan'da da bildiğiniz gibi, özel korumalı kamplardadırlar. Sonra bunlar, varolan onbinlerce silahlı gücü dağıtmışlar ve koşullar tam lehlerine olmasına rağmen değerlendirememişler, bundan sonraki ağır koşullarda nasıl toparlanabilirler?

Güney Kürdistan'da nasıl bir hareket sonuca gidebilir?

Halk eski partilerden çok zarar görmüştür. Herşeyden önce onun yeniden mücadeleye inandırılması lazım. O da yeni kurulacak olan hareketin söylediklerini yapmasına bağlıdır. Aşiretçiliği aşması ve modern örgütlenmeyi yaratması gerekli ki, içinde yer alsın. Hareket, her yönüyle bağımsız olmalı, herhangi bir sömürgeci ülkeye veya emperyalizme inanmamalı, otonominin yaratıcısı olan ve kiblesi belli olmayan IKP ile ilişkileri reddetmeli. Düşmanla tüm uzlaşma yollarını tıkamalı, militan ve çok sert disiplin kurallarını işletmelidir. Diğer Kürdistan parçalarına karşı duyarsız olmamalı ve ortak mücadele geliştirmeye yolları aramalıdır. Bana göre ancak böyle bir hareket sonuca gidebilir.

Kuzey Kürdistan'da PKK önderliğinde sürmekte olan ulusal kurtuluş mücadelesini nasıl görüyorsunuz?

Yeni geldiğim ve mücadelenin boyutunu ve kitlesel gücünü bilemediğim için bir şey söyleyemiyorum. Bazılarıyla ancak Suriye'de görüşme olanagım oldu, bu da yeterli sayılmaz. Fakat Avrupa'da büyük propaganda, yardım kampanyaları ve düşmanın teşhiri için ortaya konulan eylemler, Kürdistan için çok yeni ve yararlıdır. Sonra militanlarını ve taraftarlarını Avrupa alanından Kürdistan'a göndermesi ise, efsanevi bir olaydır. Sizde halkın imanı Partiyeye, Partinin de imanı halka vardır. Başaracağınıza inanıyorum.

Bağımsızlık çizgisini nasıl görüyorsunuz?

Onun dışındaki çözümlere inanmıyorum. Biz otonomi için onbinlerce şehit verdik, sizlerin de vermenizi istemiyorum, otonomi için ölmeyi doğru bulmuyorum.

ARGK gerillalarına söyleyeceğiniz bir şey var mı?

Var. Her şeyden önce düşmana ve özellikle cahşlara karşı çok acımasız olsunlar. Olsunlar ki, peşmerge ile cahşlar arasındaki fark her hal ve davranışta ortaya çıksın. Biz, yanlışlıklara karşı hep boyun eğdik, sonradan bu, ihanete dönüştü. Onlar da aynı hataya düşmesinler, hata ve yanlışlık başlangıç aşamasında iken önlesin. Son olarak hepsine selam ediyor, özgür ve bağımsız Kürdistan mücadelesinde başarılar diliyorum.

KÜÇÜK YÜREKTEKİ BÜYÜK APO SEVGİSİ

Sizleri en sıcak devrimci duygularla selamlıyoruz. **Berxwedan** gazetesine ve bilhassa onun küçük okurlarına **Kawenda** isminde bir Kürt çocuğunun duygularını ve anlattıklarını yazmaya çalışacağız. **Kawenda** yüreği önderimiz APO ve PKK sevgisiyle dolu Kürt çocuklarından sadece bir tanesidir. Henüz 6 yaşında olan **Kawenda** yurtsever bir ailenin çocuğudur. Yaklaşık iki yıldan beri kemik hastalığına yakalanmış ve gün geçtikçe daha da eriyen kemikleri onu yaşamın sonuna doğru itmektedir adeta. Ancak küçük hasta yürekteki büyük sevgi, onu yaşama bağlamaktadır. İki yıldan beri hasta olan **Kawenda**'nın derdine henüz bir çare bulunmuş değildir. Hele Kürt halkının fakir, çilekeş yaşamı ise, **Kawenda**'nın derdine çare bulmayı tümünden imkansız kılmaktadır.

Devrimci coşkuyla dopdolu olduğumuz bir dönem yaşarken, gittiğimiz yurtsever bir ailede, yatağına uzanmış küçük **Kawenda** ile karşılaştık. Sevgi dolu gözleriyle bir an bizi süzdükten sonra "Merhaba heval" dedi. Durumumuzu ve arkadaşları sorduktan sonra yeni bir gelişmenin olup olmadığını sordu. Durumunu biz de sorduk. Buna karşın küçük ellerini gösteren **Kawenda**, "Çok acı çekiyorum heval" diyerek bizleri yanıtladı. Etrafı bir an süzdükten sonra yatağının tam karşısına asılı olan başkan APO'nun fotoğrafını gördük. Bunu **Kawenda** astırmıştı. Çünkü O, "Ben APO'suz yaşayamam" diyordu. Sohbetimize devam ederken, "Heval bana

arkadaşların anılarını anlatın" diye ısrarda bulununca, bazı küçük yoldaşların dışarıda oyun oynarken çocuklara nasıl propaganda yaptıklarını vb.'ni anlattık. Kahkahayla gülen **Kawenda** ısrarla anlatmamızı isteyince şehit yoldaşların anılarını da anlattık. Bunu anlatırken bizler şehitlere layık olup olmadığımızı düşünüyorduk, ancak **Kawenda**'nın düşündükleri daha farklıydı. Konuşkan **Kawenda**'nın ağzından tek kelime çıkmıyor, konuşmuyordu, gözlerine yaş dolmuş, çok uzaklara gitmişti. Belki de erken büyüyüp, dökülen şehit kanlarının yeşerttiği bir fidan olarak intikam almayı düşünüyordu. Durumu farkederek kendisini neşelendirecek birkaç şey söyledikten sonra yanımda oturan arkadaş sordu ve **Kawenda** cevapladı.

Soru: PKK'yi ve onun önderi olan büyük APO'yu çok seviyorsun; bunun nedeni nedir, veya bu duygulara nasıl ulaştın?

Cevap: PKK bağımsız ve özgür bir Kürdistan'ı yaratacak. 1978 yılında kuruldu ve başkan APO önderliğinde büyük bir güç oldu. PKK şehitlerin kanıyla büyüdü. Başkan APO'nun ise yükü ağırdır, Kürdistan'ın bağımsızlığını istiyor. Onun için PKK'yi ve APO'yu seviyorum.

Soru: Burada değişik örgütlerden bahsediliyor, onlar hakkında herhangi bir bilgin var mı?

Cevap: Onlar aslında pek yoktur, halktan para alıp, güzel yemekler yiyor, içki içiyorlar. Onun için

tümü oldukça şişmanlanmış. Kadınlarını ise boyayıp açıyorlar. PKK böyle yapmıyor, kadınları bilinçlendiriyor ve devrimcileştiriyor.

Soru: Peki şehitler hakkında bir şey söyleyebilir misin?

Cevap: Şehit arkadaşlar, kanlarını döktüler ve bizi bilinçlendirdiler. Hayri arkadaş, "Mezarıma borçlu yazın" diyordu. Mazlum arkadaş ise, çok işkence gördü fakat yine de direndi, hatta Newroz günü gömleğini yakarak Newroz'u kutladı. Mazlum arkadaş düşmana, "İki gözünü çıkarıp Kürdistan'ı kuracağız" diyordu. Onlar bizim için örnek olmalıdır.

Soru: Dağda savaşan yoldaşlara söyleyebileceğin bir şey var mı?

Cevap: Uyanık olsunlar, halkı uyandırınlar, düşmana acımasın öldürsünler, ve Kürdistan'ı kursunlar.

Soru: Küçük bir yoldaş olarak zindandaki yoldaşlara iletebileceğin bir şey var mı?

Cevap: Arkadaşlardan tek istediğim, dirensinler; Mazlum, Hayri ve diğer arkadaşlar gibi.

Soru: Kürdistan halkına, anne ve babalara iletebileceğin bir şey var mı?

Cevap: Kendilerini bilinçlendirmelerini istiyorum. Silahı kaldıramasalar, okuyup komşularını eğitsinler, çocuklarına engel olmasınlar, silahı alıp çocuklarının omuzuna asınsınlar.

Soru: Küçük yoldaşlara söylemek istediğin bir şey var mı?

Cevap: Var elbette; çocuklar, yani küçük yoldaşlar arkadaşlarından yardım toplansın, bildiklerini onlara da anlatsın, büyüyüp savaşa katılsınlar.

Soru: Peki son olarak belirtmek istediğin bir şey var mı?

Cevap: Son sözüm başkan APO içindir. Başkalarını; canım, yüreğim ve gözlerimin nurusun. Her sabah kahvaltı yaparken adını yağın üzerine yazıyor ve bir daha seni unutmamak üzere bu yağı yiyorum. Senden tek istediğim Kürdistan'ı kurtarmandır. Ey güzel önderim; sana söz veriyorum; büyüyüp yanına geleceğim, gözlerine bakıp iyileşeceğim, omuzuma kalaşnikof alıp bir komiserin olarak savaşa çağım. Bı xwîn bı can em bı terene ey Serok.

Ekim Devrimi'nin 72. yıldönümünü karşılamaya hazırlanırken, bu büyük devrimin gelişimini ve sonuçlarını içeren bir yazıyı sunuyoruz.

Proletaryanın direniş bayrağını zafer burçlarına sökölmemecesine diken bir dönüm noktası:

BÜYÜK EKİM DEVRİMİ

Ekim sosyalist devriminin içinde gelişip oluştuğu ekonomik ve tarihsel şartlar, bir bakıma insanlık tarihinin yeni bir evreye girmesinin önkoşulu olan dünya çapında ekonomik gelişmelerin sonuçları ve bunun sosyal ve siyasal yapıda yankılarını bulmasıdır.

Daha Paris komün deneyiminin yaşandığı yıllarda, kapitalizmin gericileşmesi ve burjuva siyasal düzenin bir çıkamaz içine sürüklenmesi, tarihin o dönemine kadar varlığı ve gücü tam olarak bilinip ortaya çıkmayan proletaryanın iktidar mücadelesi içinde dünyayı değiştirmek görevini yüklenacağı olgusu, kendisini önemli derecede ortaya koyan gerçeklerdi. Fakat Paris Komünü'nden sonra 1906 Rus Devrim deneyiminden de çıkan dersler, proletaryanın iktidar mücadelesi içinde kendisine klavuz edindiği marksist devrim teorisinin pratikte gerçekleşmesinin öyle basit ve kendiliğinden bir iş olmadığını ortaya koyuyordu. 1917 Ekim Sosyalist Devrimi'nin başarıya ulaşması, Paris Komünü deneyimi ve 1906 Devrimi'ne çok şey borçluydu. Kapitalizmin eriştiği en son aşama olan emperyalizm, yalnız tekelcilikle çalışan yığınlar ve gelişmiş kapitalist metropollerle sömürge ve yarı sömürge halklar arasındaki çelişkileri derinleştirmekle kalmamış, aynı zamanda kapitalist tekellerin (ve devletlerin) rekabeti ve dengesiz gelişme yasası sonunda, kapitalist-emperyalist devletler arasındaki çelişkiyi de derinleştirmiştir. Bu çelişkiler aynı zamanda çağa damgasını vuran özelliklerdir. Çağın değerlendirmesini yapan Lenin, bu durumu çok iyi görmüş ve Avrupa'daki en gerici kapitalizmin var olduğu Çarlık Rusya'sının, önemli ölçüde varlığını koruyan feodalizm ve aynı şekilde bir uluslar hapishanesi durumundaki Çarlık Rusya'sının durumunu da tahlil etmiştir.

Kapitalizmin devrevi bunalımlara yol açan dengesiz gelişme yasası, tekeller arasında gittikçe kızışan rekabet ve elde bulunan sömürge ve pazarlar üzerindeki dalaşmanın kapitalist ülkeler arasında savaşlara yolaçan çelişkiler yaratması, Lenin tarafından Marksizm adına varılan en önemli tesbitlerdir. Ayrıca köylülüğün içinde bulunduğu feodal konumdan kurtulması için artık burjuvaziyle değil de, proletaryayla hareket etmesinin doğru ve gerekli olduğunu belirten Lenin, proletaryaya güçlü bir müttefik edinme yolunu da gösterdi. Zira eskiden burjuvazinin yedeğinde ve burjuvazinin feodalizme karşı yürüttüğü mücadeleye bağlı olarak çözülen köylülük sorunu, emperyalizm çağında burjuvazinin gericileşmesi ve feodalizmle uzlaşması sonunda bu olanaktan yoksun kalmıştır. Köylülük sorunu, artık burjuva demokratik görevleri de sosyalist devrim görevlerine bağlı olarak çözen pro-

letaryanın mücadelesi içinde ele alınmak durumundaydı.

Aynı şekilde kapitalizm ve burjuva düzenin gericileşip emperyalizm aşamasına ulaşmasıyla ulusal sorunun ele alınış biçimi de değişti. Ulusal sorunun ulaştığı yeni çözüm biçimi, ulusal değer ve amaçların artık burjuvazi tarafından değil, proletarya tarafından sahip çıkılıp güdülen bir siyaset olduğunu gösteriyordu. Eskiden burjuvazinin pazar sorunu olarak gündeme koyup burjuva demokratik devrimlerin bir parçası olarak çözüme ulaştırdığı ulusal sorun, burjuvazinin ulusal karakterini tamamen kaybetmesi ile proletaryanın görevi oluyordu. Rus proletaryasının ulusal sorunun çözümü için önüne koyduğu programı, Çarlık despotizmi altındaki Rus olmayan halklara verdiği güven ve onların proletaryanın müttefiki durumuna getirilmesi Ekim Devrimi'nin zaferinde önemli rol oynamıştır.

Daha önce dernek ve kulüpler içinde başlayıp I. Enternasyonal'de yeni bir karakter alan işçi sınıfının örgütlenmesi, Paris Komünü deneyimi, II. Enternasyonal partilerinin içine girdiği durumdan önemli dersler çıkarılması ile iktidara yönelik mücadele için daha militan bir örgütlenme yapısına kavuşulması gerektiğini çok iyi anlayan Lenin, örgütlenme esaslarına çok büyük önem verdi. Leninist Parti örgütlenmesi, ve bu disiplinli, bilinçli profesyoneller örgütünün devrimin zaferinde oynadığı rol yeni bir dünyanın yaratılmasında büyük öneme sahiptir. Görüldüğü gibi, Ekim Devrimi bazı tesadüflerin sonucunda ortaya çıkan siyasal bir gelişme değil, çağın doğru değerlendirilmesi sonucunda ortaya çıkan teorinin ustaca hayata geçirilmesi sonucunda olmuş bir devrimdir. Ekim Devrimi, Lenin ve Leninizmin bilimsel sosyalizmi yücelttiği bir zirvedir.

1914 yılına gelindiğinde, kapitalizmin yasalarının ve iç çelişkilerinin yolaçtığı savaşlar dünya çapında büyük boyutlar kazanır. Dünya ekonomik ve siyasal sisteminin içinde bulunduğu durum, bir veya birden fazla ülkede içine girilen ekonomik ve siyasal kriz, emperyalist sistemin zayıf halkaları durumunda olan ülkelerde devrim yapma olanakları sunar. Halbuki emperyalizm öncesi dönemde ekonomik bunalımlar bu durumu yaratamamaktaydı. Kapitalist ülkelerin kendi aralarındaki çelişkileri ve bu çelişkilerin emperyalist paylaşım savaşlarına yol açması çağa damgasını vuran en önemli özelliklerden biri durumuna gelmekteydi. Nitekim böylesi bir genel bunalım sonucu olarak I. Emperyalist Paylaşım Savaşı başlar. Bu savaş, başta Çarlık Rusya'sı olmak üzere, birçok Avrupa ülkesinde devrimin objektif şartlarını yetkinleştirir. Ne var ki, bu dönemde II. Enternasyonal par-

tileri ve diğer siyasal örgütler Marksizmden oldukça uzaklaşmışlardır. Savaşın emperyalist karakterine işaret eden Lenin, proletaryanın görevinin savaşı bir iç savaş durumuna dönüştürmesi için proletaryaya yol gösterirken, İkinci Enternasyonal oportünizmi bunu bir "anayurt savunması" biçiminde göstermeye çalışır. Burjuvazinin savaş giderlerini işçi sınıfının sırtına yüklemesinde İkinci Enternasyonal liderleri büyük oranda yardımcı olurlar. Teoride ve pratikte sosyalizmden uzaklaşılır ve sosyal-şoven, sosyal-emperyalist bir politika izlenir.

Çarlık Rusya'sı bu dönemde içinde bulunduğu koşullarla, emperyalist sistemin en zayıf halkası durumuna gelmiştir. Ülke mali alanda başta Fransa olmak üzere Avrupa emperyalistlerine bağlıdır. Daha önce Japonlarla sürdürülen savaş zaten emekçi halkı büyük bir sefalet içine itmiştir. Halk kitleleri "barış, özgürlük ve ekmek" için ayağa kalkmaya hazır dırlar. Proletaryanın sınıf sorunun yanı sıra, ortaçağ kalıntıları ile köylülük arasındaki çelişkiler ve bir uluslar hapishanesi durumunda olan Çarlık Rusya'sında ezilen ve sömürge halkların içinde bulunduğu durum ve bu çelişkiler iyi değerlendirilirse mücadele devrimin zaferini beraberinde getirecektir.

1912 yılından itibaren yükselen devrim dalgası grevler ve diğer mücadele biçimleriyle gittikçe boyutlanır. Bolşevik Partisi bütün savaş boyunca örgütlenmek ve mücadeleyi bir ayaklanmaya götürmek için büyük bir çaba harcar.

1905 yenilgisinden çıkarılan dersler, 1917 Şubat ve Ekim Devrimlerine yoğun hazırlıkla girilmesi için büyük olanaklar sağlamıştır. Aradan geçen oniki yıllık süre, proletaryayı hem nicel hem de nitel olarak geliştirmiştir. İç ve dış koşulların tümü, devrim için oldukça uygun fırsatlar sunmaktadır.

Proletarya ile köylülüğün ittifakı temelinde yürütülen mücadele ve ayaklanma, 1917

Şubat'ında Krensky hükümetinin başında bulunduğu burjuvaziye iktidara getirir ve Çarlık despotizmi yıkılır. Bu durum, Lenin'in daha önce tesbit ettiği teori doğrultusunda gelişir. Lenin, burjuva hükümetin halka verecek hiçbir şeyi olmayacağını ve bunun teşhir ve tecriti temelinde kısa süre içinde proletaryanın iktidarına gidilmesi için koşullardan yeteri kadar faydalanılması gerektiğini söyler. Gerçekten burjuvazi iktidara gelmez, hemen Çarlığın bıraktığı yerden devam eder. Proletarya ve köylülüğün sorunları yine çözümsüz kalırken, halk

sürdürdü. Çeşitli generallerin komutasındaki karşı-devrim güçleri defalarca yenilgiye uğratılmalarına rağmen, tekrar tekrar toparlanarak kaybettikleri iktidarlarını yeniden ele geçirmek istediler.

Karşı-devrim güçleri sadece yerli güç ve imkanlarla sınırlı değildi. Emperyalizm, bir yandan beyaz orduları dıştan yaptığı desteklerle güçlendirmeye çalışırken, diğer yandan proletarya devriminin kendi ülkesine sıçramaması için her türlü baskı ve ambargoyu uygulayarak ilk sosyalist rejimi daha doğmadan boğmaya çalışıyordu. Bunun için dıştan kuşatmalar başladı. Alman emperyalistleri, Sovyetler Birliği topraklarının bir kısmını işgal ettiler. Bu dönemlerde başta Lenin olmak üzere, birçok Parti yöneticisine karşı düzenlenen komplo ve cinayetlerle karşı-devrimci faaliyetler her alanda sürdürülmekteydi.

Ekim Devrimi'nin zaferle sonuçlanması, dünyada ilk kez proletaryayı iktidara getiriyordu. Bu tarihsel olay, sadece Rus işçi sınıfı için değil, dünya proletaryası ve ezilen halklar için de yeni bir çağ açıyordu. Birkaç yüzyıldan beri dünyaya hükmeden kapitalizm yerini artık sınıf sömürsüne son verecek olan yeni bir sisteme bırakıyordu. Kapitalist sistemin bağrında açılan bu gedik, gittikçe büyüyerek emperyalizmin toptan çöküşünü beraberinde getirecek olanakları ortaya çıkarıyor ve geliştiriyordu. Bu durum insanlık tarihinde bir dönüm noktası oluyordu.

Ekim Devrimi pratiği ile birlikte Marksizm-Leninizm proletarya diktatörlüğü altında sınıfsız topluma ulaşma yol ve koşullarını gösteriyordu. İnsanlığın binlerce yıldan beri ancak hayal olarak gördüğü sınıfsız toplumun yolu artık açılmıştı.

Ekim Devrimi'nin zaferle sonuçlanması, insanlık tarihinin akış yönünü tamamen değiştirdi. Bu tarihsel olayın sonucunda dünyanın büyük bir toprak parçası üzerinde sosyalizmin inşa edilmesi sadece kapitalist ülkelerdeki proletarya mücadelesi açısından önem taşımıyordu, ondan daha da önemli olarak, emperyalizme bağımlı sömürge ve yarı sömürge ülkelerdeki halk hareketleri büyük bir mevziye kavuştular. Proletarya düşüncesi ve devrimin teorisi ve taktiğinin her ülke somutuna doğru uygulanması haklara kurtuluğu getiriyordu.

Ekim Devrimi'yle Asya, Afrika ve Latin Amerika halklarının mücadeleleri, dünya devrimci hareketinin en büyük gücünü oluşturan bir konuma vardılar. Lenin, yeni dönemin özelliklerini belirtirken, Ekim Devrimi'nin bunda bir köprü vazifesi gördüğünü ve eskiden Avrupa proletaryasından acil olarak beklenen devrimin artık büyük oranda sömürge ve yarı sömürge halkların mücadelesinde boy vereceğini söylemekteydi.

Devamı 16. sayfada

DAVAMIZ ÜZERİNE BAZI NOTLAR

Dava savcısının netleşen asıl amacı:

Dava savcısı, FAC sınırları dışında bazı olayları alarak bununla hem bizleri mahkum etmek istiyor, hem de PKK'nin mücadelesini yasadışı göstermek istiyor. Daha kesin izahıyla meşru olmayan bir mücadele olarak nitelendirmek istiyor. Bu husus bizlerin ve uluslararası hukukla çeliştiği gerçeği ile avukatlarımızın tepkisini alınca, iddiasına yeni izahlar getirdi. Bu izahta verilen örneklerle yetinmiyor, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinden bu defa rastgele eylem örneklerini alarak tümünü mahkum etmek istiyor.

Savcı diyor ki, "Doğru, PKK savaşıyor, ama uluslararası savaş yasalarına uymuyor." Gerekçe olarak da ajanlara, milis çetelerine ve sivil görünümlü sömürgeci güçlere karşı yapılan eylemleri gösteriyor. Dava savcısına göre bunlar "masum-sivil" hedeflerdir.

Savcının izahının tek bir anlamı vardır: Kürt halkına, "Direnmeyin, ulusal kurtuluşu istemeyin, hele silahlı mücadele hiç vermeyin, sömürgeci vahşete boyun eğin, köleliği kabul edin, aksi durumda sizi terörist ilan ederiz" deniyor.

Gerçekte, PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin meşruluğunu uluslararası yasalara başvurarak izah etmek de doğru değildir. Çünkü bir halkın varlığı, bağımsızlık talebi ve kurtuluş savaşının meşruluğu tartışma konusu olamaz. Bu durumda savcının tüm meşru hakları dışlayan, sınıfsal kin kokan yöneliminin anlamı net ortaya çıkmıyor.

Bir halk varsa, özgürlük hakkı da vardır. Özgürlük hakkı, kaderini bağımsızca belirleme hakkıdır. Bir halk, sömürgeci baskı ve egemenlik altında bulunuyorsa, ayaklanma onun hakkıdır. Bu hak "İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi"nde de yer almaktadır. Ve istisnasız bilinen en eski tarihten günümüze kadar zulme karşı tüm başkaldırıları, özellikle de ulusal başkaldırıları silahlı olmak zorundadır.

Örnek sahamız Kürdistan'dır. Kabaca 1000, net olarak 350 yıl kadardır sömürgeci egemenlik altındayız. Pek uzağa da gitmeye gerek yoktur. 1800-1880 döneminde Kürdistan'daki ayaklanmalara karşı Osmanlı Türk sömürgeciliğinin sergilediği askeri vahşetin bilançosunu çıkarmak mümkün müdür? Ya 1920-1940 dönemindeki kemaalist Türk ordusunun kıyımları! Hangi Kürdistan insanı çocuk, kadın ve yaşlıların da dahil olduğu binlerin katledildiğini, gruplar halinde yakıldığını bilmiyor? Ya İstiklal Mahkemelerinde asılan yüzleri kim bilmiyor ki? Ancak mezarlarını kimse bilmiyor; çünkü cesetleri yakıldı.

Türk sömürgeciliğinin en büyük destekçisi kim oldu? Kürt ihanetçiler, Kürt milisler, Kürt ajanlar ve komplocular. Şeyh Sait ayaklanmasında, Der-sim'de, Ağrı'da bunlar büyük rol oynadı. Kafası kesilen direniş önderlerini ve kafa kesen Rayberleri hangimiz bilmiyor ki? Ya Irak ve İran sömürgecilerinin yaptıkları! Irak'ın kimyevi silahlarla katlettiği, idam ettiği,

yüzbinlerce olarak sürdüğü Kürt insanlarının, bombalanan köylerin ve viran haline getirilen Kürdistan'ın hesabı kimden ve nasıl sorulacak?

Daha yakına gelelim. Türk ordusunun yarısı Kuzey Kürdistan'da Kürt halkına karşı fiili savaş yürütüyor. Özel timler, polisler, istihbarat örgütü ve komplo timleri de ayrıca! Haksız ve hiçbir uluslararası yasaya uymayan bir sömürgeci işgal ve vahşet. Türk devleti de gizlemiyor, savaşına "özel savaş" diyor, buna uygun örgütlenmeye gidiyor. Bilanço nedir; öldürülen yüzler, sakat bırakılanlar, tutuklananlar, sürülenler, yoksulluğa terkedilenler, boşaltılan, yıktırılan köyler, mayınlanan alanlar, helikopterlerden canlı atılanlar, kafası kesilenler, toplu çöplüklere gömülenler. Vahşeti saymakla biter mi? Sadece Türk ordusu mu bu vahşete yol açıyor? Hayır, Kürdistan'daki askeri, ekonomik, sosyal, kültürel tüm kurumlar aynı işlevin parçalarıdır.

Türk sömürgeciliğine bu vahşetinde yardım eden kimlerdir? Emperyalist destekçileri ve Kürt uşakları! Kürt uşakları çetelerdir, ajanlardır, muhbirlerdir, ve siyasal maskeli komploculardır. Bunların Kürt halkına ve ulusal kurtuluşa verdiği zarar hiç de Türk ordusununkinden eksik değildir. Bunlar PKK savaşçıları zehirlemişler, uykuda katletmişler, yakalamışlar, operasyonlarda sömürgeci güçlere eşlik etmişler, yüzlerce yurtseverin yakalanmasına, işkence görmesine, sürülmesine neden olmuşlardır.

Bu ihanet odaklarına yönelmeyen, onları ezmeyen, dağıtmayan bir direniş, bir hak arayışı olabilir mi ki? Hayır, PKK salt ihaneti cezalandırma adına varolacaktır. Düşman ve uşaklarının vahşetini, halkın silahlı direnişi durdurabilir. Gücü güç durdurur. Bu evrensel bir ilkedir.

Bu durumda net ki, haksız olan, meşru olmayan ve hiçbir savaş kuralına uymayan Türk ordusudur. Üstelik FAC emperyalizmi, Kürdistan'da Türk sömürgeciliğinin vahşetine önemli ölçüde ortak. Çünkü Türk ordusunu donatıyor, Türk devletine ekonomik ve siyasal destek veriyor, onu vahşetinde teşvik ediyor. Daha Irak'a satılan zehirli gaz olayının etkileri asılmadan, bu defa FAC ile Fransa'nın ortak ürettiği ALFA savaş uçaklarını satıyor. Kürdistan daha iyi tahrip edilsin diye.

Biz kendi payımıza kutsal halk mücadelemizin meşruluğunu bir emperyalist sözcü ile elbette tartışmayacağız, olsa olsa ağzının payını vereceğiz. Fakat beni gerçekten düşündüren husus şudur: FAC savcısı nasıl bu kadar cüretkar olabiliyor ve tüm FAC hukuk sistemini arkasından sürükleyerek bayağı cesurca komplosunu yürütüyor.

Bize, Kürdistan'da işbirlikçilik ve ihaneti meşru görmemiz dayatılıyor.

Deniyor ki; "PKK, kendisi ile düşünce ayrılığı içinde olan üyelerine ve kayıtsız-şartsız kendi öncülüğünü kabul etmeyen, kendisine muhalif Kürt siyasal gruplarına şiddet uyguluyor ve bu amaçla özel örgüt kuruyor." Bu iddia eskidir ve gerekçesi

önceden de açıklanmıştır. Fakat şimdi gerek savcı, gerekse mahkeme heyeti, çeşitli yazılarında bu iddiayı davanın ana konusu haline getiriyorlar.

Kuşkusuz, iddia saçma ve maksatlıdır. Bu saçmalık, ortaya konacak ve çürütülecektir. Ancak, aynı şeyin ısrarla dayatılmasının iddia makamı açısından özel bir amacı vardır. PKK'den önce Kürdistan, yabancı güçlerin oyun alanıydı. İşbirlikçiler egemendi ve cirit atıyorlardı. Bu durum tümüyle aşılmış değildir. Fakat PKK'nin işbirlikçiliğe ve ihanete alternatif olarak geliştiği ve ihanetin önemli oranda kurutulduğu somut bir gerçektir. Özellikle de işbirlikçi siyasetlerin oyun alanı epey daraltılmıştır. Bay savcı, iddiasıyla PKK'ye açıkça işbirlikçileri meşru görmeyi dayatıyor. Başka bir izahla FAC emperyalizmi, "Kürdistan üzerinde benim denetim hakkımı kabul edin, benim uşaklarımı meşru görün, otonomi ya da özerklikle yetinin" diyor. Bu dayatma, bir ulusun kaderi üzerinde başka bir gücün vesayetini kabul etme anlamına gelir ki, hiçbir ulus ve o ulusun namuslu sözcüleri, ölümleri pahasına böylesi dayatmaları kabul etmezler. Dayatma, sömürgeci-emperyalist bir dayatmadır. Açıkçası, şimdiden Kürdistan UNITA'ları ve Kontraları hazırlanıyor ve zorla meşrulaştırmak istiyorlar.

Asla... Kürt halkı bağımsızlık mücadelesinde emperyalizmin her dayatmasını ve denetim planını tepecek ve ezecektir. Emperyalist sözcünün bizden de alacağı net cevap bu olacaktır.

Yine de sorumu tekrarlayacağım: **Savcı nasıl bu kadar cüretkar olabiliyor?**

Sürekli olarak gündeme getirilen ve savcının da suç iddialarının ağırlığını oluşturan PKK'de düşünce ayrılığı üzerine de birkaç söz söylemek istiyorum. Kürdistan halkının bağımsızlık, demokrasi ve özgürlük talebi, ülkesinin efendisi olma talebi üzerine düşünce ayrılığı olabilir mi? Daha doğrusu koyduğum hedeflerin alternatifi var mıdır? Bağımsızlığın alternatifi sömürgeci egemenliği kabullenmedir. Özgür toplum olmanın alternatifi köleliktir, demokratik toplumun alternatifi ortaçağ karanlığını kabullenmedir. PKK, Kürdistan toplumunun ulusal bağımsızlık ve demokratik toplum talebinin ve bu talep için mücadelenin adıdır. Savcının üstelik PKK saflarında meşru olmasını istediği ve düşünce ayrılığı ile kamufle ettiği, bağımsızlık ve özgürlüğün alternatifi olan köleliktir. Tabii ki PKK, köleliğin reddidir. Diğer yandan PKK, bağımsız ve demokratik Kürdistan toplumu için düşünce zenginliğinin, üretkenliğinin ve kolektivizminin kendisidir.

Eğer savcının düşünce ayrılığı ile izah ettiği tutumlar meşru olsa, Şahin Dönmez'in, Sason bölgesinde en az 20 kadro ve savaşçının ölümüne yolaçan Ali Ozansoy'un, uykuda devrimci şehit edenlerin, komplocuların meşru görülmesi gerekir. Hayır, bunlar düşünce ayrılığı içinde olanlar değil, Kürt halkının azıllı düşmanlarıdır. Bunlara karşı tutum hakkı, Kürt halkına ait bir haktır. Biliniyor ki böyleleri

Devamı 16. sayfada

Sayın Berxwedan redaksiyonu:

Kendilerinin bir kararına karşılık olarak, Düsseldorf Yüksek Eyalet Mahkemesi'ne yazdığım cevabın bir nüshasını da size gönderiyorum. Elinize ulaşacak mı, bilemiyorum.

Devrimci selamlar ve başarı dilekleriyle.

M. Sait Yıldırım

Frankenthal, 08.08.1989

5. Strafsenat

O.L.G.

Düsseldorf

Sayın yargıçlar,

Bana posta ile gönderilen "Kürdistan'da İnsan Hakları" adlı Türkçe bir kitabı, herhangi bir gerekçe bile göstermeksizin, almama izin vermiyorsunuz. Bu kararınızdan dolayı sizleri kutlamak gerek. Çünkü bu kararınızla, insan hakları ve hukuk anlayışınızı biraz daha açıkça, maskesiz bir tavırla ve yüreklice ortaya koyuyorsunuz.

Yüreklice diyorum, şunun için: 21. yüzyıla girmemize on yıl gibi kısa bir süre kaldığı bir dönemde, bu denli çağdaş bir karar verebilmek ve hem de bunun hukuk adına olduğunu iddia etmek gerçekten cesaret isteyen bir iş.

İlerici insanlığın, temel hak ve özgürlükler konusunda hayli duyarlı olduğu günümüzde, bırakalım hukuk devletlerini, polis devletlerinde bile, bu tür anti-demokratik uygulama ve kararlarda bir sınır tanıma zorunluluğu duyulur. En haksız, en faşist kararlarda bile pek inandırıcı olmazsa da bir gerekçe gösterilmeye çalışılır. Ne yazık ki, siz bunu bile yapmıyor, haklarımızı çiğnemekte hiçbir sınır tanımıyorsunuz.

Bir haksız yargıya varmamak için kendimi bir an sizlerin yerine koyarak düşündüm. Acaba "Kürdistan'da İnsan Hakları" adlı bu kitabı okumamda ne sakınca olabilirdi? Bu kitabı okusam Federal Almanya Cumhuriyeti'nin güvenliği mi tehlikeye girecekti? Peki devletinizin güvenliği benim bu kitabı okumamla tehlikeye düşecek kadar zayıf mıdır?

Bir durumda haklı olabildiniz. Eğer gönderen kişi kitabın üzerine veya içine sizce anlaşılması mümkün olmayan birtakım yazı ve işaretler koymuşsa, kararınızın bir anlamı olabilirdi. Ama öyle bir durumda da bu gerekçeyi belirtmeniz gerekmez miydi?

Kısacası, hangi gerekçelerle ve hangi hukuk ilkesine dayanarak bu kararı aldığınızı anlayabilmek mümkün değil. Üstelik bu ilk ve tek bir örnek değil. Başlangıçtan beri sürekli bu tür uygulamalarınıza maruz kalıyorum. Öyle ki, okuyunca moral kazanıyoruz gerekçesiyle bile bazı gazete veya dergileri okumamızı yasakladınız.

Bilebildiğim kadarıyla genelde kabul görmüş bazı temel hukuk kuralları vardır. Örneğin, tutuklu kişiler, suçluluğu mahkemelerce kanıtlanıp kesinleşmeyinceye kadar suçsuz kabul edilirler. Yine mahkemelere intikal etmiş bir olaydaki kişiler hakkında kamuoyunu yanıltıcı veya koşullandırıcı açıklamalardan kaçınma gereği var. Acaba sizin hukuk anlayışınızda bu tür ilkeler geçerli midir? Eğer geçerlidir diyorsanız, benim basına ve kamuoyuna en ufak bir açıklama yapmama tahammül etmez ve buna izin vermezken, Federal Başsavcı veya sözcülerinin, aleyhimizde kamuoyu oluşturmak için, hiçbir sınır tanımadan kitle iletişim araçlarına yaptıkları açıklamalara ve yayınlara ne diyorsunuz?

Evet bir kere daha soruyorum: Kendinizi demokrasi ve insan hakları temsilcisi, "uygar" Avrupalı olarak gören ve bizleri "teröristlik"le itham eden sizler, "Kürdistan'da İnsan Hakları" adlı kitabı okumamı neden engellemek istiyorsunuz? Kürdistan adı mı ürkütüyor sizi, yoksa insan hakları kavramı mı?

Her kararınız gerçek yüzünüzü biraz daha ortaya çıkarıyor. Demek ki size göre insan hakları kavramını savunmak, hele hele bunu Kürdistan gibi ülkeler için dile getirmek "teröristlik" oluyor. Hukuk adına bir acı durum, bir büyük ayıp da olsa bu sizin anlayışınız, buna bir şey diyemem elbet.

Fakat şunu bilmenizi istiyorum: Yalnız Kürdistan için değil, dünyanın her ülkesi için bundan sonra da insan haklarının bir savunucusu olacağım. Faşizan baskıların daha katmerlisiyle karşılaşsam bile. "Kürdistan'da İnsan Hakları" adındaki bir kitabı okumamı yasaklayabilirsiniz, fakat insan hakları uygulamasında dünyaya örnek olacak yarının Bağımsız Kürdistan'ının doğuşunu engelleyemeyeceksiniz.

Saygılarımla.
Mehmet Sait Yıldırım

TARİH BOYUNCA İHANETTEN BAZI KESİTLER

"Alçak, şerefsiz herif." Bu terim bizim terimolojiye uygun değildir. Fakat bu, bu durumu yaşayanlara düşmanın taktığı bir terim olduğu için bu yazıda geçiyor. Bundan dolayı okuyucuların hoşgörüsüyle karşılayacaklarını umuyorum.

Bu terim TBMM'de profesörlük yasa tasarısı görüşülürken ANAP milletvekilleri ve kabine arkadaşları tarafından Kamran İnan için kullanılmıştır. Aslında sömürgecilerin, özellikle TC sömürgeciliğinin bu konuda bazı istisnalar hariç tavrı nettir. Yakın tarihimize bir göz attığımızda bunu açıkça görebiliriz.

Lozan Konferansı toplanınca, Dersim milletvekili Hasan Hayri, zamanın alçaklar grubu olan 70 Kürt milletvekilinin sözcüsü durumundaydı. Atatürk, ona, "Konferansa telgraflar yollayın; deyin ki biz Kürtler, Türklerle yaşamak istiyoruz. Yarın da Kürt milli kıyafetini giy ve meclise gel" diyor. Hasan Hayri, bu alçak gruba telgraf üstüne telgraf çektikten sonra, ertesi gün Kürt milli kıyafetini giyerek meclise gidiyor. Kürsüye çıkıp hararetle bir konuşma yapıyor. Öyle ki kürsünün hemen dibinde oturan Atatürk bile heyecandan iki eliyle beraber ayaklarından da yere vurarak onu alkışlıyor. Atatürk o an için hayatının en heyecanlı anını yaşıyor. Çünkü kafasında tasarladığı TC'nin inşası için önündeki en büyük engel olan Kürt sorununu bu uşaklar vasıtasıyla bertaraf edebileceğine inanıyor. TC'nin şekillenme-

sinden sonra, sıra Atatürk'ün ikinci planına geliyordu. Bu planla Kürt halkını bir katliamla tarihin derinliklerine gömecekti.

Dersim, Ağrı, Zilan ve Sason'da gerçekleşen soylu direnişlere rağmen Kürdistan bir kan gölüne çevrilerek direnişler bastırılıyordu. Dönemin ihanet grupları ise doğmamış bebelelerinden 70'lik dedelerine kadar hepsinin başını TC'ye sunma yarışına girmişlerdi. Yalnız onlar mı, hayır! Sosyal-şovenizmin temsilcisi ve bugünleri geçmişlerinden farksız olan TKP, sosyalist ülkelere yanlış bilgiler vererek; "Sarıklarını kendilerine kefen yapın" şiarıyla ortaya atılarak Türk burjuvazisinin katliamlarını destekliyordu. Katliamdan sonra sıra işbirlikçi uşaklara gelmişti. Hasan Hayri denilen uşak kendisini Elazığ'da ipin karşısında bulunca heyecandan, "Yaşasın Kürdistan" diye bağırıyor. Ancak Dr. Nuri Dersimi'nin de dediği gibi artık "Yaşamak Hasan Hayri ve Kürdistan için çok geçti."

Yine diğer birçok uşak gibi Atatürk'le yakın ilişki içine giren Cemil Çeto denilen hain, Sason direnişi başlayınca Ali'ye verdiği şeref sözünden cayarak kendi köyünde toplanan 5.000 silahlı kişinin savaşa girme isteğini; "Evinize gidin, birşey yok" diyerek geri çeviriyor. Tabii uşaklık rolü bitince 7. Kolordu Komutanı tarafından Diyarbakır'a çağrılır. Kendisine "Dostun Atatürk senin başını istiyor" der. Cemil, "Olamaz, bu nasıl olur" diye can telaşına düşer. 7. Kolordu Komu-

tanı, "Atatürk, ya senin başını ya da benim başımı istiyor. Ben seninkinin yerine herhalde kendimki verecek değilim" der. Cemil'i daha önce hazırlanmış olan idam sehпасına çıkarır ve son sözünü sorar. O da; "Eğer yerine getireceğine dair söz verirsen söylerim" der. 7. Kolordu Komutanı söz verince şunu söyler: "Kabrimi Diyarbakır surlarının giriş kapısının önüne yap, mezar taşımın üstüne de 'Lanet olsun bana, ben Ali'ye ve Kürt halkına ihanet ettim' yazdır ve bu sözlerimin altına da Cemil Çeto diye imzamı at."

Bugün olduğu gibi geçmişte de, bir yandan direniş gelişirken diğer yandan da ihanet geliştirilmiştir. Tek farklı tarafı, geçmişte ihanetlerin çoğu cezasız kalmış; direniş ise bunun bedelini çok ağır ödemişti.

Koçgiri isyanında TC, yenilgiye uğratılarak büyük bir zafer kazanılıyor. Ancak Murat Ağa denilen ulusal hain Atatürk ile gizliiden anlaşarak kişisel çıkarı için, kazanılan zaferi ve vatanı satıyor. Koçgiri direnişinin önderlerini evine çağırıyor ve "Kazanılan zaferi beraber kutlayalım" diyor. Ancak o, alçakça bir komplo sonucu direniş komutanlarını şeritlerle bağlayarak TC'ye teslim etmeye hazırlanıyor. Durumu öğrenen Dr. Nuri Dersimi, Murat Ağa'ya çağırıda bulunarak onu bu karardan caydırmaya çalışır; "Biz zafer kazanmışız, tüm Koçgiri bizim denetimimizdedir, devlet kuracağız. Makam istiyorsan istediğini al, arazi istiyorsan yine

istediğini al, bu komutanları bırak ve düşmanla işbirliği yapma" der. Buna karşı Murat Ağa, kendi karılarının odasına sakladığı TC ajanlarına giderek Dr. Nuri Dersimi'nin akibeti için onlardan emir alır. Bunu duyan bir hizmetçi haberi Nuri Dersimi'ye ulaştırarak; hemen gitmesi gerektiğini yoksa kendisinin de yakanacağını söyler. O gün eğer Murat Ağa denilen ulusal hain anında cezalandırılısaydı, bugün belki Kürt halkı da diğer birçok halk gibi özgür yaşayabilirdi. 3 yıl sonra, Dersim'den giden 100 genç savaşçı Murat Ağa'yı cezalandırıyor. Ama Koçgiri de baştan başa bir kan gölüne çevrilmiş, her yer harabe edilerek direniş kırılmıştı. Bundan sonra katliamlar zinciri bütün Kürdistan'ı sarıyor. Direnen Seyit Rızalar, Şeyh Saitler Kürt halkının gönlünde taht kurarken, uşaklar da mükafat olarak birer dar ağacını boylamışlardır.

Şeyh Abdulkadir direnişinde, Şeyh Şahabettin Kürt halkının bağımsızlığı uğruna idam edildiği için, özellikle yaşadığı yöre olan Bitlis'te halkı tarafından diğer direnenler gibi saygıyla anılmaktadır. Kamran İnan haini ise, halkın Şeyh Şahabettin'e gösterdiği saygıdan yararlanarak milletvekili oluyor ve uşaklık rolüne soyunuyor. TC'nin, Kürdistan'daki soykırım politikasını ve Türk emekçilere yaptığı zulmü dünya kamuoyu nezdinde çarpıtma görevini bu ihanetçi haine vermiştir. Bu alandaki başarılarından dolayıdır ki, TC, ona atası olan Hasan Hayri'nin rolüne benzeyen bir rol atfetmiştir. Kürdistan Bakanlığına terfi edilerek GAP projesinin sorumluluğuna tayin ediliyor. TC'nin GAP projesine cansimidi gibi sarılmasının altında yatan

gerçek neden ise Kürdistan'ın nüfus yapısını değiştirmektir. TC, Türk göçmenleri GAP alanına yerleştirerek, Kürt halkını da batıya sürme planlarını yıllardır yapma hazırlığı içindedir. Bu rolü de uşakların başı Kamran İnan'a vermiştir.

Ancak Kürdistan bugün boş bir deniz değildir. Kamran İnan'ın kaptanlığını yaptığı gemi, bu sefer sert bir kayaya çarpmış. Çünkü, artık Hasan Hayri döneminin aşan Kürt halkı, PKK gibi soylu bir önderliğe kavuşmuş bulunmaktadır. Bunun için ne yabancı sermaye ne de Türk burjuvazisi GAP'a gelme cesaretini gösterebiliyor. Çünkü ikisi de, Kürdistan'ın patlamaya doğru her gün biraz daha yaklaştığını çok iyi görüyor.

Tescilli uşak Kamran İnan, son olarak rolünü TC'nin istediği biçimde beceremediği için, gözden düşüyor. En yakın kabine arkadaşları, meclis kürsüsünün dibinden ona, nasıl bir "adam" olduğunu hatırlatıyorlar.

Dünyanın hangi ülkesinde ve hangi sisteminde olursa olsun, kendi vatanına ihanet eden; gerek halkının gözünde, gerekse düşmanın gözünde bir uşak ve alçak olmaktan başka bir şey değildir. Meclis kürsüsü dibinde Kamran İnan'a hatırlatılan ise bu gerçek konudur. Ancak uşağın yüzü, İsviçre kozmotiğiyle boyalı olduğu için, yine her gün o kürsünün dibine hiç utanmadan gidip TC'ye hizmet etme "guru-ruyla" yaşadığını pelteliyerek söylemektedir. Tabii Şeyh Şahabettin'in kemiklerinin sızıntısını ise asla duymamıştır ve duymaz da.

Fırat Yurtsever

MAZIDAĞI'DAN İZLENİMLER

Geçen sene de izine gitmiştim. Ancak bu seneki gidişimde halkta yüzde yüz bir gelişme ve değişime gördüm. Bir kere mücadeleye ağıttan bir bağlılık vardı. Halkımız arasında eskisi gibi suni bölünme olan alevicilik, yezidicilik, sunnicilik ve aşiretçilik artık kaldırılmıştır. Düşmanın böylesi "böl ve yönet" politikası iflas etmiştir. Bir de kendi vatanına ihanet edenleri değil Partimiz, artık halkımız bile asla affetmiyor. Bu gelişmeleri bizzat kendim gördüm ve yaşadım.

Kaldığım köy ve çevre köylerin coğrafik yapısı, gerillaya uygun olmamasına rağmen gerillalarımız, geceleri bu köylere inerek propaganda yapıyorlardı. TC askerleri ise geceleri savunmaya geçerek inlerinden kesinlikle dışarı çıkmıyorlardı. Artık eskisi gibi halka karşı ahkam da kesemiyorlar. Şimdi yalvarır duruma gelmişler.

Bir gece ARGK gerillaları kaldığım köye geldiler. Tüm köy halkı hemen toplandı ve akşam saat 21'den gece yarısı saat 2'ye kadar mücadelemizin haklılığı ve siyasal gelişmeleri içeren bir köy toplantısı düzenlendi. Gerillalarımız toplantıdan sonra köyden ayrılmadan önce tüm ihtiyaçları köylüler tarafından hazırlanmıştı bile. İhbar ya-

pılmış olacak ki, ertesi gün sabah köye özel timler sürüsü geldi. Tüm köyü didik didik aradıktan sonra köylülere meydana toplayarak, "milli birlik" nutuklarını atmaya başladılar. Köylülere "silah alarak Apoculara karşı savaşmaları" öneriliyordu. bu esnada yaşlı bir amca; "Komutan bey, sizin haberiniz yok galiba; biz çoktan birlik olmuşuz" dedi.

Başka bir günde ise, Hetvan köyü, 80 kişilik bir ARGK gerilla grubu tarafından ablukaya alınmış. Olay şöyle gelişmiş: Önce köy ağasının evini basarak evdekileri teslim alırlar. Sonra muhtar ve köy korucularını etkisiz hale getirerek silahlarına el koyarlar. Koruculardan alınan malzemeler şunlardır: 10 adet G-3, bu silahlara ait 4000 mermi ve şarjör, el feneri ve askeri parkalar. Eylemden sonra tümüne; "Bi can, bi xwin em bi terene ey Serok" sloganını attırarak köyden ayrılırlar. Bu eylemde ne köylüler ve ne de arkadaşlar herhangi bir zarar gördüler. Bu eylem büyük etki yaptı ve o köyle birlikte tüm çevre köylerde adeta bir bayram havası yaşandı.

Eylem gecesi saat 2'de karakola haber veriliyor, karakol komutanı da haberi merkeze bildiriyor. "Yeterli sayıda asker yoktur" bahanesiyle kullarını bile

kıpırdatmıyorlar. Ancak ertesi gün öğleye doğru köye gelirler. Köy ağasını ve muhtar çağırarak, köy halkının yanında onlara küfürler yağdırırlar; "Bu silahları patlatmadan nasıl verdiniz? Madem patlatmayacaktınız önceden bize haber verseydiniz, oncer almadan biz alırdık. Zaten tümünüz onlardansınız" diyerek hem acizliklerini sergiliyor, hem de gözdağı vermeye çalışıyorlar. Silahları ellerinden alınan korucular ise, "Onlara karşı değil 10 tane, 100 tane de olsa yine verirdik. Adamlar devlet gibidir. Zaten iki devlet savaşıyor, bizim elimizden ne gelir" diye cevap verirler. Evet dost ve düşman da artık Partimize bir örgüt olarak değil, bir devlet gözüyle bakıyor. Ve bunu düşmanın yüzüne de açıktan söylüyor.

Kürdistan'da halkımız, düşman baskılarına, işkencelerine, yani tüm barbarlıklarına rağmen her şeyiyle gerillaya sahip çıkıyor, varını-yoğunu bu kutsal yola adayabiliyor. Artık düşman korkusu diye birşey kalmamış. Köylerden tutalım, kentlere kadar komiteler biçiminde güçlü örgütlenmeler var. Her yerde artık mücadele ve direnişler konuşuluyor. Camilerde bile yurtsever imamlar bu yönlü vaazlarda bulunuyorlar. Bir örnek vereyim: Bir cenaze töreninde yurtsever bir köylü, imama bu davanın haklı olup olmadığını sorar. İmam da Hz. Muhammed döneminden bir alıntıyla konuya açıklık getirir. Şöyle der: "Zali-

min biri, fukara birinin evini zorla elinden almak istemiş. Fukara da durumu Muhammed'e anlatır. O da der ki: 'Zorla istiyorsa verme, vurmak isterse sen de vur, eğer sen vurulursan o zaman şehitsin.' Yani bu dava yerdin göğe kadar haklıdır."

Aktarmaya çalıştığım bu olaylar, yöremizdeki gelişmelerden sadece bir kısmıdır. Son sözüm, tüm yurtsever halkımızı ERNK bayrağı altında birleşmeye ve gerillalarımızı düşünerek daha aktif olmaya çağırıyorum.

**Alsace'den D...
1.9.1989**

Ey yurtsever arkadaş; yardım kampnyasına katıl!

Vatanı olmayanın hiçbir şeyi olamaz. Bir din adamı olarak tüm Kürdistanlı yurtseverlere sesleniyorum: Vatanı din-iman bile olamaz. O büyük kutsal vatanımız için maddi olarak elimizden gelen yardımlarımızı esirgersek, Allahın indinde mesul duruma düşeceğimizi unutmayalım. Ülkesi için hayatının baharında tatlı canını hain düşmanın kurşunlarına hedef tutarak şehit olan yoldaşlarımızı unutmayalım. Bizim paramız onların canından daha mı kıymetli? Hiç olmazsa malımızın, canımızın zekat ve sadakasının o büyük davamıza zerre-i miskal kadar olsun yardım dokunsun. Ve gerçek yerini

bulsun. Çünkü, Allah'ın emrine göre vatan hürriyeti olmayanlara Hac farz değil, Cuma namazı da farz değildir. Önemle düşünmek gerekir ki, Allah'ın emri bile, hürriyeti olmayanlara emir olmuyor. Bizlerin de hür olmadığını düşünerek davamıza sarılmak lazım. Çünkü, vatan için ölen şehit, öldüren gazidir. Bu ikisinin Allah indinde en yüksek mertebeye ulaşacaklarını Allah, ayetile bizlere haber veriyor. Madem bu böyle ise, neden çekinelim... Ölesek de mevkimiz yüksek, öldürsek de; bül-bülü altın kafese koymuşlar, yine vatan vatan diye feryat etmiş.

Kürdistan'ın dağlarına, tozlu yollarına canımız kurban, kanımız helal olsun; bu davayı benimseyenler PKK'ye gelsin. Bu yardımın sevabının benim gibi acizlerin kalemiyle tarifi mümkün değildir. Gönlünü bu davaya bağlayan, Kürdistan için gece gündüz ağlayan, yardımlarda Dicle, Fırat gibi çağlayan; senin yüzünü görünce o bulanık sular durulacak, senin yardımlarınla Kürdistan'da Kürt devleti kurulacak. İşte o zaman, faşist düşmanın kalbinden vurulacak.

Ver kardeşim PKK'ye yardımı, desteği ver, Kürdistan'ında Kürt devletini kur. Kürdistan'ı destekleyen tüm yoldaşlara, saygı ve selam olsun. Bu kampanyada gönülleri Kürdistan aşkıyla dol-

Stuttgart'tan bir Hoca

15 Ağustos Atılımının 5. yıldönümünde Sağmalcılar Cezaevi'nde yapılan kutlamada sunulan, ancak elimize geç ulaşan aşağıdaki yazıları Türkiye devrimci-demokratik hareketi saflarındaki olumlu yaklaşımın birer örneği olarak yararlı olacağı inancıyla yayınlıyoruz.

"ULUSAL KURTULUŞ HAREKETİNİN YANINDA OLACAĞIMIZI İLAN EDİYORUZ"

Sağmalcılar Cezaevi'nde tutuklu PKK'lı savaş esirleri, 15 Ağustos Atılımının 5. yıldönümü kutlaması...

15 Ağustos Atılımını ilk duyduğumuzda zindanlardaydık. Ve 15 Ağustos şanlı eylemi bizlerde tam bir sevinç, coşku ve büyük bir umut yaratmıştı. Ancak Kürdistan devrimci hareketinin sömürgeci faşizmle tek başına giriştiği bu ağır ve zorlu savaşıma, ülkemiz topraklarından destek verememenin, ona katılamamanın tüm sorumluluğunu da duymuştuk. 15 Ağustos çok ciddi bir şekilde Türkiye devrimci hareketine de görev ve sorumluluklarını dayatmıştır.

Tüm bunlara rağmen 15 Ağustos Atılımından beş yıl sonra bile genelde Türkiye devrimci hareketi, bırakalım sömürgeci oligarşik diktatörlüğün tüm zulmü ve vahşetiyle saldırdığı Kürdistan halkına ve onun öncüsüne buradan mücadelenin her alanında destek vermek, onun yükünü hafifletmek ve onunla stratejik bağlarını geliştirmek için maddi yükümlülüklerini yerine getirmek; ulusal kurtuluş hareketinin Kürdistan halkının gözünde belirgin bir umut ışığı olduğu, örgütlenmek için kendine çok güçlü bir temel bulduğu ve günbegün savaşımı yükselttiği, yanısıra Kürdistan sorununu tarihin hiçbir döneminde olmadığı kadar Türkiye ve dünya kamuoyunun gündemine soktuğu bu çok ciddi başarı koşullarında bile sorunu görmemekte ya da kemalist, sosyal-şoven gözlüklerle bakmakta, ezilen ulusun her dönemde ayrılma hakkının propagandasını yapmak yerine, daha kendi politik hattını ve örgütlülüğünü hayata geçiremediği durumdayken, onun geleceğini ipotek altına alarak (!) kendi dar örgütlenmesine tabi kılmaya soyunmaktadır. Esasen leninist bir çizgide, doğru bir mücadele yürüten, Kürdistan kurtuluş hareketini ise bir çırpıda 'milliyetçi' ilan edivermiştir.

Türkiye devrimci hareketi, bu

tavriyla Türkiye devriminin de yolunu tıkadığını farkedememektedir. Sosyal şovenizmin emekçi halkımıza önderlik iddiası ise boş bir ütopya olmaya mahkumdur ancak.

Oysa bizler bilmekteyiz ki; Kürdistan halkının her kazanımı, her adımı ve her zaferi Türkiye halkının da kazanımı, adımı ve zaferidir.

Bu yaklaşımımızla ezen ulus devrimci hareketi olarak saptayışlarımızı ve üzerimize düşen görevlerin neler olduğunu daha önceki görüşlerimizin tekrarı anlamında da olsa, 15 Ağustos 1989 kutlamasında bir kez daha özetlemek istiyoruz.

Her şeyden önce, tam anlamıyla çağdaş bir sömürge olduğu açık ve net bir şekilde konulması gereken Kürdistan özgülünde bize düşen görev, bugün doğru bir çizgide tek başına mücadele yürüten ezilen ulus kurtuluş hareketini desteklemektir. Bu destek bir yandan ezilen ulusun kendi kaderini serbestçe tayin hakkını devrim öncesinde de kullanabilme meşru hakkının kabulü, diğer yandan da halen özgülde izlenen ve başlangıçtan beri kurları ve psikolojik yıpratmayı temel alan çizginin doğruluğu nedeniyle olabildiğince kapsamlı tutulmalıdır.

Mevcut durumun verilerini kısaca özetlemeye çalışırsak:

a- Ulusal çelişki Kürt ulusunda hala güçlerini sürükleyen belirgin bir öge haline gelmiştir. Öyle ki sınıfsal çelişmeleri kendi odağına çeken bir kanal oluşturmuştur.

b- Türkiye Kürdistanı'nda ulusal devrimci hareket 12 Eylül yenilgisinin yaralarını tedavi edip kendi halkı karşısında daha nitelikli bir örgüt ve mücadeleyle çıkmıştır. Halihazırdaki örgütlülük ve mücadele gücü yanısıra prestij ve sempati ağı açısından Türkiye devrimci hareketleriyle mukayese kabul etmeyecek bir

üstünlüğe sahiptir.

c- Kürdistan'ın diğer parçalarındaki ulusal kurtuluş mücadelesinin Türkiye Kürdistanı'ndan halk ve ulusal devrimci örgüt ile bağları ve etkilenme olanakları eskiye oranla daha da artmıştır.

d- Bütün bunlara karşılık Türkiye devrimci hareketi 12 Eylül öncesine oranla gerek nicel gerek nitel anlamda oldukça geri ve Kürdistan'daki gelişme dinamiklerini kavrayacak perspektif ve örgütsel ilişkilerden yoksundur.

Bu nesnel verilerin sonucu, sağduyulu bir yaklaşıma düşen görev ne olmalıdır? Öncelikle iki ulustan halk güçlerinin aynı düzlemde örgütlenmesi gerektiği düşüncesinin, geline noktanın gerisine düşmüş olduğu gerçeği kabullenilmelidir. İkincisi, geline noktanın birinci dereceden sorumlusu olan, hala egemen olmaya devam eden sosyal-şoven yaklaşımlardan kurtulma yolunda ciddi uğraşlara girişilmelidir. Üçüncüsü, Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkı yönünde sömürgecilğe, ulusal baskıya ve yoğunlaşan katliamlara karşı daha da tutarlı ve geniş bir propaganda çalışmasına girişilmelidir. Dördüncüsü, ulusal-devrimci hareketlere milliyetçi yaftası yapıştırmak kolaylığından vazgeçilmeli, ayrı örgütlenmenin güçlü maddi temellere sahip olduğu görülmeli ve onlarla en geniş ittifak kurmanın gerekleri yapılmalıdır. Beşincisi olarak da, örgütlenme perspektifini tümüyle gözden geçirmeli ve onun ayrı örgütlenmesini tanımalıdır.

Bu gerçekler ışığında Türkiye devrimci hareketine düşen görev, gerek içte, gerek diğer devlet sınırları içinde köpüren bu maddi potansiyel güçlerin kendi devrimi açısından stratejik işlevini iyi değerlendirmek olmalıdır. Bu stratejik önemde bağlaşıklığı gereğince değerlendire-

bilmek için:

a- Sınıflar savaşımını ülke genelinde yükseltmek,

b- Türkiye Kürdistanı'nda işçi sınıfı ideolojisini özümseyen ulusal-devrimci hareketle yakın bağlar kurmak, her türlü ittifaka gitmek,

c- Kürdistan bağımsız ulusal kurtuluş hareketleriyle azami dayanışmaya gitmek,

d- Ve örgütlenme hakkı da dahil Kürt ulusunun kendi kaderini tayin hakkını tanımak ve onun ajitasyon ve propagandasını yapmak olmalıdır.

Bu leninist-enternasyonalist yaklaşımımızca belirlenen görev ve sorumluluk bilincimizle, 15 Ağustos şanlı eylemini kutluyor,

her dönemde tüm gücümüzle ulusal kurtuluş hareketinin ve onun mücadelesinin yanında olacağımızı ilan ediyoruz.

-Yaşasın 15 Ağustos şanlı eylemi!

-Kahrolsun sömürgeci faşist diktatörlük!

-Kahrolsun sosyal-şovenizm!

-Yaşasın Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi!

-Yaşasın proletarya enternasyonalizmi!

**Devrimci Selamlarımızla
THKP-C ÇAYAN
SEMPATİZANLARI
15 Ağustos 1989**

Arkadaşlar,

Bugün 15 Ağustos 1989. Bundan 5 yıl önce, 15 Ağustos 1984 yılında Kürdistan halkının öncü gücünün -PKK'nin- başlattığı silahlı kurtuluş mücadelesi, bugüne kadar kesintisiz bir biçimde süregelmiştir...

Evet, TC tarihinde TC devletine karşı sürdürülen en uzun ve en başarılı silahlı kurtuluş mücadelesidir bu!..

Kürdistan'da bugün, gerilla savaşıyla kitle direnişleri içiçe geçmiş ve bütünleştirilmiştir. Savaşın ulaşmış olduğu boyut TC açısından çaresizlik ve panik; Kürt halkı için, umut ve güven noktasına ulaşmıştır.

Kürdistan halkının, ulusal bağımsızlık ve özgürlük mücadelesini insanlıkdışı en iğrenç uygulamalara ve yöntemlere başvurarak imha etmeye ve boğmaya çalışıyor. Ama tarihin de ispatladığı bir gerçek varsa, o da her ne pahasına olursa olsun, zaferin er veya geç ama mutlaka ve mutlaka kaçınılmaz olarak sömürüye ve zulme karşı elde silah savaşanlara ait olduğudur. Evet, zafer Kürdistan halkının olacaktır!..

15 Ağustos Atılımının 5. yıldönümünde savaş tüm Kürdistan'da sürerken, özellikle TC'nin her türlü uluslararası antlaşmaları ve kendi yasalarını ihlal ederek, kimyasal silahlarla saldırdığı CUDİ'de dişe diş savaşan öncü gerillaları ve Kürdistan halkını selamlıyorum...

Tutsaklık koşullarında, sevincimi, coşkumu ve duygularımı şu dizelerle dile getirmek istiyorum:

**Kuşatıldı
Yüzyılın en büyük
en gaddar ordusunca.
Hain, sinsi ve zalim
düşman ordusu...
Cudi'ye
Teslim ol
Teslim et
evlatlarını dendi...
Sarsıldı,
Titledi
ve kükredi CUDİ!..
Olmaz,
Olamaz dercesine
Kanatlarını gerdi gerillaya
Açtı kuytuluklarındaki
karlı sıcak bağrını.
Yer verdi
Firari kartallara
sarp yamaçlarında...
Bir şahin
Keskin bakışlı bir şahin
nasıl vurursa avına,
Öyle bindirdi düşmanına
Cudi'nin yiğitleri!..
Ve
Bir keklük
Kınalı bir keklük
nasıl yok olursa kayalıkta
Öyle kamufle oldu
gerilla dağlarında.
Cudi,
Med'lerden bu yana
Sabırla beklemişti
Genç,
Namlu gibi yiğitlerini
MAZLUM bakışlı
PİR ruhlu
KORKMAZ neferlerini!..
En gaddar ordu**

**eteklerine saldırdı
Yabani, dağ çiçeklerine
Balveren, Anılmışlara...
Koparmak, sürmek,
yoketmek için saldırdı...
Kopmadı Cudi'nin çiçekleri
Çoluk-çocuk, ihtiyar-genç.
Yediden yetmişine
direndi vahşetel..
Direndi yüzyılın utancı
İnsanlık suçu bombalara
Ölüme...
Direndi gerillanın rahimi
Kürdistan halkı...
Onlar,
Kayış bedenli
Çelik bilekli
Filinta yürekli
Kürdistanlı gerillalardı.
Onlar,
20. yüzyılın
Çağdaş protemusları,
Başkaldıran
Spartaküsleriydi,
Onlar, Cudi'nin şahinleri,
Kürdistan'ın şahdamarıydı.
Cudi'siz Kürdistan,
Gerillasız Cudi olmazdı.
Vermedi Cudi,
Vermedi işgalciye
evlatlarını...
İhtilalci gerillalarını
Savaşçı neferlerini,
Yiğit Kürdistanlıları!..**

**MLSPB Davası'ndan
GÜRSEL ŞAMİLOĞLU
13 Ağustos 1989**

Demokratik Almanya'nın kuruluşunun 40. yıldönümü göçmen dalgasının yarattığı sorunlar ortamında kutlandı

Demokratik Almanya Cumhuriyeti 7 Ekim'de 40. kuruluş yıldönümünü kutladı. Ancak devrimin 40. yıldönümü her yıldan farklı olarak bu yıl ortaya çıkan ciddi sorunlarla gölgelendi. Uzun dönemden bu yana birçok sosyalist ülkede gözle görülür boyutlarda esmeye başlayan Batı kaynaklı etkiler Demokratik Almanya Cumhuriyeti'nde başağrıtıcı gelişmeler ortaya çıkarmaya başladı.

Özellikle Batı Almanya'nın yıllardan beridir süregelen propaganda ve etkileme faaliyetlerinin de etkisiyle zaman zaman görülen Batı Almanya'ya sığınma girişimleri Eylül ayından bu yana bir çığ gibi yayılarak onbinlerce Doğu Almanya vatandaşının Batı Almanya'ya iltica etmesi boyutlarına ulaştı. Ekim ayı başlarında kitlesel bir akına dönüşen sığınma hareketi Doğu-Batı ilişkilerinde ciddi bir gerginliği de ortaya çıkardı. Varşova ve Prag'daki Batı Almanya elçiliklerine sığınan onbinlerce Doğu Alman'ın durumu Doğu ve Batı Almanya arasındaki görüşme trafiğini bir anda arttırdı. Devrimin yıldönümü kutlamalarının hemen öncesinde Prag ve Varşova'daki B. Almanya elçiliklerine sığınan 4 binin üzerinde kişiyi "insani bir jest" olarak B. Almanya'ya aktarmaya karar veren D. Almanya, daha sonraki günlerde bu tür sığınmaların artış göstermesi ile zor durumda kaldı. Sığınmaları engellemek için Çekoslovakya'ya vizesiz geçişleri durduran Doğu Almanya hükümeti, Batı etkileri ve kışkırtmalarının önüne geçebilmek amacıyla da Batı Berlin'den gelen turistlere sınırlarını kapadı.

Sığınma hareketinin yaygınlaşmasıyla birlikte, başta Leipzig kenti olmak üzere bazı alanlarda kitlesel gösteriler de gerçekleştirilmeye başlandı. Özellikle SSCB Lideri **Gorbaçov**'un Devrimin 40. yıldönümü kutlamalarına katılmak amacıyla D. Almanya'ya gelişi ile birlikte, **Gorbaçov** lehine sloganlar atarak reform talebinde bulunulan gösterilerde artış gözlemlendi. İçerden reform talebiyle hükümet üzerine baskı kurma hareketi yayılma eğilimi gösterirken, emperyalistler de fırsattan istifade aynı çağrılarını peşpeşe dile getirmeye başladılar. Batı Almanya Başbakanı **Helmut Kohl**, D. Almanya yetkililerine bir çağrıda bulunarak, "Gençliğinizin Batı'ya göçünü durdurmak için reformlara başlayın" dedi. Aynı şekilde, ABD Başkanı **Bush**, özgürlük için girişilen hareketleri des-

teklediklerini açıkladı.

Bütün bu gelişmeler, Polonya, Macaristan gibi Doğu Avrupa ülkelerinde kapitalist etkileri yaymak ve sosyalist inşaa faaliyetini darbelemek için çok yönlü faaliyet yürüterek, buralarda önemli yol alan emperyalizmin şimdi de Doğu Almanya üzerinde oynamaya başladığını ortaya koyuyor. Doğu Almanya, sahip olduğu stratejik konum ve Batı Almanya ile ortak bir ulusun barınması itibarıyla diğer Doğu Avrupa ülkelerinden daha önemli bir konuma sahiptir. Yıllardır Batı etkilerinin en çok yöneldiği ve üzerinde egemen olmaya çalıştığı bir zemin olmasına karşılık, sosyalizm doğrultusundaki çabalarını tutarlıca sürdürmüş ve bu konumuyla "ortodoks komünist" tanımlamasına sık sık hedef olmuştur. Son dönemlerde Polonya, Macaristan ve Sovyetler Birliği'nde daha da yoğunlaşan reform dalgasının etkileri, Batı kültürünün çok yönlü ablukasıyla birleşince burada da benzeri etkilerin yaşanması gündeme gelmiştir. Sosyalizmin inşası faaliyetinde şu veya bu düzeyde görülen yetersizlikler de etkili olmakla birlikte, son göçmen dalgasında dış etkenlerin daha belirleyici bir rol oynadığını belirtmek mümkündür. Göç hareketiyle birlikte reform çağrılarının iç muhalefet ve dış emperyalist güçlerce yüksek perdeden dile getirilmesi bu gerçeği daha net ortaya koymaktadır.

Nitekim, ortaya çıkan göç olayı üzerine bir açıklama yapan Demokratik Almanya Dışişleri Bakanlığı Sözcüsü **Wolfgang Meier**, Batı'ya iltica edenlerin topluma uyum sağlamayan kişiler olduğunu belirterek, "Göçmenler kendi kendilerine zarar verdiler ve vatanlarına ihanet ettiler" şeklinde konuştu. Demokratik Doğu Almanya Cumhuriyeti Devlet Başkanı **Eric Honecker** de devrimin 40. yıldönümü vesilesiyle Pravda Gazetesi'nde yayınlanan bir makalesinde, Federal Almanya'yı şovenistlikle suçlayarak ülkesinin içişlerine müdahale etme çabası içinde olduğunu belirtti. **Honecker** ayrıca, ülkesinin egemenlik ve toprak bütünlüğünü korumak için silahlı kuvvetlerini görevlendirmek de dahil, her türlü çareye başvurulacağını açıkladı.

Bu arada Demokratik Almanya'da bulunan SSCB Lideri **Gorbaçov** ile **Honecker** arasında bir görüşmenin gerçekleştirildiği; görüşmede **Honecker**'in bugüne kadar

sürdürdükleri politikaları bundan sonra da sürdürmede kararlı olduklarını belirttiği bildiriliyor. **Honecker**, son iltica olaylarını D. Almanya'nın politika değişikliğine gitmesi için bir baskı aracı olarak kullanmak isteyen kişileri kinayarak, sosyalizmin temel ilkelerine bağlı kalacaklarını ifade etti. Demokratik Almanya'nın 40. kuruluş yıldönümü vesilesiyle yaptığı konuşmada da **Honecker** şöyle konuştu: "Sorunlarımızı sosyalist yöntemlerle kendimiz çözeceğiz. Sosyalizmi zayıflatmaya yönelik öneriler, burada tomurcuklanamaz."

Diğer taraftan **Gorbaçov** devrimin 40. yıldönümünü kutlama törenlerinde yaptığı konuşmada şu görüşlere yer verdi: "Demokratik Almanya'da Sosyalist Birlik Partisi'nin, entelektüel potansiyeli, zengin tecrübeleri, siyasi otoritesiyle bütün toplumsal güçlerle işbirliği içinde

hayati sorunlara çare bulma-
cağına eminiz. Lenin, 'Her ulus
sosyalizm içinde kendi gelişim ve
değişim temposunu kendisi bulur'
der."

Gözlemciler **Gorbaçov**'un, D. Almanya'nın kendi sorunlarını esas olarak kendisinin çözeceğine inanmakla birlikte, bazı uyarılarda da bulunduğu ve kısmi reformlardan yana olduğu görüşündeler. Basın mensuplarının sorularına cevap verirken **Gorbaçov**'un, "Hayatın getirdiklerine karşı tavrı almayanların durumu tehlikeli olabilir. Toplumdan gelen dürtüleri politikasına dahil edenlerin güçlüklerden korkmasına hiç gerek yoktur" dediği belirtilmekte ve bu sözler D. Almanya'ya yönelik bir uyarı olarak değerlendirilmektedir.

Ancak, **Honecker**'in sözlerinde açıkça ifadesini bulduğu gibi, Demokratik Almanya yönetimi, Polonya ve Macaristan ör-

neklerinden gereğince ders çıkarmış görünmekte ve reform taleplerinin altında yatan Batı sızması tehlikesini görmektedir. Dile getirilen görüşler, D. Almanya'nın bütün bu baskılar karşısında direnme ve sosyalizmin kazanımlarını koruma kararlılığında olduğunu göstermektedir. Emperyalistler de bu durumun bilincinde olarak, bir taraftan yönetimi reformlara zorlama tutumunu geliştirirken, diğer taraftan da gelişebilecek karşı tutumlardan ürkmektedirler. Bütün bu gerçekler dik-kate alındığında, Demokratik Almanya'da önümüzdeki dönemde ortaya çıkabilecek olan gelişmelerin Doğu-Batı ilişkileri üzerinde önemli etkilerde bulunması olasılığı belirgindir. Bu da tüm dikkatlerin bu alan üzerinde yoğunlaşmasını birlikte getirmektedir.

★★★

MACARİSTAN KOMÜNİST PARTİSİ KENDİSİNİ FESHETTİ

Uzun süredir Doğu Avrupa ülkelerini etkisi altına alan "reformcu" uygulamalar en ciddi sonuçlarını Macaristan'da göstermeye başladı. 6 Ekim tarihinde 14. Olağanüstü Kongre'sine giden Macaristan Komünist Partisi, Kongre'de aldığı kararla kendi kendisini feshetti. Sosyalist ülkelerde kendi kendisini fesheden ilk komünist parti olma gibi kara bir ünvan alan Macaristan Komünist Partisi'nin bu kararı çeşitli çevrelerde büyük bir şok yarattı.

Uzun dönemdir Batı'ya yakınlaşma politikası güden ve iç sorunlarını doğru temellerde çözüme gücü gösteremeyen Macaristan devlet yönetimi, başlattığı reformcu politikaları daha da üst boyutlara çıkararak bünyesinde köklü değişikliklere gitme kararına vardı. Gerçekleştirilen 14. Olağanüstü Kongre'de, "komünist ilkelerin çıkmaza girdiği" iddiasıyla mevcut komünist partinin feshedilerek yerine Batı Avrupa'daki sosyal-demokrat veya komünist partilere benzeyen bir partinin kurulması kararına varıldı. Alınan karar gereğince, feshedilen Parti yerine kurulacak sosyalist parti devlet sosyalizmine son vererek, demokratik bir sosyalizm geliştirecek. İsminden "işçi" kelimesi çıkarılan ve amblem olarak da kırmızı yıldız yerine kırmızı karanfil sembolünü benimseyen yeni sosyalist parti, reform politikasını geliştirerek tüm topluma egemen kılma hedefliyor.

Kongre'de alınan önemli kararlar şu şekilde sıralanıyor:

• Proletarya diktatörlüğü ilkesi terk edilerek, yerine çok partili siyasi sistem geçirilecek ve parlamento tamamiyle serbest seçimlerden oluşturulacak,

• Devlet işletmeleri ile özel teşebbüsten oluşan karma eko-

nomi modeli uygulanacak ve özel teşebbüs desteklenecek,

• İktidarın aşırı merkezi-
leşmesi önlenerek ve yeni parti,
Batılı sosyalistlerle komünist
ilkelerden esinlenecek.

Kongre'de ayrıca, yeni kurulacak Sosyalist Parti'nin başkanlığına eski Komünist Partisi Başkanı **Rezso Nyers**'in getirilmesi kararlaştırıldı. Partinin en reformcu üyelerinden **Imre Pozsgay** ise cumhurbaşkanı adayı olarak belirlendi. Feshedilen Komünist Parti'nin Genel Sekreteri **Karoly Grosz**, yeni partinin kurulmasına red oyu verdi ve emekliye ayrılacağını belirtti. Radikal kanatın lideri olan **Grosz**, Kongre'de taraftarlarıyla birlikte ağır bir yenilgi aldı.

Marksist-leninist ilkelerden önemli bir uzaklaşmanın sergilenerek karar altına alındığı ve "demokratik sosyalizm" olarak adlandırılan Batı tipi bir sosyalist anlayışın benimsendiği Kongre'de ayrıca, 1956 ayaklanmasının başladığı 23 Ekim günü, "Ulusal anma günü" olarak ilan edildi.

Tüm dünya çapında geniş yankılar uyandıran Macaristan Komünist Partisi'nin Kongre kararları tarihi bir değişimi başlatan olay olarak değerlendiriliyor. Sadece Macaristan açısından değil, tüm sosyalist sistem açısından önem taşıyan bu kararlara çeşitli tepkiler geldi. Kapitalist-emperyalist dünya kongre sonuçları

ile önemli bir moral güç kazanıp, bunu sosyalizme karşı propaganda savaşında yeni bir malzeme olarak değerlendiren, Varşova Paketi ülkeleri değişik yaklaşımlar sergilediler. Romanya dışındaki tüm Varşova Paketi ülkeleri yeni kurulan Partiyi tanıdıklarını açıklarken, bu gelişmeye getirilen yorumlar farklılık gösterdi. Alınan kararların en çökü savunucusu Polonya olurken, Çekoslovakya Komünist Partisi yayın organında eleştiriler yer aldı; partinin isminden işçi kelimesinin çıkarılmasının, partinin işçi niteliğinin kaybolmasına yolaçağının ve kongrede de işçi delegelerin sayısının düşük olduğu belirtildi.

Macaristan'da ortaya çıkan son durum, Doğu Avrupa ülkelerinde giderek boyutlanan reformcu hareketin denetim altına alınmaması halinde nereye kadar gidebileceğinin çarpıcı bir örneğini oluşturuyor. Sosyalizmi inşaa hareketinde içine düşülen yetmezliklerin doğru tahlil edilip, sosyalizmi güçlendirecek önlemlerle bertaraf edilmesi yerine, sorunlar altında ezilmenin bir ürünü olarak giderek sosyalizmden uzaklaşma tehlikesini boyutlandıran gelişmeler yaşanıyor. İçteki çözümsüzlüğün emperyalizmin iştahını kabartması ve müdahale koşullarını arttırması da sosyalist değerlerdeki aşınmayı hızlandıran bir diğer etken oluyor. Bu ise, sosyalist ilkelerden sapışın ve sosyalizmi inşaa faaliyetinde içine düşülen yetmezliklerin yarattığı tehlikelerin büyüklüğünü gözler önüne seriyor. Perestroika ve Glasnost sloganlarını, ülkelerinin kapılarını sonuna kadar kapitalist-emperyalist etkilere açma olarak algılayanların yanılgıları, tarihi açıdan telafisi zor kayıpları da birlikte getiriyor.

Kürdistan folkloründen bir demet

Bu yazımızda kültür değerlerimizden folklorü, kostümü ve figürleriyle anlatmadan önce, kültürün kısaca tarihçesine ve günümüzdeki anlam ve önemine değinmek gerekir.

Tarihte insanlığın ortaya çıkışıyla kültürün de meydana gelişi başlar. Bir amaç için özenerek, emek sarfedilerek yaratılan değerler, sanat adını alır. Dolayısıyla kültür, sanat ve edebiyatı doğurur. Kültür, salt bazı çağlara ait veya bazı sistemlerin eseridir denilemez. Kültür, geçmişte veya gelecekte tamamıyla insanlığın zenginlik değerleridir. Tüm çağlarda egemen güçler, çıkarlarına ters düşen kültürü engellemeye çalışmış ve onu kendi sistemlerine göre şekillendirmişlerdir. Diğer taraftan sistemlerin tarihinde çıkarları için inşa ettikleri şatolar, saraylar, surlar, heykeller ve kendilerinin abideleşmesini sağlayan yapıtlar üzerinden çağlar geçtikçe paha biçilmez eserler halini almışlardır.

Örneğin, marksist-leninist literatürde bir ulusu ulus yapan özellikler, toprak bütünlüğü, iktisadi yaşam birliği, dil ve kültür birliği gibi öğelerdir. Dolayısıyla çağımızda sömürgecilik, hegemonyasına aldığı bir ulusu, ulusal özelliklerini hedef alarak beyaz katliam yöntemleriyle imha etmeye çalışır.

Sömürgecilik, bir ulusun toprak bütünlüğünü parçalamak için sürgünler, iktisadi yaşam birliğini bölmek için ekonomik talan ve sömürü sistemini geliştirir. Dil ve kültür birliğini yoğun bir yozlaştırma ve asimilasyon yöntemleriyle ulusu, tamamen potasında eritmeye çalışır. Ancak ulusun bu özelliklerini yok etmede başarısız kaldığı anda ise sömürgecilik her türlü vahşeti, baskıyı, jenosidi uygulamaktan da geri kalmaz. Tarihte Ermeni ve Kızılderili halkların ortadan kaldırılması bunun en yalın örneğidir. Bugün aynı yöntem, Ortadoğu'da Filistin ve Kürdistan halkı üzerinde uygulanmak istenmektedir. Bu halklar, tarih boyunca geliştirdikleri direnişlerle ulusal özelliklerini koruyarak varlıklarını sürdürmüşlerdir.

Tarihte Kürt halkı islamiyeti kabul ettiği dönemde bile kültüründen taviz vermemiştir. Bazı bölgelerde etkileyici olmuştur, ancak genelde belirleyici değildir. Örneğin, islamiyette bayan ve erkeğin folklorik veya düğün oyunlarında elele girerek oynamaları, davul-zurnanın çalınması, bayanların halk kitlelerine türkü söylemesi haram (yasak) sayılırken, tersine Kürt halkı

bu kültür geleneğini sürdürmüştür.

Kürdistan'da folklor kostümü, rengini doğanın en belirgin renklerinden alır. Kostümün modeli ve yöre giysisi hava koşullarına uygundur. Folklorümüz iki çeşittir; mahalli ve milli oyunlar oynanır.

Oyunlar anlam olarak genellikle, yaşam koşullarını, aşkı, gurbeti, tabiat güzelliklerini, dayanışmayı ve eğlenceyi içerir.

rarken sağ ayak ve sağ el geriye açılımı sağlar. Sağ ayak yere vurulur ve sağ elle etekten alınan tohumun serpilmesi figürü yapılır. Bu figür seri şekilde devam eder; her figürde üç adım ileri gitme kaydıyla oyun sürdürülür. Üçüncü komutla birlikte etekleri silme figürü başlar. Sol elle eteği açarak, sağ elle yukarıdan aşağıya doğru eteği silme figürü yapılır. Eller böyle hareket ederken,

likte bayanlar omuzlarındaki su testilerini erkeklere verene kadar devam eder. Erkekler hep birlikte suyu içer ve yüzlerine de serperler. Bayanlar sekme hareketiyle omuz titretirler. Ekip başının vereceği oyunun son komutuyla bayanlar, su testilerini nizami bir biçimde omuzlarına alırlar. Erkekler de yerdeki kaluçlarını alır, tüm ekip sekme hareketiyle sahneyi terk eder.

üç adım ileri gidilir. Sol ayaklar, düz kalacak şekilde sağ ayakların uçları yere vurulur. İkinci hareketle belden eğik sağ ayaklar geri çekilir. Bu figür bir müddet sürdürülür.

Üçüncü komutun verilmesiyle her iki ayak çifte biçimde önce öne, tekrar yerinde çift ayaklar çift düşürülerek, ardından sol ayak yukarı kaldırılır ve indirilir. Bu figür, biraz böyle devam ettikten sonra oyun sonuçlandırılır.

Antep yöremizden Mani folklor oyunu:

Antep yöremize ait olan Mani oyunu, aynı zamanda Kürdistan'ın birçok yöresinde de oynanır. Bunun için Mani oyununu her yöre kendi milli folklorik kostümleriyle oynar.

Müziği davul-zurna eşliğinde olur. Oyunda genellikle bayan ve erkek karışık oynar.

Oyuna başlayış: Ekip izleyicilere dönük, düz sırayla yerini alır. Ekip başının komutuyla davul-zurna eşliğinde oyun başlar. Hep birlikte sol ayakların topuğuyla seri şekilde sağa-sola vurulur, sağ ayak daire çizdikten sonra düz halini alır. Bu hareket, ikinci komuta kadar devam eder. İkinci komutun verilmesiyle oyuncular aynı figürlerle hareketli bir biçimde daireler çizerler. Üçüncü komutla ekip düz sıra halini alır ve oyun durdurulmadan figür değiştirilir. Sol ayakların parmak uçları yere vurulur, sekme hareketiyle sağ ayak yere değmeden sallanır. Bu figür, verilecek komuta kadar devam ettirilir.

Oyunun dördüncü komutuyla oyuncular aralarında birer adım mesafe bırakarak açılım yapar. Oyuncular tek sıra halinde eller belde, sol ayaklar önde, iki defa sekme hareketi yapar. Devamla sol ayak parmak ucu yere bakacak şekilde dizden karına çekilir. Ve hemen sol ayak yere vurulunca sağ ayak aynı şekilde yukarı çekilerek sol ayağın yanına indirilir.

Oyunun beşinci komutuyla bayanlar, bir önceki figürü öne doğru bakacak biçimde omuzları sözlene hareketi ile oyunu devam ettirirler. Bayanlar tekrar yerine gelince bu sefer erkekler, öne çıkarak aynı figürü yaparlar. Erkekler, figürü bitirince bayanlar arasındaki yerlerini alırlar. Tüm ekip hep birlikte figüre bir müddet devam ettikten sonra verilecek son komutla oyunu bitirir.

Not: İsviçre HUNERKOM Şubesi üyesi olan bir folklor ekibi tarafından kaleme alınan ve gazetemize gönderilen yukardaki yazı İsviçre'nin L'Impartial gazetesinde de yayınlanmıştır.

İsviçre folklor ekibi bir gece programında...

Kürdistan'da folklor oyunları, yörelere göre değiştiğinden dolayı bu yazımızda sadece Adıyaman, Urfa ve Antep yörelerimizden birkaç oyunu tanıtmaya çalışacağız.

Kültürümüzün bir parçası olan folklorü yazarken amacımız salt folklorü kaleme almak değil, aynı zamanda söz konusu oyunların folklor eğitiminde de kullanılabilmesidir.

Adıyaman yöremizden Kaluç folklor oyunu:

Kaluç oyununun kostümleri: Bayanların başlarında kofi, kofinin üstüne tülbent bağlanır. Kofinin ön kısmında gümüşten veya altından alınlık takılır. İç kısımda köynek giyilir, üstüne üç etek denilen zübün (kutniden veya kadifeden yapılır) ve üstüne ise ön kısım için peştamal takılır. Bele, gümüş kemer bağlanır, şalvar ve ayaklara yemeni giyilir.

Erkekler başlarına puşu bağlar, gömlek yerine köynek, üstüne yelek giyerler. Alta siyah şalvar, ayaklara çarık giyip bellerine kuşak bağlarlar.

Kaluç oyununda bayan-erkek karışık, boy sıralaması ise uzundan kısaya, kısıdan uzunadır veya ortadan kanatlara doğru kısadır. Ekip, sıralamasını aldıktan sonra hoppa komutuyla hep birden sağ ayakları öne atarak sekme hareketiyle oyuna başlanır. Omuzlar seri şekilde aşağı-yukarı sallanır ve müziğin ritmiyle vücut tümünden hareketlenir. Ekip başının ikinci hoppa komutuyla tohum ekme pozisyonu alınır. Sol eller eteği kav-

ayaklar müziğin ritmine uygun hareketlenir ve sağ ayakla sekme hareketi devam ettirilir. Bayanlar eteklerini silmeye devam eder, erkekler ise, köynek kollarını bir sonraki figür için katlama hareketini yaparlar ve oynayarak ayrılırlar. Daha önce yere dizilmiş kaluçların (orakların) önünde düz sıra oluştururlar; tüm ekip müziğin ritmine göre oyuna devam ederek omuz titretme figürünü yaparlar. Oyunun bu anına kadar, çalınan müzik canlı ve hareketlidir. Ekip başının dördüncü komutuyla erkekler daha önce yere dizilmiş kaluçların önüne diz çökerek, sol elleriyle kaluçları kavrayıp sağ elleriyle eğme figürünü yaparlar.

Bayanlar ise daha önce hilal şeklinde dizilmiş olarak testilerin önünde yerlerini alır ve diz çöküp yakarırlar. Çalınan müzik, hazin ve ağıt biçimindedir. Yalın hazin müzikle yakarış figürü bir müddet devam ettirildikten sonra, aniden hareketli ve canlı bir müzikle birlikte erkekler ekin biçme pozisyonunu alır. Bu pozisyonda, beller bükük, sağ ayak yerden kaldırılmış, sol el ekini kavramış, sağ eli ise ekin biçme halini aldıktan sonra hep birlikte ekin biçme figürünü yaparlar. Bayanlar su testilerini alarak sekme hareketini erkeklerin yanına gelene kadar sürdürürler. Erkekler ise kaluçlarını eski pozisyona bırakıp sağ elleriyle terlerini silme figürünü yaparlar. Bu figür, sağ-sol, sağ-sol ve komutla bir-

Urfa yöremizden Mere-Mere folklor oyunu:

Mere-mere oyununun kostümleri: Bayanlar başlarına tülbent, tülbendin üstüne sarı, yeşil ve kırmızı renklerden oluşan başbağı bağlarlar. Entari ve entarinin üstüne bayan yelege giyilir. Ön kısma ince tül den peştamal bağlanır, ayaklara ise çoraplı yemeni giyilir.

Erkekler, beyaz gömlek üstüne siyah yelek, altta siyah şalvar ve ayaklara çarık giyerler.

Mere-mere folklor oyununu bayan-erkek karışık oynar. Yalnız erkekler veya yalnız bayanlar da oynayabilir. Mere-mere oyuncular düz sıra halini alırlar. Davul-zurna eşliğinde oyunun makamıyla müzik başlar, ekip başının komutuyla sağ ayaklar sol ayakların önüne vurularak oyun başlar ve hep birlikte aniden sola döner. Bu figür, üç defa yapılır. Aynı figürün tersi; sol ayaklar, sağ ayakların önüne vurularak, kafalar ayaklara uygun bir şekilde sağa çevrilir.

Yine komutun verilmesiyle oynanarak üç adım ileri gidilir. (Bu ileri gitmeler sağa doğru olur.) İleri figürü bittikten sonra ilkin sol ayak atılarak geri geri gidilir. Ekip hep birlikte durarak belden ön tarafa eğilir, aynı anda sağ ayak geri atılarak figür biter. (Bu figür, yavaş müzik ritmiyle yapılır.)

İkinci bir komutun verilmesiyle aynı figür aynı müzikle hızlanır, bir süre böyle devam eder. Üçüncü figürde, komutla

Davamız üzerine bazı notlar...

Baştarafı 11. sayfada

savcının elinde duruşmalarda kullanılmak üzere hazır tutulmaktadır.

Üzerimizdeki uygulamanın mantığı:

Aynı suçlamalarla özgürlüğümüzden yoksun kılınan bizlerin neden teker teker, ayrı ayrı cezaevlerinde tutulduğumuz biliniyor. Aslında oyun başından beri çok itinalı bir şekilde planlanmış. Hesaba göre ayrı ayrı tutulacağız, üzerimizde baskı uygulanacak, sindirileceğiz, sonuçta teslim olacağız, birbirimizin üzerine ifade vereceğiz vb! Bu plan ve hedef 1988 yazında FAC TV kanallarından birinde Kürdistan'la, daha doğrusu davamızla ilgili yapılan bir programda açıklandı. Tabii bir Kürt uşak ve aynı karakterdeki bir Alman vasıtasıyla. Bunlar, bizleri kast ederek, "Üzerlerinde iyi kontrol sağlanmalı, zira intiharlar olabilir" diyorlardı. Belli ki bu, dava savcısının hedefiydi.

Bunun bariz bir Gestapo oyunu olduğunu izah etmeme bile gerek yoktur. Üstelik TC ile ortak planlanmıştır. TC'nin 1980'den günümüze pratiği vardı. FAC savcısı kendinden emin işe kalkıştı. Sonuç ortada. Baştan oyunu kavradık, direndik, yurtseverlerin ve diğer dayanışmacı kitlenin desteği, bize güç verdi.

Mahkemenin hazırlıkları yapılıyor denirken, aslında savcı, bu komplo ile uğraşıyordu. Çünkü biliyordu ki, sahte kanıtları ve yalanları ile sonuç alamaz. Savcı şimdi özel olarak bu dava için yetiştirilmiş üç-dört piyonla yetinmek zorunda kalmakta. Tabii diğer Kürt örgütlerinden uşaklar ve "acı" ticareti yapılarak mahkemeye getirilecek güya öldürülenlerin yakınları da var. Peki, sömürgeci vahşet sonucu Kürdistan'da dul kalan, yetim kalan, öksüz kalan binleri kim dinleyecek; FAC'ın kimyasal silahlarıyla katledilen Kürt insanların yakınlarını kim dinleyecek?

Dikkati çekmek istediğim önemli bir husus da şudur: Bizim herhangi bir şahitten korkumuz yoktur. Davamız ve eylemimiz doğru, başımız diktir. Fakat haklı ve meşru bir ulusal mücadeleye karşı, TC ile ortak hazırlanmış piyonlar nasıl kullanılır? Dava Türkiye'de değil, sözümona demokratik olan bir ülkede oluyor. Bir kişi kalkıp da "PKK haksızdır, Kürtler özgür olmamalı, Türk sömürgeciliği meşrudur" derse, PKK'nin ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin haklılığı ile Türk sömürgeciliğinin vahşeti ortadan kalkar mı?

İşte yargılamamızda bu alçakça oyun sergileniyor.

Mahkeme heyeti meşru mudur?

Davanın bir siyasal, bir de hukuki boyutu var. Fakat hukuki boyut talidir. Çünkü, biz ayrı bir ulusun bireyleriyiz. Net bir siyasal amacın ve mücadelenin sahibiyiz. Doğrudan bu mücadele hedeflenmektedir. Kaldı ki tüm hünelerine rağmen dava savcısı da bu gerçeği gizleyemiyor. Gerçekte FAC ve TC hükümetlerinin uyumu olmadan kesinlikle bu dava açılmazdı. Davayı açması için savcıyı yönlendirenler, mahkeme heyetini de yönlendiriyorlar.

Bazı örnekler vereyim: Savcının tutuklama kararı çıkardığı herkes tutuklanmıştır. Evet her tutuklanan mutlaka bir hakim karar işleminden geçmiştir. Fakat gerçekte bu mahkemeler, sadece formalite olmuştur. Belki hukuki olarak bir hakim, dava savcısından yetkilidir. Ama pratikte ve davanın her aşamada yürütülmesinde savcı gerçek söz sahibi olmuştur. Ben tutuklandığımda itiraz ettim. Karlsruhe'den bir anayasa hakimi itirazımı cevapladı. Bu cevapta, "Senin suçun ağırlaştı, PKK'li olduğun anlaşıldı" denmektedir. 13 aydır tutukluyum. Bochum, Bonn, Karlsruhe, Frankfurt seferi yaptırıldı. Kimse bana PKK'li olup olmadığını sormadı. Halbuki her koşulda düşüncemi açıklamaktan, inancımı söylemekten onur duyarım. Şimdi ise Düsseldorf mahkeme heyetinden açlık grevi nedeniyle gelen yazıda, "PKK'li olduğunuz ve Türk devletine karşı savaştığınız için yargılanmıyorsunuz" deniyor. Halbuki savcının tüm iddiaları PKK'nin mücadelesini mahkum etmeye yöneliktir. Bu örnek, davamızla ilgilenen hakimlerin durumunu iyi açıklamaktadır.

Görünürde mektupları ve bizden giden çeşitli yazıları hakimler değerlendirmektedir. Gerçekte ise tümünü savcılık değerlendirmektedir. Mektuplara elkonulduğunda savcı gerekçesini yazmakta, hakimler sadece parafe etmekte.

Kaldı ki başından bugüne kadar dava ile o kadar hakim ilgilendi ki, bize gelen her yazının altında başka hakim adı oldu. Davanın boyutları gözönüne alınca böyle yüzeysel bir ilgiyle hakimlerin konuya egemen olmaları sözkonusu değil. Açıkça savcının yaptığı herşey doğru kabul edilmektedir. Kaldı ki bazı hakimler, hiç de savcıdan farklı olmadıklarını açık seçik sergilemektedirler. Örneğin, "Savcım suçlamaları tek tek ispatlayacaktır" hükmünü peşinen güden hakimler az değildir.

Daha da belirgin örnekler vardır. Dikkat edilirse savcı FAC'taki tüm yurtsever Kürt örgütlerini hedeflemiştir. Bu örgütler, aynı zamanda FAC'ta legal bir çalışma içindeler. FAC istihbaratının izlemesi ya da Türk istihbaratının tespitleri sonucu hedef seçilenler için savcı tutuklama kararı çıkarmaktadır. Tümü Kürdistanlı ve yurtsever bile olsalar, ayrı ayrı çalışmalar içinde olan bizleri "hayali bir güvenlik örgütü"nde birleştiriyor savcı. Bu amaçla ifadeleri ezberletilmiş piyon şahitler kullanıyor. İddianın hukuk düzenlenmesine göre iddiaların yalan olup olmadığının anlaşılması için iki, üç belki de dört yıl sürecek mahkemenin olması gerekiyor. İşte asıl komplo buradadır. Savcı tutukluyor, hakimler de resmen komployu tamamlıyorlar.

Düsseldorf mahkeme heyetinin atadığı güvenlik avukatlarının dünyada bir benzeri var mıdır? Ortaçağın senyör mahkemelerine benziyor. Davacı ve yargıç aynı kişi. Bu tarzda atanan avukatların geleceğin savcılar olduğunu bilebilmek zor değildir. Halbuki bizim avukatlarımız var. İkinci avukat

talep ettik reddildi. Amaç gerektiğinde bizziz bizi yargılamaktır. Benim hayret ettiğim nasıl bu kadar onursuz avukat olabiliyor.

Mahkemenin şekli her şeyi ortaya koymaktadır. Tipik sömürge mahkemesidir. Eskiden köleler, elleri kolları bağlı kafeslere konulup yargılanıyorlardı. Camla kuşatılan kulübelelerin kafeslerden ne farkı var?

Bir FAC dergisi, haklı olarak mahkemeyi ve yargılamaları Nürnberg Nazi suçluları için kurulan mahkemeye benzetiyor. Ancak yanlış; mahkeme benzeyebilir, fakat yargılamanın amacı değişik! Düsseldorf'ta Nürnberg'in, yani Nazilerin intikamı alınmak isteniyor.

Mahkeme heyetinin ırkçı, davamız ve kişiliğimize karşı kin ve husumet güden bir heyet olduğu ortadadır.

Davanın amacını gizlemek için şöyle bir iddia ileri sürülüyor: "Hiç olmazsa dava Türkiye'de değil, FAC'ta oluyor. Bu Kürtler için daha iyi!" Bu çok tehlikeli bir tespit. Peki Türkiye bizi niçin yargılıyor? Halkımızın özgürlüğünü istediğimiz için. Türk devleti, hem sömürgeci, hem faşist. Kürt halkının düşmanı. Biz bunu bilerek halkımızın kurtuluşunu istiyoruz. Birbirine düşman iki tarafın birbirini yargılamaları kavranabilir. Peki FAC bizi neden yargılıyor? Türk devleti ile aynı amaç için. Belki FAC'ta Türkiye benzeri fiziki işkenceye maruz kalmadık -zira ona gerek kalmıyor-, fakat bu dava ile FAC hukuku, faşist Türk devleti hukukunun çok gerisine düşmüştür.

Sonuç olarak: Davamız bir terör davası değildir. FAC emperyalizminin sömürgeci Türk devleti için açtığı bir davadır. Dava Kürt halkına ve özgürlük savaşına karşı açılmıştır. Onurumuzu ve halkımızın ulusal çıkarlarını emperyalist temsilcilere yargılatmayacağız, bundan kimsenin kuşkusu olmasın.

Diğer yandan, bir halkın özgürlük davasını, FAC hukukunun yargılama sınırları içine sokmak, Alman halkı ve demokratik güçleri açısından da çok tehlikelidir. Davanın tüm boyutları ile kavrandığına emin değilim. Bize düzenlenen komplo, Reichtag yangını komplosundan da geniş boyutludur. Dava bir gericilik ve tutuculuk dönemine ve saldırılarına araç yapılmak isteniyor. Şimdiden bu politika, başta Kürdistan olmak üzere dünyanın ezilen halklarına karşı açık yürütülüyor. Dava savcısı ve mahkeme heyeti, Alman halkı adına hareket ettiklerinde iddialılar. Kuşkusuz bu doğru değil. Ama yaptıkları da ortada.

Tekrarlıyorum; her onurlu insan gibi görevimizi yapacak, asıl suçluları sanık sandalyesine oturacağız. Bize yönelimin boyutu ve tehlikeleri dikkate alındığında, ister demokratik dayanışma olsun, ister dışarıda dayanışmacı güçlerden oluşturulan alternatif olsun, bir yargılamanın geliştirilmesi gerekli olmaktadır.

**Dostluk Selamlarımla
Selahattin Çelik
25.7.1989**

Büyük Ekim Devrimi...

Baştarafı 10. sayfada

Ekim Devrimi'yle birlikte bir yandan dünyada yeni bir siyasal denge oluşurken, diğer yandan güne kadar gerek çeşitli proletarya dışı düşünce ve anlayışlar ve gerekse bunlarla aynı sonuca varan Marksizmden her türlü sapmalar mahkum edilmiş ve Leninizm proletarya devriminin ve proletarya diktatörlüğünün teori ve taktiği olarak tek kurtuluş yolu olduğunu ispatlamıştır. Ekim Devrimi'nin zaferiyle birlikte örgütlenme, ittifaklar, mücadele yöntem ve taktiği ve kapitalizmden sosyalizme geçiş sorununun bütün temel esasları inkar edilmez bir biçimde açığa çıkıyordu. Leninizm, proletaryanın örgütlenme ve mücadele esaslarına yabancı ve onu sekteye uğratan her türlü yanlış ve düşman anlayışla mücadele içinde gelişerek bunları mahkum etmiştir.

Ekim Devrimi o döneme kadar farklı bir biçimde, burjuva demokratik devrimlerin bir parçası olarak ele alınan ulusal sorunun da proletarya devriminin bir parçası olduğunu, ulusal sorunun Sovyetler Birliği'ndeki somut çözümüyle ispatladı. Artık gericileşen ve ulusal hiçbir iddiası kalmayan burjuvazinin, ulusal sorunun çözümünde bir adım bile atmadığı, bu tarihi görevin de proletaryaya düştüğü Ekim Devrimi sonucunda ispatlanmıştır. Emperyalizmle birlikte sömürgeler genel sorunu haline gelen ulusal sorun, ancak proletarya önderliğinde yürütülen mücadele sonucunda sosyalizme bütünlüştürülebilir. Lenin, Ekim Devrimi'nde sorunun ele alınış biçimi ve somut sonucuyla bu durumu da net biçimde ortaya koymaktaydı.

Ekim Devrimi'nin siyasal alandaki zaferi, kapitalizmden sosyalizme geçiş süreci içinde

B. Ecevit, Demokratik Sol'un...

Baştarafı 6. sayfada

Mock'la görüşmüş ve ortak ilişkilerden bazı sonuçlara varılmıştı. Ecevit'in ziyareti, bu ilişkilerin derinleşmesini esas alarak, Türk hükümetinin başlattığı uluslararası diplomasi girişimi ve ilişkilerinin bir parçasını oluşturmaktadır. Böylesi bir girişimle uluslararası düzeyde Türkiye'nin itibarı yükseltmek isteniyor.

Öte yandan, toplantı ve konferanslarda ortaya çıktığı gibi, kemalist düşünceler temelinde Avrupa'daki Türkiyeli işçiler arasında milliyetçi duygular sızacak tutulmak ve derinleştirilerek yaygınlaştırılmak istenmektedir. Özellikle Demokratik Sol'un Başkanı tarafından yurtdışında böylesi bir adımın atılması, Türkiye'deki "yeni" politik oluşumun bir yansımasıdır. Dikkat edilirse, TC "Misak-ı Milli" sınırları esasına göre, partiler üstü bir politika olan Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini engellemeye çalışmaktadır. "Milli birlik" şiarıyla hareket eden ve buna göre politikasında sistemleşmeye giden TC, sağ ve soluyla yeni çabalar içerisine girmiş bu-

ekonomik geçiş sorununu da en devrimci çözümüyle geliştirdi. Kollektivizm ve sanayileşme, proletarya diktatörlüğünü güçlendirdi. Burada Lenin'in proletarya diktatörlüğü gibi geçiş döneminde vazgeçilmez olarak inşa edilen devletin ekonomik ve sosyal dayanaklarını güçlendirirken, köylülüğü her alanda proletaryanın bir müttefiki olarak ele aldığını görmekteyiz. Savaş komünizmi olarak tasfiye edildiği II. NEP dönemi kapitalizmin restorasyon olanaklarını tamamen ortadan kaldırdı. Bu ekonomik politika, daha önce örneği görülmemeyen ve proletarya düşüncesi gibi en yüksek düşünce ve yaratıcılığın ortaya koyduğu bir eserdir.

Devrim öncesinde Avrupa'nın en geri sanayi ülkesi durumunda olan Çarlık Rusyası'nın yakınıtları üzerinde inşa edilen sosyalizm, kısa süre içinde muazzam ilerlemeler kaydetti. Üretici güçlerin sömürsüz ve özgür bir ortamda nasıl dev adımlarla ilerledikleri Sovyet deneyinde açık bir şekilde görülmüştür. Toplum, her alanda büyük gelişmeler kaydettiğini, 1929'da dünya kapitalizminin içine girdiği bunalımdan çıkış için yeni bir paylaşım savaşının hazırlıklarını yaparken, Sovyetler Birliği de yaklaşan tehlikeyi farketmişti.

II. Paylaşım Savaşında sosyalist anayurdu savunan ve bunun için 25 milyon insanını şehit veren Sovyet toplumu, sosyalist toplumda insanın ulaştığı yurtseverlik ve fedakarlığı da ortaya koyuyordu.

lunmaktadır. Ecevit bunu sol adına yapmakta ve SHP'nin bu yönlü yetinezliklerini sert biçimde eleştirmektedir. Kemalizmin katı savunuculuğunu yapan "halkçı Ecevit", halka "Kürdistan yoktur" ilkesi ile yaklaşmakta ve kemalizmin inkarcı politikasını alta doğru yaygınlaştırmaktadır.

TC'nin başı faşist Kenan Evren, Silopi'deki gelişmelerin ciddiyetini iç savaş olarak değerlendirenken, "solcu" Ecevit ise, Kürdistan'daki baskıları ve gelişen mücadeleyi inkar etmektedir. Maraş katliamının sorumlusu bu bay, "Kimseye Türkiye faşisttir dedirtmem" demektedir. 12 Eylül faşizminin insanlıkdışı uygulamalarını gizlemeye çalışan bayımız, emperyalist ülkelerin Türkiye'ye yardım etmesini talep etmektedir.

Böylelikle Türkiye, emperyalizm için daha yararlı olacak ve bay Ecevit de tarihsel rolünü oynayarak, uşaklıkta yeni bir mevzi elde edecektir.

**Devrimci selamlarımla
Bir grup ERNK taraftarı
Viyana/26.9.1989**

DAWEYÊN PKK LI ALMANYA ROJAVA

Di vê koçberê de imperyalizm Ewropi dixwaze li diji PKK mehkeman veke. Lê belê ka çine bingehên ku dixwazin van daweyan li ser wan ava bikin? Sedem û daxwaza van daweyan çine? Tiştên ku em dikarin li hemberê êrişên imperyalizmê bikin, çine?

Belê, divê em li ser van pirsan baş bisekinin. Divê em van pirsan bi firehi şirove bikin. Imperyalizm, di politikayên xwe yên her rojê de kêferateke wusa datîne pêşiya xwe, ku hemû kar û barên PKK ên li Tirkîyê, Kurdistanê, rojhilata Navin û Ewropayê mîna karên "terorizmê" bide şani kirin.

Em dikarin divê xalê de bibêjin, ku hevalên me bi xwe ji bûne sedema hinde şaşî û xwediyên hinek gunehan. Hevalên me ji ber hinde şaşiyên xwe yên li Ewropa, Rojhilata Navin û heya li Tirkîyê ji bûn sedem, da imperyalizm bê ser me û berê xwe bide xebatên me. Ew şaşiyên ku ji hêla hevalên me ve pêkhatin, bala cihanê kişandin ser me û cesaret dan gelek derdoran, da berê xwe bidin me û bi vî rengî daweyan li diji me vekin.

Ji demeke dirêj e, em li ser kêmanî û şaşiyên hevalên xwe disekin. Ji ber ku hevalên me rastiya imperyalizmê baş nedizaniyên, her carê xebata wan di cihê xwe de dima. Bi rengeki basit û seresere xwe nêzikê xebatên karvaniyê (pratikê) dikiran. Me navê van şaşiyên ji berê ve danibû: Şaşiyên koçbera nakokiyên teori û pratikê. Ne tenê li Ewropa, li welat ji û li her deran ji, ev şaşî hatine ditin. Lewma ev şaşî, rê li pêşiya gelek hundabûn û ziraran vedikin, bûne bingehên ziyarên mezin.

Divî bû em xwe ji komplo û provakasyonên imperyalizmê biparêzin û li Ewropa rê ji bo vekerina mehkeman li diji me venekiriba. Lê ji ber xwe-negihandina taybetiyên serokatîyeke şoreşger, ji ber liv û tevgerên bê pîlan, ji ber hundakirina kontrol û otorîteyê, ji ber ne-seferber-kirina hemû derfet û delivan, ji ber nexwedî-derketina li fermanan (talimat) û nebûna hîmetê ji bo keda Partiyê, rê ji bo êşên mezin û li ser vî bingehê ji ji bo mehkemeyên imperyalizmê vebû. Heke heval nebûbana sedema rewşeke wusa û neketibana nava rewşekî bi vî nolê, me dikarî heya niha pêşveçûnên gelek mezin bikarbanîya û pêşketinên pêwîst avabikiribana. Di vir de em naxwazin bibêjin, ka kîye, kîjan kese berpirsiyarê van şaşiyên. Me berî niha vî pîrsê bi firehi eşkere kiribû. Niha em dixwazin lêkolîneke politîkî li ser vî pîrsgirekê bidin destpêkirin. Lêkolîna me wê girêdayê dirokê be û divê xwendevanên me armanc û ditînen politîkî yê kûr ji xwe re ji wê derxin.

Çi tekiliyên Ewropa bi PKK re hene? Kîjan pêwendî xwe didin şani kirin? Ji bo bersiva van pirsan, divê em bera lêkolînên xwe bidin Tirkîyê. Weke tê zanin, ji berê û heya niha Tirkîye, her demê mîna cendirmekî imperyalizmê xwe livandiye û karê xwe kiriye. Ji dema împaratoriya Osmanî heya niha Anatoliya bûye navendek ji bo Ewropayê. Pêşemîn di dema Komara Tirkîyê ya nuh de, ev bêhtir wusa bûye. Di dema Komara Tirkîyê ya nuh de, tekiliyên wan bêhtir xurt bûn. Bi taybetî rejîma 12'ê Êlûnê di daxwaz û fermanên NATO û Cîvaka Ekonomîkî ya Ewropa, ku hevalbendên serdestên Tirkîyê ne, dest dani ser dewletê. Bingeha van tekilî û pêwendîyan di serî de ev bû, ku li pêşiya xebata me ya şoreşgerî çeper û keleman avabikin. Ji ber ku, bilindbûna şerê serxwebûnê li Kurdistanê, sîd û berjewendên wan ên li Rojhilata Navin û bi taybetî ji li

Tirkîyê heya bêgotin, dilerizand.

Ji ber van sedeman imperyalizm, her rojê komplo û provakasyonên bi dîzi li hemberê me pêşvedibir û dixwest di dawiyê de li diji me mehkemeyan veke. Pêşî xwestin bi hinde komployan zirav, PKK bizivirinin partîyeke "demokrat" û nerm. Lê imperyalizm di vî pilana xwe de bisermeket. Nikare biserbikeve ji. Lewma vî rojê girêdanên xwe bi kes û derdorên xwespar (teslimkar) û hevxebatkar re xurt dike, bi şeweyekê bînişê arikariyên xwe pêşkêşî hezên dij-şoreşê dike. Xwe nêzikî kesên dilsar, bî bawerî û rîzi dike. Kî nî bî gotin imperyalizm, şereki giran li diji tîkoşîna gelê Kurdistanê û pêşengê vî tîkoşînê Partiya me PKK, bîrevêdibe.

Imperyalizm, her rojê komployan xwe yê cure-cure bi şeweyekê datîne holê. Dixwaze bi sextekarî xwedî li pîrsa Kurdan derkeve. Gotinên xwe yê bi vî nolê dike, *"Gelê Kurd bindest e, her babê zori û zehmetiya dikişîne, em dikarin wan mîna biyanîyên din bipejirînin."* Ji hêla din ji dibêje, *"Em li hemberê rejîma 12'ê Êlûnê ne."* Li ser pîrsa perçiqandina mafên mirovan li Tirkîye disekine. Vî pîrsê dike perçeyek ji dan û standinên xwe û benîştê di devê xwe de. Di parlamentoyên xwe de behsa mehkumkirina cuntayê dike û gelek tiştên din tîne ser zîmanên xwe.

Heke imperyalizm rastî xwedî li gotinên xwe derketiba, me ji qedrê wê digirt. Lê belê em baş dizanin, ji ber çî imperyalizm wan gotinan dike. Çî rastîniya van gotinan heye? Em dibînin, ku bi xebatên ji bin ve dixwaze PKK ji holê rake. Rewşa me ji, bike mîna rewşa hezên çep ên Tirkîyê. Lê PKK li pêşiya êrişên imperyalizmê serê xwe neçemand û danonî. Li ber derî û dergehên împaralistan hestîrên çavan û rondikan nebarand, Şerê gelê me yê ji bo serxwebûn û azadiyê bi hemû derfetên pêşvebir. Heya vî rojê piştî xwe tenê daye gelê Kurdistanê. PKK, xwe li ser hebûnê gel bilind dike. Ji ber vî yekê ji, hemû kes û derdorên hevxebatkar ketin nava rewşa mirînê. Ji bo ku imperyalizm wan ji mirînê xilas bike û berjewendên xwe biparêze, komplo û provakasyonên cure-cure li hemberê tevgera me û Partiya me da destpêkirin. Di serî de xwesteka kuştina Papa danin pêşiya xwe, da li ser vî bingehê bibêjin, "PKK reksistîneke terorîst e." Bi vî yekê dixwestin çembera politîkî ya ku cuntaya 12'ê Êlûnê zivirandibû, bişikînin û rejîmê mafdar bidin xweya kirin.

Di sala 1984'an de bêhna mihacîrîyê (ilticayê) xwe gihand hemû tevgerên çep ên Tirkîyê. Hêdî hêdî li derveyî welat bûn kole û xulamên imperyalizmê. Di serî de rêksistîna bi navê Dev-Yol kete nava vî rewşa gemar. Bi alistîna çend hestuyan ji ser maseyên împaryalizmê, hatin xapandin û bûn parêzkarên jiyaneke tevlihev û bî armanc. Lê belê Partiya me PKK, her demê li ser bingeha hima gelê xwe, di bingeha hemû qirkirin, kuştin û talankirina gelê me de imperyalizmê ditiye.

Ji ber ku imperyalizm bi hemû kar û kirinên xwe nekari PKK li ber deriyên xwe dermale bike û nekari PKK ji rastiya xwe dûrbixe, vî carê ji destên xwe dirêjî komployan mezin-tir û bi pilantir kir. Senaryoya kuştina Serekwezîrê Swêd zivirad. Ev mirov xwedî li doza demokratiya burjuwazî derdiket, sinc û rawanê wê diparast. Li hemberê leza çekirina çekan radiwestî, ku imperyalizma Emerîka Bakur û peymana NATO li ser vî jiyana xwe avadikin. Ji aliyê din ve ev mirov, di hemû karên xwe de, yê di derbarê pîrsa Kurdistanê û PKK de nekari biserkeve. Belê Palmê bi xwe, mîna

şantiyeke bi serê xwe bû, ku nûneriya raman û baweriyên burjuwaziya demokratî dikir. Gava PKK bi tevayî bû xwediyê gelê Kurdistanê, êdî otorîteya Palmê ji ji bîni li ser gelê Kurdistanê nema. Hemû pîlanên împaryalizmê, ku ji 15-20 salan vir ve hatibûn amadekirin, tev ketin ber bayê û çûn. Tengasiyeke Palmê ji ev bû, ku di şerê Îran û Iraqê de nekaribû lihevhatinekê çêbike.

Sedemên ku me li jorê rêzkirine, bûn bingeha pilana imperyalizmê, ji bo kuştina O. Palme. Di vî pîrsê de zincîreke komployan bi pîlan hat amadekirin û împaryalist xwestin du çivikan (çûkan) bi yek kevîrî binin xwar. Ji hêlekê wê ji Palmê xilas bûbûyan, ji hela din ji wê Partiya me PKK di vî pîrsê de gunehkar bikiran û terorîst bidana şanikirin. Dixwestin çarçîva xebatê li pêşiya me teng bikin û derfetên manevreya me bisekinin. Împaryalizma ku bi vî bir û baweriyê xwe ditevgirand, di vî rîyê de hemû hezên xwe bikarîni. Da me ji Ewropa derxin. arikariyên gelê me ji bo şerê serxwebûnê li wan deran bidin birrin, berê hezên xwe yê mîna polîsan dan me. Rastî, pîlanên wan gelek bi baldari hatibûn amadekirin. Le disa ji nekarin, bi rîya kêmanî û şaşiyên hevalên me, xwe bigihînin encameke li gora dilê xwe.

Niha ji em dixwazin bibêjin, ka kesên provakator û likidator (tasfiyekar) kîne. Ew kesên, ku di girtîna hevalên me de arikariya polîsên Almanya Rojava kirine, kîne? Ev kes, li pêşiya mehkemeyên (dadgehên) Almanya Rojava xwestine bi derewên xwe tiştên nebûne bixin stuyê hevalên me. Di pêkanîna van komployan de bûne arikarên imperyalizmê. Ji berê û heya niha imperyalizma Almanya Rojava dibêje, *"Di destên me de materiya hene, ku îspat dikin PKK ketiye nava xebatên terorîzmê."* Lê belê ev gotinên wan heya niha ji û herweha dokumanên wan, ji gotinên çend kesên teslimkar hin nebuhrîne. Rastî împaryalîst, her gavê dikare ji xwe re zigurdekî peyda bike û bine, û ev zigurd ji gotinan li ser me her bike. Hemû keftûlaftên imperyalizmê û dûvikên wê yê ji bo terorîst şanikirina tevgera me, heya niha di avê de çûne. Gava ev kirinên wan tev di avê de çûn, Partiya me ji di cihanê de bêhtir deng da. Mafdarî û rastîniya doza me xurttir bû, mafdariya me bi dorfirehî hate pejirandin.

Diroka van komployan xwe dirêjî sala 1980'an dike. Lê belê di vî peyvajokê de hisaba împaralistan ev bû, ku sala 1988'an bibe sala hesabê dawiyê, li gora berjewendên împaryalizmê û faşîzma li Tirkîyê. Ji bo vî ji xwestin, hevxebatkarên xwe bixin nava rêzên PKK. Xeleka dawî ya pilana wan ev bû, ku piştî girtîna kadroyên me yê kargêrî, Partiyê bidin destê çend kesên tîrsonek. Kesên tîrsonek ên ku kesaniya wan gelek erzan û jar ketibe, da li cihanê "mîzgîniya" avakirina partîyeke nuh bi navê PKK'yeke nerm, "demokrat" û liberal bidin nasdan. Dixwestin wusa bikin, çawa ku di sala 1983'an de bi serê çepê Tirkîyê anibûn. Bi rastî împaryalizm di pîrsên vî nolê de, bûye xwediyê serpêhatînen gelek dewlemend. Da tiştêkî wusa bi serê me ji binin, împaryalist li her derên Ewropa, li Rojhilata Navin û di hundurê welat de amadekariyên mezin kiribûn. Aramancî wan ev bû, ku di mehen Tebax û Êlûnê de Partiya me PKK ji holê rakin. Tîrsonek, hilweşandkar û zarên Turaniyan bi van xewn û hêviyan radibûn û rûdiniştin.

Mehkemeyên ku niha Almanya Rojava dixwaze li diji me veke, xwediyê taybetîyeke bi serê xwe ne, ji ber ku di bingeha wan de hinek tiştên

huquqî hene. Ew ji şaşiyên hevalên me yê berî niha bi çar salan in.

Mehkemeyên ku Almanya Rojava li diji me vedike, bi wê hêviyê ne, ku di şexsiyeta PKK de hemû tevgerên Rojhilata Navin mehkum bikin. Di daweyên li diji me de Almanya Rojava behsa kuştina mirovekî dike. Lê cuntaya faşîst her rojê li Kurdistanê qirkirinan bi navê pêşketin û bajarvaniyê (medeniyetê) li ser gelê me pêktîne û kes ji dengê xwe nake.

Tevgera me û Partiya me, çî karên kuştinê li derveyî welat pêkneaniye. Pîrsa me li Ewropa, pîrseke politîkî ye. Em tevgerêkî rizgariya netewî ne. Belê împaryalizm di ferhenga xwe de, navê rizgariya netewî "terorîzm" daniye.

Nêzikbûna împaryalizma Almanya Rojava ji mehkemên li diji me re, nêzikbûneke faşîzmê ye. Ji her cure demokratiya mirovatiyê dûr e. Herçiqasî niha Hitler nine ji, lê hin metodên wî bikartên. Derketina hevalên me li pêşiya mehkeman, ji aliyê pêwîstîya xwe, mîna ya Georgî Dimitrov e. Lewma ji, wê dengeke xurt ê mîna Dimitrov di nava netewan de bide.

Almanya Rojava dibêje, ku PKK li Tirkîyê û Rojhilata Navin gelek tiştên li çewtî zagonan kiriye. Başê, ma çî karê Almanya Rojava bi wan heye? Çî berpirsiyariya Almanya Rojava di derbarê wan de heye? Ma zagon û rêdariyên wan hene an ne? Bi rastî, doz û daxwaza Almanya Rojava di vî barê de bîhişîyeke mezin e. Emê bersiva vî yekê bi dijiwariyê bidin. Emê kêmaniyên hevalên xwe ji ji holê rakin û wan kêmanîyan li gora zagonên Partiyê biverisînin.

Ji berê ve dewleta Alamanya Rojava bi dewleta Tirk re xwediyê teki-liyên gemar e. Di vî pîrsa dawiyê de, ev rewş bêhtir bi zelalî derketiye pêşiya çavan. Divê ev baş bî zanin. Ev pîrs, di rojnameya Serxwebûn de bi zîmanê Tirkî, bi firehî hatiye şirovekirin. Em niha bi dirêjahi li ser vî namûnî û li vî girîngiya vî yekê ji nine. Hin di dema rûxina împaratoriya Osmanî de, Almanya Rojava her karêkî ji bo parastin û dirêjkirina temenê dewleta Osmanî dikir. Niha ji, ji dema aloziyên Komara Tirkîyê piştî salên 1980'an heya vî rojê, arikarî û pêwendiyên xwe didomîne. Di avakirina Komara Tirkîyê de Hitler, arikariyên gelek mezin pêşkêş kiriye. Di şerê cihanê yê yekemîn de, rêksistîna bi navê "Îtîhad û Terraqî" piştigirîya Hitler dikir, şêha ji Tirkîye di şerê cihanê yê duwemîn de piştigirîya faşîzma Hitler kiriye. Gava Hitler bi xwe ji ev pîrs dani ser zîmanê xwe, digot, *"Ez şagirtê Kemal im."* Herweha, di hatina cuntaya faşîst de dewleta Almanya Rojava roleke mezin leystiye. Niha ji bi her rengî, ji aliyên aborî, leşkerî û politîkî ve, piştigirîya dewleta Tirk dike. Ji ber vî yekê ji niha dewleta Tirkîyê bi rengên Almanya Rojava hatiye sêwax kirin. Bi rîya Almanya Rojava, Cîvaka Ekonomîkî ya Ewropayê dixwaze Tirkîyê bi xwe ve girêbide û daxwazên berjewendên xwe bicîhbine. Lê di bingeha rastîniyê de, tê ditin, ku împaryalizma USA vî rîyê dide ber Almanya Rojava, û erk û delametan dide belavkirin. Di arikariyên ji bo rejîma Tirkîyê de, dewletên Îngîltre û Firense cihê duwemîn û sêwemîn digirin. Bi milyonan karkerên ji Tirkîyê di şantiye, fabrika û desgehên Almanya Rojava de bi erzani tîrê gerandin û şixulandin.

Girînge mirov pêwendî û girêdanên di navbera Tirkîyê û Almanya Rojava de, bi rengeki diroki fahmbike. Pîrsa di navbera me û Almanya Rojava de, ne mîna ku dixwaze şanîbîke ye, ne pîrsa kuştina çend kesan e. Pîrs, pîrsa piştigirîya Komara Tirkîyê ye û parastina wê ji hilweşandin û rûxinê ye: herweha pîrsa parastina

berjewendên xwe yê aborî ye. Li ser bingeha van rastiyan Almanya Rojava dixwaze di mehkemeyên ku wê veke de, ji bo veristîn û çareserkirina vî pîrsgirekê; hemû dewletên Cîvaka Aborî ya Ewropayê bikişîne keleşa xwe. Împaryalizma Emerîka Bakur ji wusa dibêje Almanya Rojava, *"Herçiqasî em PKK weke rêksistîneke terorîst dibînin ji, em nikarin tiştêkî li diji wan bikin, ji ber ku PKK heya niha tiştêkî direkt li diji me nekiriye."*

Herçiqasî pêwendiyên di navbera USA û Tirkîyê de gelek xurtin ji, heya niha USA mîna Almanya Rojava rastûrast êrişê me nekiriye. Ev rastiyeke, ku Almanya Rojava xwe, mîna xwediyê Tirkîyê dibîne û dewleta Tirk ji di Rojhilata Navin de mîna leşkerî împaryalizmê tevgera xwe dike. Hisabên Almanya Rojava ji berê ve, ji sala 1983'an ve, hene. Lê me ji heya niha bi xebata xwe, bi hişyariya xwe û bi baldariya xwe, komployan wan bi rêzê vala derxistiye. Me şoreşgerîyeke li gora her derê daye şanikirin. Me îspat kiriye, ku PKK her yekê û tucaran perçe nabe, nerm nabe, nabe liberal û nabe "demokrat" ji. Tenê PKK, li her deran û di hemû deman de, şoreşgerîyeke rast û dirust bîrevêdibe. Ji ber ku PKK, tucaran ji rîya serxwebûn û azadiyê venagere. Çî-qasî Almanya Rojava arikariyên mezin bide provakatoran ji, çî-qasî wan bi xelat bike û diyarîyan bide wan ji, provakator disa ji nikarin bibin hêzêkî li hemberê PKK. Wan dixwest, di nava rêzên PKK de, ew bi xwe tola xwe hilînin. Dixwestin PKK di destê xwe de bikin navîngeke ji bo jiyaneke bi taybetiyên qirêj û gemar. Lê PKK xurt bû, rêksistîneke mîna ji polayê bû, xwediyê yekîtiyeke îdeolojîkî û rêksistîni bû, bi seranserî hevîrtî bû...

Dewleta Almanya Rojava bikaranînen dewleta Tirk baş dizane. Dizane ku her rojê kuştin, her rojê darvekirin, her rojê talan û wêran kirin heye, girtin û hingavtin heye. Lê paçikan dixêguhên xwe û çavên xwe digire. Çîma, ji ber çî? Ji ber ku xwedî li hevîrtîna xwe ya stratejîkî ya bi dewleta Tirk re, derdikeve.

Piştî ku di sala 1988'an de pêşveçûneke li gora pîlanên wan pêknehat, artêşa Tirkîyê faşîst ji di şer de însiyatîfa xwe hunda kir. Ji aliyê din ji gelê Kurdistanê di bin alên Parti, Enî û Artêşê de rêberî, yekîti û hima xwe peyda kiriye. Êdî rê ji bo provakatoran nemaye, ku bikaribin rastûrast li hemberê Partiyê bisekinin. Lewma êdî gotinên bi xîzî yê mîna, *"Bila PKK ji serokatîya xwe qutbibe"* dikin û paşê ji dirûşmeyên bi şerm ên mîna, *"Erê ji bo PKK, ne ji bo APO"* hildidin. Bê guman, kesên vî nolê, gelek eşkereye ku hevxebatkar û girêdayîyên polîsên dewletên Rojava û rêksistînen îstixbaratê yê mîna CIA û SAPO ne.

Ji ber van rastiyan, di dadgehên wan de em parastina xwe ya kesani li ser vî bingehê nakin. Emê doza serxwebûn û azadiya gelê Kurdistanê biparêzin, emê mafdariya şerê xwe bidin şanikirin. Emê êrişên dewleta Almanya Rojava, arikariyên wê yê ji bo kuştin û koçberkirina gelê me, xî-nîzi û rûşeyîna wan eşkere bikin. Di vî şerî de dewleta Almanya Rojava li diji me wusa dibêje, *"Ev terorîst in, giranbuhatiya jiyane nîzanin, nîzanin nînin, bîxvun û vexvun û bîpeyvin..."*

Di van êriş û komployan de, di serî de peyayên "Komkarê" cihê wê girtin, bi bî şermî û fedî, bi navê mafên çand û zîman di televizyonên împaryalizmê de êrişî doza gelê me ya pîroz, êrişî doza serxwebûn û azadiyê kirin. Dixwestin tevgera me bi terorîzmeke rêksistî ve girêbidin.

Hêviya wan reformîstan ev bû, ku PKK bikişînin welatên Ewropî. Di

bin navê bajarvani û şaristaniyê de PKK li Ewropa bi bendan girêbidin, bixin bin serdestiya sosyal demokrasîya Ewropayê. Lîva xwe bi vê bir û baweriyê dikiran. Bîngeha ji bo partîyeke nerm ji. ev bû. Dixwestin me ji şoreşgerîyeke hemdemî dûr bikin. Lewma digotin, *"Em ji berê weke we bûn, lê niha em li Ewropa gelek pêşveçûne, çavên me xweş vebûne."* Me xwe li diji daxwazên wan livand û me xwe bêhtir xurtkir. Bi bilindkirina şere xwe, me wan li pêşberê dirokê mehkum kir.

Me li hemberê daxwazên wan, ku me bikin dîvikê dewleta Almanya Rojava, li ber xwe da. Me rûreşîya wan ronak dani pêşîya çavan. Me jiyana di daw û himbêza sosyal demokrasîyê de mîna barê mirîneke giran dît û nasî. Ji ber van rastiyan jî, bi çavsortirin êrişî tevgera me kirin û gotin, *"Derfet nine ku mirov bikaribe bi şerê çekdari biserkeve, xeta we li Kurdistanê terorîzmê bi xwe re tine."*

Çawa ku di zindanên Diyarbekrê de me xwe li hemberê faşîzma Tirkîyê ragirt û li ber xwe da, çawa ku me wan zindanan zivîrand kelehên berxwedanê, emê weha ji li vir, di zindanên Almanya Rojava de nûneriya gelê Kurdistanê bikin û emê rêberîya şoreşgerî ya bi navê PKK şanî teviya cihanê bikin. Emê bi dirêjahî girêdan û pêwendiyên Tirkîyê û Almanya Rojava binin zimên û şirove bikin. Emê yek bi yek, hemû kuştin, talan û qirkirinên li ser gelê me û welatê me bidin şanîkirin û bihejmerin. Emê hemû bikaranînan wan ên li diji viyana gelê Kurdistanê û gelên herê-

mê ronahi bikin û wan berjêr bibin. Emê hemû rûreşiyên wan zelal bikin.

Di salên şerê cihanê yê duwemîn de faşîzma Hitler dixwest, di şexsiyeta G. Dimitrov de sosyalîzmê derêxe pêşîya dadgehê. Niha ji Almanya Rojava bi hêviyên hilweşandina PKK, dixwaze Tevera Rizgarîya Netewa Kurdistan birindar bike û tune bike. Lê belê çawa ku G. Dimitrov wan dadgehê zivîrand mehkumkirin û pirsyarkirina faşîzmê û kirinê faşîzmê yê gemar li dîv hev da rêzkirin, weha ji emê vê carê di avahiyên dadgehê de berxwedaneke mezin bilind bikin. Emê careke din di dirokê de faşîzma û imperyalîzma Almanya Rojava li pêşîya dadgehê pirsyar bikin. Careke din wê hakimên wan bîne mehkemekirin. Emê hemû hakimên wan bidin ber xwe, ji hakimê Dimitrov, Moltkê heya bigihe hakimên hevalên me yê niha, ku dixwazin ava jîyanê bidin dewleta Tirk û li diji serxwebûn û azadiya gelê me şerê dikin.

Emê rûpel bi rûpel, hesabên deftera Moltkê vegerinin, ku di avakirina artêşa faşîstan de roleke mezin leystîye û berjewendên imperyalîzma Almanya Rojava heya vê rojê parastîye. Emê rola Moltkê û arikariyên wî yê di qirkirinê li Elezîze de derêxînin pêşîya çavan. Moltkê di avakirina qîşleyên Kemalîzmê de, yê ji bo zarokên Kurdan ku di encama qirkirinan de sêwî mabûn, arikariyên gelek mezin pêşkêş kir û rîsteke bîngehin ji bo faşîzmê di navbera salên 1930 û 1936'an de leyst. Kin bê gotin, di domana dirokê de dewleta Almanya Rojava herdemê şer li hemberê gelê

me birêvebiriye.

Di van dadgehê de, emê rola Almanya Rojava ya li diji tevgera demokrat li Tirkîyê ji bidin xweya kirin. Bi daxwaziya USA, ji her alî ve Almanya Rojava arikariyên gelek mezin daye rejîma 12'ê Êlûnê. Li ser bîngeha pilanêke di vê barê de, Serokkomarê Almanya Rojava û Wezîrê Karên Derveyî çûn Tirkîyê. Çûyina wan ji ber van rastiyan bû.

Li diji Hilgavtina 15'ê Tebaxê sala 1984'an, her carê Almanya Rojava arikariyên xwe pêşkêşî dewleta Tirk kir. Di serî de ji aliyên leşkêrî artêşa Tirk da fêrkirin. Teknîka xwe bi erzani dani ber destê artêşa faşîst. Ji bo xurtkirina şerê taybetî, hemû zanîn û tecrubeyên xwe pêşkêş kir. Kuçikên polîsan ên di şerê gerilla de tîn bikaranîn, da dewleta Tirk. Bi hemû azîne û metodan kontrayên dij-şoreş amadekirin.

Vêca niha ji bila kerem bikin mehkemeyên xwe vekin. Em jî, rola wan a reş û gemar li pêşberê dirokê şanî mirovatiyê bikin. Emê deynin pêşîya çavan, ku bi azîneyên Hitler xwe dilivînin û bi bikaranînan derveyî demokrasîyê li diji hemû gelan û heya gelê xwe jî dimeşin.

Emê bidin xweya kirin, ka giringe ki bê pirsyarkirin û li diji ki mehkeme vebî? Ki wê çawa mehkeme bibe? Di serî de emê pilanên NATO yê li ser Kurdistanê eşkere bikin, ji ber ku ev mehkeme di baregeheke NATO de çêdibe. Niha sekreterê NATO, ku ew jî kesekî Alman e, weha dibêje, *"Ne ji bo PKK, erê ji bo otonomîya ji Kurdistan re."* Ev gotin bi eşkeretî, di kovar

û rojnameyan de hatîne belav kirin. Emê ji şanî bikin, ka çawa NATO, Civaka Aborî ya Ewropî û Parlamen-toya Ewropî ji bo kuştina peyayekî xwe cihane dihejinin, lê li pêşberê qirkirinê ku her rojê li Kurdistanê dibin çavên xwe digirin û bêhtir arikariya rejîmên faşîst dikin, her babet teknîkê, gazên kimi û her şêwe çekên giran pêşkêşî wan dikin.

Li kêleka tiştên ku me li jorê rêzkirine, emê rola Kurdên hevxebar-karên dewleta Almanya Rojava û teviya imperyalîzma Ewropî ji bidin şanîkirin. Emê li ser wan kes û derdoran bisekinin, ku barên raporê gihandine ezbeniyên xwe. Ev kes û derdorên nemîrov, ji bo Kurd û Kurdistanê hêstirên derewin ên mîna Krokodîlan dirîjinin, lê ji aliye din jî her rojeke nuh kompoyên bê hesab datînin pêşîya xwe. Di domana van daweyên xwe de, emê yê sextekar ku bi navê sosyalîzmê xwe ditevgirînin û rastiya wan jî, şanî gelên cihanê bikin. Emê rûçikê wan kes û derdoran rind ronahi bikin, ku di metropolên imperyalîzma Ewropî de bûne parêzkarên jiyana xwe ya kesani û taybetî. Emê bibêjin, ka çawa bi navê çepitîyê, sosyalîzmê, demokrasîyê, pêşketîyê û komûnîzmê bangên xwe dikin, lê di naveroka xwe de dixwazin sosy-alîzma şoreşgerî bînerdbikin.

Belê, heke em li gora vê pilanê bikaribin herin, bîguman, emê bikaribin ne tenê imperyalîzma Almanya Rojava, herweha teviya imperyalîzma cihanê, NATO û Civaka Ekonomîkî ya Ewropî jî, li pêşberê dirokê û gelê xwe mehkum bikin.

Eme destanên lehengî û qehremanîyê mîna yê li Diyarbekrê rêz bi rêz pêşvebibin. Şoreşa Kurdistanê wê bilindtir bibe. Sosyalîzm û demokrasî wê bîn parastin. Gavên nuh ên xurt, di doza serxwebûn û azadiya gelê me de wê bîn avêtin. Çi dibe bila bibe, PKK wê her PKK bîmine. Xurtiya PKK ji mafdariya doza gelê Kurdistanê tê der. Li hemberê her cure tehdît û santajên imperyalîzmê û faşîzmê, her rojê PKK bêhtir dibe mîna polayê û xurt dibe.

Li diji hemû zoriyên mezin, emê bi mafdarî û derfetên teng û piçûk xwe biparêzin û li ber xwe bidin. Emê bikin ku dirok careke din bi serkeftîni bê xemilandin û xwe bine zimên. Ev mehkeme mîna engîzasyonên Hitler in, lê bîguman, emê bi serbilindî ji wan derbas bibin. Li hemberê imperyalîzmê û faşîzmê, biryarên ku wê werin der, wê ji bo me bibin bîngehên gaveke nuh û xurt.

Di dadgehên imperyalîzma Almanya Rojava de, emê mafdarî û rastîniya doza gelê Kurdistanê binin zimên. Di van dadgehê de jî, emê nîşanên serkeftina şer û têkoşîna xwe hildin baniyan. Dibe ku em hinek cezayan bigirin, di vê rîyê de em çend şehîdan ji bidin, belê doza me wê berdewam bike. Rastiya me, xurtiya me û mafdariya me, ji hima me ya şoreşger û internasyonalîst tê. Cewherên partîyeke şoreşgerî wusa giring xwe îspat dikin. Em xwe jî, bi vê doza xwe, xwe serbilind dibînin. Bîguman, di vê dozê de, gelê Kurdistanê yê mîrxas, Partiya ma ya şoreşger û internasyonalîzma pîroz wê biserkevin.

Dagîrkerên Tirk ên faşîst di nava tengezariyên mezin de ne

Hilpişkîna Payîzê şerê me yê rizgariya netewî pêşvetir bir

Destpêk di rîpela dawî de hêzên dagîrkeran vedan, ku dewriye digeriyan. Gelek serbazên dagîrkeran hatin kuştin an jî birindar ketin. Di vî şerî de jî du gerillayên ARGK şehîd ketin.

ELBAK: Di dawîya meha Êlûnê de gerillayên ARGK êriş birin ser zivîngên Bulgurlu û Orenkaya gundê Işikli û gundê Kirbali navçeya Elbak êrdîma Wanê. Lêdanên mezin li eşîrên paşverû hatin xistin, ku hevxebar-kariya dagîrkeran dikin. Piştî van pêşveçûnan, hinde operasyon ji aliye hêzên dagîrkeran û hêzên eşîrên paşverû bi hevkarî hatin pêkanîn. Operasyon, li Çiyayên İbrahim Begê bi rojan berdewam kirin. Dagîrker, nekarin xwe bigihînin encamê û tişteke ne-kete destê wan. Di encamê de serekên eşîrên paşverû û xulamên wan neçare man, ku ji gundên Elbakê birevin. Niha ev eşîrên paşverû xwe ji gundan dîrdikin û destpêkirine, ku herin bajarên.

Di encama livbaziyên ji aliye ARGK pêkhatin de, otorîteya ARGK ji li êrdimê gelek xurtbûye. Ji aliye din, dagîrker ji tîrsa xwe nekarin dibistanên li heremê vekin û destpêkirina dema dibistanan ji bo demên pêşîn hiştin. Hemû "mamhostayên" li gundan rîvîyane bajarê Wanê. Piştî pêşveçûnên li êrdîma Botanê, niha ji li êrdîma Wanê bûyerên gelek pêwîst xwe didin şanîkirin. Avahiya eşîrvani ya feodal û politikaya asimilasyonê ya dagîrker, li êrdîma Wanê ji lêdanên mirînê digirin.

Li Çiyayên İbrahim Begê, roja 26'ê Êlûnê serê beyanê ji şerê duwemîn çêbû. Dagîrker, bi tîkiliya 450 hevxebar-karên ji eşîra Ertuşîyan, operasyonê herî dorfireh pêkdanin. Ev eşîra welatfiroş, şop ji bo hêzên dagîrkeran diajot û rastûrast tevli şerî ji dibû. Di domana operasyonê de, gerillayên ARGK gelek caran daf li pêşîya

hêzên dagîrkeran vedan û lêdanên mezin li wan xistin. Flundabûnên ji hêzên dijmin xwe gihandî hejmarên bilind. Beyana 26'ê Êlûnê ji dagîrker ketin dafêke pêşmergeyên ARGK. Gelek kes ji hêzên dijmin hatin kuştin an jî birindar kirin. Rojname û weşanên dagîrkeran dan bihistan din, ku sê serbaz (esker) û endamekî komên tevgera taybetî birindar ketine.

Şeva 27'ê Êlûnê jî pêşmergeyên ARGK êrişek birin ser gundê Yukarîkûme navçeya Elbakê. Di navbera parêzkarên gundan û pêşmergeyên ARGK de şerêkî dijwar derket. Şer gelek saetan berdewam kir. Hêzên ARGK di dawiyê de karin bê hundabûn xwe ji cihê şerê dîr bikin û vegerin parêzgeha xwe. Piştî ku hêzên ARGK vegerin baregeha xwe, deh karkerên ku di xebata avakirina karakola gund de kar dikiran, mecbur man ku dev ji karê xwe berdin. Xebata avakirina karakolê ji bi vî awahî hat sekinandin.

MELETÎ: Ji aliyeke posideyên têkoşîna me ya rizgariya netewî zêdetir dibin û xwe serdestê êrdimên li çar-alîyên Kurdistanê dikin, ji aliye din jî, li kêleka gundan ji bajarên ji welatperwerên nuh xwe digihînin nava rêzên ARGK. Di van rojên dawiyê de ev xwe-gihandin gelek berfirehtir bûye. Di vê dema dawiyê de têkoşîna me xwe li derdorên bajarê Meletî jî çûrt dike. Lewma xortên nuh jî, ji vê derdorê xwe digihînin şoreşê. Yek ji wan keç heşt xwendekarên "Unîversîteya İnonu" li bajarê Meletî xwe tevli rêzên ARGK kirin.

SAX: Roja 29'ê Êlûnê ji gundê Çatlıca navçeya Şaxê bajarê Wanê ji 14 kes xwe gihandin rêzên ARGK. Her di vê rojê de, li ser rîya qopaniya Narlı û gundê Konağa navçeya Şaxê, gerillayên ARGK barikatek danin. Hemû mekîneyên ku ji ser rê derbas dibûn, hatin sekinandin. Pêşmerge

bangêşî ji bo rêvîyan çekirin.

DARA HÊNÊ: Di destpêka meha Cotmehê de li derdora Zivinga Kevin gundê Doxancak navçeya Dara Hênê êrdîma Çewlikê, di navbera pêşmergeyên ARGK û hêzên dagîrkeran ên leşkêrî de şerêkî dijwar derket. Ev şer demêke dirêj berdewam kir. Di vî şerî de gelek kes ji dijmin hatin kuştin an jî birindar kirin. Di vî şerî de du gerillayên ARGK ji şehîd ketin û yek ji kete destê dijmin.

PAYIZAVA: Roja 4'ê Cotmehê pêşmergeyên ARGK di navbera gundên Ozlüce û Sahmaniz navçeya Payizava êrdîma Wanê de tomoşileke şexsî sekinandin. Ajotkarê tomoşilê tevli xwe birin.

BAZID: Pêşmergeyên ARGK êrişek birin ser gundê Demirbaşı navçeya Bazidê êrdîma Serhedan. Keyê gundê Sîxur Baran Basut bi mirînê cezakirin. Paşê hêlîna asimilasyonê dibistana gund dan ber agirî. Dîv re bê hundabûn xwe ji gund paş ve kişandin. Gava hinde hêzên vemirandîna agirî, ji bo vemirandîna agirê bi dibistanê ve keti hatin gund, serbazek ji jî ser bombeyekê derbas bû, ku pêşmergeyên ARGK danibûn. Di encama peqîna narinçokê de serbaz, bi xedari birindar ket.

GÊVER: Roja 7'ê Cotmehê gerillayên ARGK, li zivinga Dibecik gundê Dilekli navçeya Gêver êrdîma Çolamergê, parêzkarekî gundan û birayekî wî bi mirînê cezakirin.

ÇEWLIK: Roja 8'ê Cotmehê li nêzîkî gundê Hazê navçeya Yamaç êrdîma Çewlikê şerêkî di navbera yekîtiyeke ARGK û hêzên dagîrkeran de derket. Di vî şerî de lêdanên mezin li dagîrkeran hatin xistin. Sê pêşmergeyên ARGK ji şehîd ketin. Dagîrker hejmara hundabûnên xwe, weke mîrîna polîsekî tenê dan bihîstandin.

MİSTBÎN: Li derdorekî çolî li nêzîkî qopaniya Akarsu navçeya Mistbînê, şerêkî di navbera gerillayên ARGK û hêzên artêşa dagîrker de roja 9'ê Cotmehê derket. Di şer de çar pêşmergeyên ARGK şehîd ketin. Hêzên dijmin ji lêdanên mezin girtin. Paşê dagîrker dan bihîstandin, ku tenê du cendîrme birindar ketine.

GAV BI GAV XAKA KURDISTAN

Êrdimeke niştiman di hîmbeza daristan û çiyayên serî-duman de

ÇEWLIK

- III -

CIHÊN RÛNÎŞTINÊ Û BELAVBÛNA ŞENÎ LI ÊRDIMA ÇEWLIKÊ

Pivana erdi: 8.319 km²
Hejmara şeni: 213.707 kes.
Tundbûna şeni ji bo her km²: 27 kes.

Navçeyên Çewlikê:

Dara Hênê, Goni (Kehni Reş), Bongilan (Boxlan), Gêxi.
Hejmara gundan: 328 gund.
Blindahiya ji derxayê: 1.125 metran.

Cihên rûniştinê yên êrdima Çewlikê bi girani li ser qontar û dêmenên bilindahiyên çîyan û li qirexên çem û avan hatine avakirin. Piraniya şeni li gundan û zivîngan dije. Lê tundbûna şeni li gund û zivîngan disa ji bi gelemperî hindik e. Bili navenda bajarê Çewlikê, ciheki rûniştinê yê ku hejmara şeni bêhtirî deh-hezaran be, nine. Ji ber vê yekê ji bajarbûn heya begotin paş ve maye.

Ji ber ku erdê Çewlikê gelek asê-teng û nexakerast e, hilbirina kişt û kalê (ziraeî) ji gelek hindik e. Bili vê ji, ji ber ku êrdim gelek çiyagêr e û çiyayên hene ji bi daristanên gurr hatine vegirtin, rewşa kişt û kalê ji nekariye pêşvehere. Ji ber vê rewşa erdnigari, di mehên bihar û havînê de şeniyê li gund û zivîngan bi girani dadikeve bajarê Çewlikê û navendên bajarên ciran.

Kehniya debariyê ya bingehîn xwedikirina pez û sewalan e. Lewma ji rewşa békariyê li êrdimê nebaş e û hejmara békaran gelek bilind e. Di navenda bajarê Çewlikê de gelek çayxanê hene. Ev çayxane tu rojan vala namînin û herdemê tijî ne. Ev rewş neynika rewşa békariyê bi me dide şanikirin. Li bakurê-rojhilatê Kurdistanê bajarê Çewlikê, ji nava êrdimên ku bêhtir mirov koçber dibin, di serî de cih digire. Piştî salên 1970'an tevgera koçberbûnê ji tixûbên Tirkiyê ji derbas bû û xwe dirêji kêşorên Ewropa û Asiya ji kir. Piraniya mirovên ku ji Çewlikê derdikevin diçin welatê Almanya Rojava. Ev koçberbûn, pêşemin piştî cuntaya 12'ê Êlûnê bêhtir xwe lezand. Ev koçberbûna ber bi Ewropayê, bêhtir li ser bingeha bîriya vala û bê sedem, pêşveçûye. Rewşeke wusa derketiye holê, ku li gelek deran, hema hema her malbatek çend kesên xwe şîyan-diye Ewropayê.

Ji aliyê hejmara şeni ve Çewlik, êrdimeke bakurê-rojavayê Kurdistanê ya piçûk e. Çar navçeyên Çewlikê hene: Gêxi, Dara Hênê, Goni û Bongilan. Li êrdima Çewlikê tev bi hev re 17 qopani û 328 gund hene.

Bajarê Çewlikê: Navendê bajêr, ku ciranê bajarê Mazra (Eleziz) ye, li bakurê êrdimê hatiye avakirin. Hemû navçeyên êrdimê tixûbên xwe bi erdê bajêr re hene. Erd çiyagêr û daristanîye. Mirovên bajêr ji sedî 40 di navendê bajêr de dijîn. Piraniya gundan dikevin aliyê başûr. Li aliyên bakurê-rojhilat û rojhilatê hejmara gundan hindik e. Mirov dikare bibêje, ku ji bo her 100 km² erd, pênc gund hene. Qopaniyên Yamaç, Sancak û Axaçelî û herweha 90 gund bi bajêr ve girêdayî ne. Kehniyên debariyê yên bingehîn, xwedikirina pez û sewalan e. Li hinde deran, ku hindekî

deştî ne, hilbirina kişt û kalê ji heye. Hilbirina dibe ji, bêhtir ji bo debariya taybetiye û bi pirani nayê firotin. Her malek debara xwe pê dike. Hejmara şeni bi tevayî 75.520 kes e. Li navenda bajêr bi zaravayên Kurdi yên Kurmanci û Dumilî (Zazî) tê axaftin.

Dara Hênê: Ji aliyê hejmara şeni ve navçeya Çewlikê ya mezintirîn e. Li aliyê başûrê-rojhilatê Dara Hênê hinde çiya û girên bilind hene. Erdê Dara Hênê gelek çiyayî û asê ye. Li başûrê êrdima Çewlikê hatiye avakirin. Dara Hênê, bi navçeya Pali êrdima Mazra û navçeya Licê êrdima Amedê re, xwediyê tixûban e. Qopaniyên Servî, Soxûtlû, Yayla û Yenîsu, herweha 65 gund girêdayê Dara Hênê ne. 40.401 mirov li ser êrdê Dara Hênê dijîn. Ji sedî 19, mirov li navenda Dara Hênê rûdinin. Dûriya di navbera gundan de bi pirani ne gelek e, angû gund nêzîkî hev in. Ji bo her 100 km² erdî, 4 gund dikevin. Navenda navçeyê li ser erdeki rast hatiye avakirin. Lê erdên ji bo çinandinê gelekî kêmtir in. Bi pirani genim tê çinandin. Debari bi xwedikirina pez û sewalan dibe. Rîyê Amed û bajarê Çewlikê, herweha Rîyê Mazra û Tuxê (Tatwan) ji Dara Hênê derbas dibin. Dara Hênê 25 kilometran ji bajarê Çewlikê dûr e. Li Dara Hênê bi zaravayê Dumilî axaftin çêdibe.

Goni: Li aliyê bakurê êrdima Çewlikê dimine. Rîyê Çewlik û Erzeromê ji Goni ji derbas dibe. Erdê navçeyê gelekî çiyayî ye. Li gora statuya dagirkeran berî sala 1936'an bi êrdima Mûşê ve girêdayî bû. 30.789 mirov li ser axa Goni dijîn û ji van ji, ji sedî 19 li navenda Goni dijîn. Qopaniya Goynûk û 40 gund girêdayê Goni ne. Dûriya di nava gundan de, hindik e. Gundên Goni bi pirani li qirexên rê û çeman hatine avakirin. Li êrdimên çiyagêr, hejmara gundan kêmtir e. Ji bo her 100 km² erdî, sê gund hene. Pez û sewal tîn xwedikirin û debari li ser vî bingehê dibe. Goni, 75 kilometran ji navenda bajarê Çewlikê dûr e. Li navçeya Goni bi pirani bi zaravayê Kurmanci axaftin çêdibe. Li gundek didowan ji bi Dumilî tê peyvandin. **Gêxi:** Rîyê Mazra û Mûşê ji navçeya Gêxi derbas dibe. Li bakurê êrdima Çewlikê dimîne. Erdê Gêxi ji çiyayî û asê ye. Qopaniyên Adakli, Yayladere û Yedisu, herweha 91 gund ji girêdayê Gêxi ne. Hejmara şeni li ser êrdima Gêxi 50.035 kes e. Ji vê hejmarê ji sedî 12 di navenda Gêxi de rûdinin. Gundên Gêxi ji hev gelek ne dûr in. Li êrdimên bi çîyan, ku dikevin aliyê rojavayê Gêxi hejmara gundan ne gelek in. Ji bo her 100 km² erdî çar gund dikevin. Li vî navçeyê ji debari bi xwedikirina pez û sewalan û hilbirina kişt û kalê dibe. Li Gêxi bi Kurmanci û Dumilî tê axaftin.

Bongilan: Ev navçe dikeve rojhilatê êrdima Çewlikê. Rîyê Mazra û Mûşê ji vî navçeyê jî derbas dibe. Erdê Bongilanê ji bi çîyan û girên asê xemiliye. 22 gund û qopaniya Yenîbaşak girêdayê Bongilan in. 26.957 kes li ser axa Bongilan dijîn û ji sedî 27, mirov li navenda navçeyê rûdinin. Gundên Bongilanê bi pirani li qirexa Ava Miradê hatine avakirin. Ji bo 100 km² du gund dikevin. Li Bongilanê ji debari bi pez û sewalan dibe. Li

qirexên Ava Miradê ji çinandini pêşveçûye. Bongilan li ser erdeki rast hatiye avakirin. 60 kilometran ji navenda bajarê Çewlikê dûr e. Li vir ji bi zaravayên Kurmanci û Dumilî tê axaftin. (Hejmarên li jorê tev ji îstatîkên sala 1980'an hatine wergirtin.)

JIYANA ÇANDÎ LI ÊRDIMA ÇEWLIKÊ

Li kêleka bedewiyên bînişê yên xwerûstî (siruştî) li êrdima Çewlikê, avahiyeka çandî ya girti û konzertatîfî heye. Ev avahî, herçiqasî bi sixletên xwe dijihe sixletên (taybetiyên) êrdimên Kurdistanê yên din jî, lê bêhtir xwediyê rewşeke ber bi hundurê xwe ve girtiye. Piştî şikêrandina serihildana Şêx Seidê Pirani, gelê êrdimê ji demeke gelek dirêj rasti pikolî û hoyên nîrê yên xedar û giran bû. Mirovên Çewlikê ji lewma, bi kin û hêseke mezin hatine dagirtin, lê herdemê jî dixwazin vî hêrs û kîna xwe biverşînin ser dagirkeran. Ji aliyê din jî, ji ber ku cihên rûniştinê yên êrdimê ku piraniya mirovan li wan deran dijîn, gelek bi çîyan in, asêteng û rênedar in, mirov ji gelek caran rastûrast neketine bin kontrol û pîkolîyên dagirkeriyê. Dîjmin nekarîyê destê xwe bi tevayî dirêji mirovên Çewlikê bike. Di bingeha vî rastîyê de, em dibînin ku otorîteya kesani ji bo mirovên êrdimê, bûye taybetiyeke berçavî ya bi serê xwe. Ev jî bûye sedemek, ku mirov kesaniyeke bi taybetî û li gora xwe serbixwe pêşvebibin.

Li êrdima Çewlikê zivistan gelek dirêj derbas dibin. Pêşemin di mehên zivistanê de békari gelek mezin dibe û demsala zivistanê lewma weke demsalên békariyê tê zanin. Di şevên zivistanê yên dirêj de mirov, hema her şevê koçkên mijûliyê datînin û ji aliyê çandî ve zanînen xwe pêşkêş dikin. Naverokên mijûliyan ji bi girani epos û serpêhatînen şivanan in. Serpêhatîna şivanekê, ku emê niha li jêr binivîsinin, herweha ji bo kesaniya ku me li jorê kada (behsa) wê kiriye, nîmûneyeke baş e:

«*Di rojêke ji rojan de, şivanê bi navê Nazo li çîyan dewarên xwe diçêrand. Hema ji nişkan ve li pêşberê xwe sê kesan dibîne, ku cilên li ser wan mîna hebûn û rengê kincên wan jî yek bû. Di destê hersêkan de jî çek hebûn, ku çekên wan jî mîna hebûn. Nazo di cih de dixwaze here cem wan û bi wan re bixafîse. Lê dibîne ku ew bi zîmanekî din dipeyvîn û bi livên xwe jî ji banîyan û bi qurretî li Nazo meyze dikin. Nazo lîva wan jî xwe re wusa fahmdike, ku ew lêdaneke mezin li jiyana wî ya azad xistine û lîva wan wusa jî xwe re dipejirine. Weke dihat bira Nazo û bavê wî jî wî re gotibû, heya hingê tu kes hevqasî jî jor ve û bi qebetî li şivanan nenêribû û lîveke wusa nehatibû bihistin. Gava ku Nazo gotnên bavê xwe anî bira xwe, hema bi lez destê xwe avêt tîvinga xwe ya "qirmeyî." Ew hersê kes di rastîniyê de serbazên (eskerên) Tirkan bûn. Nazo diresîne ser wan û bi herîka yekemin, serbazekî li erdê dixê. Gava ku amadekarîyê xwe dikir berên nuh bîajo tîvinga xwe, da herdu serbazên din jî dirêji erdê bike, serbazên mabûn bi binê tîvingên xwe êrişî wî kirin û bi lêdanên binê çekan Nazo didin erdê.*

Kedkar û xebatkarê çîyan ê azad Nazo tê girtin. Kelepçê diavêjîn destên wî û wî dibin karakola li bajêr. Di hucreyeke tari de du rojan li wî dixin û wî didin ber îşkencê. Paşê wî derdixînin pêşiya dadgehê. Di wê navberê de gundiye Nazo jî, ji bûyerê haydar û aqahdar dibin. Roja destpêkirina meh-kemê, eywana dadgehê bi gundiye Nazo tîji dibe. Lê Nazo hin jî bi hêrs bû. Nedikari binkeftinê bipejirine. Gava gundiye xwe jî dibîne, cesaret û dilêriya wî mezintir dibe. Bi gavên xurt û serxwe diçe û rûdine ser kur-siya, ku berpirsyarên dadgehê şani wî kiribûn.

Piştî ku Nazo kesbûna xwe bi dadgehê da naskirin, hakim pîrsyariya xwe berdewam dike û ji wî dipirse:

-Çima te serbazî kuştî?
Nazo bi hesanî, bêhn firehî û serbilidî bi zaravayê Dumilî (Tirkî nedîzanibû) dibêje:
-Hakim beg! Ev pîrsên te tev, girtina min di hucreyeke tari de û hevqas lêdanan li min ketî, hema ji ber kuştina wî kesîye?

Hakim û endamên dadgehê yên din tev, bi nedîtî li şivên dinêrîn û ecebmayî dimînlîn.

Nazo jî, bî ku lîva xwe biguhurîne berdewam dike:

-Berî niha bi hefteyekê min û kurê Mistoyê arvan Reşo, di daristanên Siwan de, me pênc kes din jî van kesên qurre kuştin. Lê weke vî carê tu kes bî me tişteq nekir. Ew pênc kes jî pozên xwe li me blind kiribûn û bi qurreti li me meyze kiribûn.

Reşo jî di eywana dadgehê de bû. Nazo berê xwe da Reşo û got:

-Ne we Reşo?
-Belê welleh we bû...

Li ser erê-gotina Reşo, hema hemû serbazên ku natirvaniya dadgehê dikiran, xwe bi lez tevgerandin, Nazo û Reşo girtin. Weke kuştîwarên pênc serbazên hunda, wan klîrin girtîgehê.»

Êrdima Çewlikê, ji aliyê leyistokên folklorî û govendî gelek dewlemend e. Folklorên bi nav û dengtîrîn ev in: "Çepik", "Sêpi" û "Bazî"

Stranên êrdimê bi pirani pir-deng (koro) in. Stran ji aliyê koman tîn xwendin. Mirov, tev bi hev re distrênin. Bi pirani li ser efsaneyan stran tîn sûrandin. Yek ji van stranan a bi zaravayê Dumilî em pêşkêş dikin: «**Wu dayê, wu dayê, wu dayê**

Dayiko to bimre Husnayê
Husna dest, rû ku şîwana wu dayê
Îşlîx zamay neqîşkena
Dayiko to bimre Husnayê
Ha naver ra şîna wu dayê
Bejna bari tadona
Dayiko to bimre Husnayê

Ez biyo esker şîno wu dayê
Kom Husniya min beno
Dayiko to bimre Husnayê
Destên min xençer sero wu dayê
Derdê welat min weno
Dayiko to bimre Husnayê

El şem diwar xu rueto wu dayê
Pê mawzeri giroto
Dayiko to bimre Husnayê
Werniyê dijmin giroto wu dayê
Qesas Husniya giroto
Dayiko to bimre Husnayê.»

JIYANA CIVANKÎ Û REWŞA ABORÎ LI ÇEWLIKÊ

Gelê êrdimê bi şeweyeke mezin li pêşberê békariyê ye. Debariya bingehîn, bi xwedikirina pez û dewaran dibe. Hilbirina kişt û kalê heya begotin hindik e. Ji ber ku erdê êrdimê ji bo hilbirinê ne rêdar e, xwedj axî û axatî ji pêşveçûye. Gelê Çewlikê ji bi rengê eşiran, berê rêkxistî bû. Lê di van salên dawiyê de, mirov dikare bibêje, ku ev rekkistîniya feodali bi tevayî ji hev û belav bûye. Sedema vî ya pêwisttîrîn békariye. Ev békari herweha, bingeha koçberbûn û ji welat dûrketinê ye jî. Gelê heremê di karê demsalan de dixebite an jî li derveyî welat dixebite û wusa debariya xwe dike. Ev rewş ji aliyê rekkistîniya feodali jî hev kiriye, ji aliyê din jî livên kesaniyê û bêberpirsiyari jî pêşvebirîye.

Çewlik, ji aliyê îndustrî ve pêşve-neçûye. Di navenda bajarê Çewlikê de karxaneyeke ardî, saziyeke goşt û masiyan û karxaneyeke şîr û penîrî heye. Bili van saziyeke din a pêwist nine. Ev sazi ji bi rengê şirikatiyên anonim, di destê hinde kompradorên hevxeatkar de ne û talanê danîne pêşiya xwe. Talana li ser berhemên çinandinî gelek mezin e, ku ji xwe ev jî bi tixûb in. Berhemên mina birinc, şekîr û pancarî, di metropolên Tirkiyê de derdikevin bazarê û disa vedigerin êrdimê, lê vî carê tiştên ku bi erzani hatibûn kirin, gelek buha difiroşin geli. Ji êrdima Çewlikê rîyekî tirênan jî derbas dibe û ev, rola mêtîna kehniyên dewlemendiyê dileyze, ji ber ku hemû tişt ji vir dikişînin metropolên Tirkiyê. Bi riya vî xeta tirênan, sewal û dewar, krom û lînyîti dikişînin Tirkiyê û li pêşiya çavê gel talaneke bi eşkeretî tê pêkanîn. Ji aliyê din, Avbenda Kabanê 100 kilometran ji êrdimê dûr e, lê hemû cihên rûniştinê yên êrdimê nikarin sûd û berjewend jî vî avbendê (baraj) bistînin. Li gelek deran gel, tiştên xwe li ser piştî dewaran dide kişandin. Ev politikaya ku li gora berjewendên dagirkeran hatiye danin, roj bi roj çêtir tê fahmkirin û dibe sedem, ku mirovên êrdimê dijbûna xwe binîn zimên. Rîsta têkoşîna me ya rîzgariya netewî jî, di kûrkirina vî dijbûnê de gelek mezin e. Berî niha gelê êrdimê rewşa xwe û jiyana xwe ya nebaş weke ser-nivîsê (qederê) dinasiya, lê niha bi têkoşîna rêberên gel ên ji bo şerê rîzgariya netewî, berbangên nuh destpêkirine û riya gelê me di şer de rind vebûye.

LERZÎNA ERDÎ DI SALA 1971'AN DE LI ÊRDIMA ÇEWLIKÊ

Li bakurê-rojavayê Kurdistanê êrdima Çewlikê yek ji wan êrdiman e, ku bêhtirîn erd li wir diheje û zirarên mezin pêktên. Di vî barê de Çewlik, rêza yekemîn digire.

Roja 22'ê Gulanê 1971'an de, dora êvari, erd li Çewlikê bi dijiwariyêke jî piveke heştan lerizî. Tevli navenda bajarê Çewlikê, 193 gund ji bi gelek şeweyan xusarên mezin girtin. Weke tê zanin, bêhtirî 900 mirov mirin û 1.000 kes jî birindar ketin. Di encama vî lerzinê de 5.129 xanî hilweşîn, 3.070 xanî bi dijiwari ziyar girtin û 2.990 xanî jî bi sivikî birin girtin.

Li êrdima Çewlikê hema hema her malbatek (famîlya) jî heşt kesan e. Ji ber ku kesên dixebitîn hin venege-riyabûn malên xwe û ev lerzin çêbû, di encamê de gelek mirov nemirin. Heke lerzin di şevê de çêbûbaya, eşkereye ku bi deh-hezaran mirov wê di binê kavilan de bimana.

Piştî vî lerzîna erdî ya dijiwar, lerzînen nuh bi rojan berdewam kirin. Piraniya mirovan neçare man, ku di şevan de li derveyî xaniyan biminin. Herweha ji ber ku di wê salê de gelek şilî ji hemû û demsal bi baranê derbas bû, gelê êrdimê cefa û kêşeke gelek mezin dit.

Hilpişkîna Payizê şerê me yê rizgariya netewî pêşvetir bir

BERXWEDAN

HER TIŞT JI BO ENIYA RIZGARIYA NETEWA KURDISTAN

DAWEYA PKK A LI ALMANYA ROJAVA ROJA 24'Ê COTMEHÊ DESTPÊDIKE

Ev bû nêzîkî du salan e, hinde politikvanên Kurd ên şoreşger hatine girtin. Di girtina wan de çî bîngeheke dadî (huquqî) nîne û bi tevayî li ser bîngeha xebata bi dewleta Tirk re û di dawîya bikaranînê dij-demokratîkî de hatine girtin. Pirsyariya wan, ango daweya wan roja 24'ê Cotmehê 1989'an destpêdike. Sawciyê federal ê Almanya Rojava daxweyanîyek çêkir û da bihistandin, ku politikvanên Kurd ên welatparêz li gora zagona terorîzmê ya bi hejmara 129a, wê bîst pirsyarkirin. Weke sawciyê federal dayî bihistandin, di rojên derbasbûyî yê nêzîk de, politikvanekî Kurd ê şoreşger jî nuh hatiye girtin. Bi vî awayî hejmara politikvanên Kurd ên ku li gora zagona 129a wê bîst pirsyarkirin, bilindî 17 kesan bû.

Berî ku mehkeme destpêbikin bi çend rojan, da girsên Kurdistanê û awîra gelemperî, piştigiriya û hevkarîya daweya PKK li Almanya Rojava nekin an ev xebata wan bê sekinandin, dewleta Almanya Rojava pikolî û êrişên dijwar pêktine. Bi hiceta "parastina dadgehê" heft mîlyon markên Almanî dirav hatin xerçkirin û ewana dadgehê jî nuh ve hat avakirin. Ji bo karên wergerandinê jî heya niha mîlyonek û niv dirav hatine xerçkirin. Dewleta Almanya Rojava bi van kirinên xwe, dixwaze wê imajê bide belavkirin, ku Partiya me PKK rêxistineke terorîstî ya bi tehlukê. Da di kesbûna politikvanên Kurd ên şoreşger de Partiya me terorîst bide şanikirin, ji bo amadekariyên mehkemê, hinde provokasyon û komployan jî birêvedibe. Di rojnameya Serxwebûn de kompleyeke wusa ya li dijî Partiya me û Serokatiya Partiya me hat weşandin. Ji devê ajan û provokatorekî ev komplo giha delil û bawernameyên xwe. Sawciyê federal Rebmann bixwe, gelek komployên babêti daniye pêşîya xwe û xebatên di vî barê de pêşvedibe.

Kurdên politikvan, niha di hinde girtigehan de hatine civandin. Dibe jî, ku imperyalîstên Almanya Rojava nikarin pirsyariyê bikin û nikarin PKK terorîst bidin xweyakin, ji ber ku nikarin xwe bigihînin him û mafekî wusa. Politikvanekî Kurd ê şoreşger di vî barê de wusa dibêje: *"Li hemberê gunehkar şanikirinê mezin, emê bizanibin bê lîstî li ser piyên xwe bi xurtî bisekinin; emê daweya mafdar a gelê xwe û xwe biparêzin..."* Herweha biryardariya diroki ya hemû hevalên girti, ku wê di girtigehan de şanî bikin, diene zimên.

Di van rojên dawiyê de dewleta Almanya Rojava pikolîyên xwe yê li ser welatperweran zêdedike. Welatperweran tehdît dike, da xwedî li girtiyan dernekevin. Bi dijarî êrişan dibe ser komeleyên welatparêzan û dixwaze wan bide girtin. Ev bikaranîn tev didin şanikirin, ku ji tekoşîna me û berxwedana girtiyan gelek ditirse.

Ji niha ve welatparêzên Kurdistanê dengê xwe li hemberê van kiranan bilind dikin û dest bi qampanyeka livbaziyê mezin kirine. Bîlî dilxwazên ERNK, gelek rêxistinên Kurd, Tirk û Almanî jî hevkarîya xwe datînin holê. Li ser bangê Platforma Yekitiya Şoreşgerî (ERNK, SVP, THKP-C Acilçiler, Toplumsal Kurtuluş, TKP-B û Sosyalist) roja 21'ê Cotmehê rêveçûneke mezin wê li bajarê Düsseldorfê pêkbe. Rêxistinên bi navên EKİM, Av. Dev-Genc, TKP-ML, Hêviya Gel, TDKP, KAWA, Komîteyên gelê Kurd (tev Almanî) û bêtirî 30 parti, komik û rêxistinên Almanî jî wê tevli rêveçûnê bibin. Herweha gelek livbaziyên din jî hatine amadekirin. Roja 24'ê mehê, roja ku mehkeme wê destpêbike hemû zarokên Kurdan wê neçin dibistanê û wê protestoya xwe hildin. Li pêşîya avahiya dadgehê jî wê hinde xwepêşdan pêkbine. Weke nûçeyên gihane rojnameya me, wê gelek komîteyên navnetewan yê dadmendî û mafên mirovan, saziyên abukatan ên navnetewan, endamên rojnameyan jî gelek welatan, endamên parlamentoyên gelek welatan û berpirsiyarên hikumetan jî wê mehkemê jî nêzîk ve bişopînin û roja 24'ê Cotmehê tev wê bîst bajarê Düsseldorfê.

Navên politikvanên Kurd ên girti û wê bîst pirsyarkirin ev in: Ali Haydar Kaytan, Selahattin Erdem, Hasan Hayri Güler, Selahattin Çelik, Meral Kidir, M. Sait Yildirim, Mustafa Erbil, Yasemin Gedik, İbrahim Kaday, Hüseyin Çelebi, Erol Kedik, Ali Sapan, Hasan Engizek, Bozan Oztürk, Ali Saçık, Kasim Kiliç.

Gotareke li ser daweya PKK li Almanya Rojava di rûpelên 17 û 18'an de

Tekoşîna me ya rizgariya netewî bi Hilpişkîna Payizê dest bi pêşveçûn û bilindbûneke nuh kir. Ji aliyê din jî, xebatên ji bo xwe-rizgarkirina ji asteng û keşan jî, di nava rêzên dagirkeran de berdewam dikin. Ji helekê operasyonên leşkerî yê berfireh li Kurdistanê ten lezandin û nimûneyên pikolî, hingavtî û qirkirina di politikayê de bêtir ten bikaranîn, ji hêla din jî, ji aliyê berpirsiyarên bilindtir ên dagirkeran civinên rêz bi rêz ten pêkanin. Herweha di qada navnetewan de ji hinde civinên dorfireh ten pêkanin. Di van civinan de li ser pîrsa Kurdistanê danûstandin çêdibin. Dagirker jî di civinên xwe de, li ser bi firehi disekinîn, ka wê bi kîjan pîlan û xebatan bikaribin xwe bigihînin encamê.

Ji aliyê din, hêzên ARGK bi daf (kemin) û êrişên xwe lêdanên nuh li hêzên arteşî û hevxeatkarên dagirkeran dixin û wan dimelisînin. Herweha min ku li Mistbîn û Çewlikê hati ditînin livbazîkariya gelê Kurdistanê jî bi lez bilind dibe û xwe dorfirehtir dike. Li van herdu bajaran gelê Kurdistanê, bi karvaniya xwe ya xwedî-derketina li şehîdên şoreşê, da xweya kirin, ku êdî wê bi dilsozî doza xwe bêtir birêvebibe û berfireh bike.

Roja 30'ê Êlûnê Encumana Parastina Netewî ya Tirkîyê civinek çêkir. Benda yekemîn di vî civinê de, disa pêşketinê li Kurdistanê bûn. Civina Encumana Parastina Netewî (Millî Güvenlik Kurulu - MGK) di bin serokatiya Serokkomarê dewleta dagirker Kenan Evren de çêbû. Serekwezîr Turgut Ozal, Serokê Gelemperîya Leşkerî Necip Torumtay, Wezîrê Parastina Netewî Sefa Giray, Wezîrê Karên Hundurî Abdülkadir Aksu, Serleşkerên Hêzên Asmanî, Bejî û Deryayî, Sekreterê Giştîyê MGK Sabîrî Yirmibêşoxlu, Mûstesarê Wezîriyeta Karên Derveyî Turgay Özçeri, Midurê Giştîyê Saziya Polîsan Sebahattîn Çakmakoxlu û Waliyê Dagirkerîyê Hayrî Kozakçioxlu tevli civinê bûn. Di civinê de axaftin ser pêşveçûna tekoşîna me ya rizgariya netewî ku nikarê bê rawestandî çêbûn û li

nava rêzên tekoşînê de, gihaye koçberên bilind. Dagirkeran biryar girt, da rabîrrîna (tecrît) dewleta dagirker bê sekinandin, xebatên bangeşîyê (propaganda) bîst xurtîkirin û perwendekirîna dagirkerî bê lezandin. Bîlî van jî, biryar hat girtin, ji bo hêzên leşkerî yê dagirkeran navingên zirxî yê nuh (çêkên nûjen) bîst kîrîn.

Gava em biryarên civîna MGK binî pêşîya çavên xwe, em dibînin ku dagirker gelek tengezar ketine û nema dikarin disa rewşa xwe baş bikin. Ev rastî gelek bi ronahî tê ditîn. Li hemberê tekoşîna me ya pêşveçûnê, dagirker ketine nava reswêke bêçaretîyê. Rastî eve, ku êdî ji bo parastina xwe xebatê dikin. Di van biryanan de jî ev rastî bi zelalî xwe dide şanikirin. Dagirker êdî nema dizanin derfet û gengazên xwe bi çî awahî bikaribînin. Li ser difikirin, ka wê çawa van derfetên di destên xwe de, di karvaniyê de pêkbin. Ev pîrs jî, dibe pîrsa yekemîn ji pîrsên ku li ser wan danûstandin çêdibin. Weke di herdemê de dibe, dikin û nakin nikarin xwe ji pîrsa "bêtir leşker" û "bêtir çek" rizgar bikin. Tenê ev çare li pêşîya xwe dibînin û giraniya xwe disa didin vî. Her bi vî rengî, prestîja Tevgera Rizgariya Netewî Kurdistan a li ser girsên gel û posîdeyên wê jî ten pejirandin. Lewma daxwaza xebatên şîrîn-şanikîrîna dewletê jî derdikevin holê. Ev rewş didin xweyakin, ku ew bîngeha, ku dagirker li Kurdistanê piştî xwe dayîne, her roja diçe hindekî din şahîk dibe û dimehe.

Ev rastî xwe di grafîka pêşveçûna şerê me yê rizgariya netewî de jî dide şanikirin, ku bi çî awahî nikare bê rawestandî. Di rojên derbas bûn de, li Kurdistanê disa şereki dijar xw da şanikirin. Şerên giran û mez, pêkhatin. Tekoşna me di vî domanê de jî, gelek tiştan bi destê xwe ve anî û gavên xurt avêt.

ŞIRNEX: Li nêzîkî gundê Güllüce navçeya Şîrnexê, hêzên leşkerî yê dagirkeran operasyonên xwe pêkdanînin. Di dawîya meha Êlûnê de, di domana van operasyonan de, di nav-

çareyan hat gerîn. Di civîna xwe de dagirker biryar girtin, ku li dijî Suriye, Îran û Iraqê tewreki hişk û sert deynin holê, bi hiceta ku ev welat arîkariya tekoşîna me dikin. Piştî civinê, Turgut Ozal tehdîtên xwe yê li dijî Suriyê dani holê û eşkere kir, ku wê avê Feradê jî ser Suriyê bibîrin. Lê min herdemê vî carê jî ev tehdît bê bîngeh ma. Ji ber ku pêşmergeyên ARGK di vî dema dawiyê de êriş dibîst ser xebatên avakirina rîyan û vî xebatê radiwestînin, di civinê de li ser vî pîrsê jî axaftin çêbûn. Dagirker biryar dan, ji bo parastina hacet û navingên avakirina rîyan serleşkere bîst hîlbîjartin û ev berpirsiyarî jî bo wî bîst hiştin. Bi vî awayî nimûneyeke tengezarîya xwe ya nuh jî şanikirin. Di vî civinê de herwusa hat pejirandin, ku tevlibûna gelê Kurdistanê di

bera gerillayên ARGK û hêzên dijmin de pozberîyek pêkhat. Gerillayên ARGK di vî şerî de lêdanên mezin li dagirkeran xistin. Lê di encama şerê de, pêşmergeyekî ARGK jî şehîd ket û yek jî kete destê dijmin. Piştî şerî, dagirker hêzên nuh şîyandin derdorên şerî û xwestin hêzên ARGK bizivîrin. Şerê di navbera hêzên dijmin û pêşmergeyên ARGK de, lê disa jî demeke dirêj berdewam kir. Herçiqasî di vî şerî de gelek kes jî hêzên dijmin hatin kuştin an jî birîndarkirin jî, dagirker hejmara kuştî û birîndarên xwe jî awîra gelemperî veşartin.

Şeva 9'ê Cotmehê li derdorên çolî navçeya Şîrnexê bajarê Sêrtê, li cihê bi navê Sotektepe gundê Kocagili, pêşmergeyên ARGK defek li pêşîya Dûmahik di rîpela 18'an de